

การสร้างหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง “ความสุขของกะทิ” สำหรับผู้เรียนชาวจีน

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

มิถุนายน 2559

การสร้างหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง “ความสุขของกะทิ” สำหรับผู้เรียนชาวจีน

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

มิถุนายน 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การสร้างหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง “ความสุขของกะทิ” สำหรับผู้เรียนชาวจีน

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

มิถุนายน 2559

Zeng Yuan. (2559). การสร้างหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง “ความสุขของกะทิ” สำหรับ
ผู้เรียนชาวจีน. ปรินูญานิพนธ์ ศศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาปรินูญานิพนธ์: ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร. สุภัค มหาวรรกร, รองศาสตราจารย์ผกาศรี เย็นบุตร.

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงทดลอง มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง
ความสุขของกะทิ สำหรับผู้เรียนชาวจีน เพื่อเสริมความรู้ความเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมไทยให้ผู้เรียน
ชาวจีน โดยสร้างเครื่องมือให้อาจารย์ที่ปรึกษา 2 ท่านตรวจ และปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ
3 ท่านตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษาและรูปแบบ แล้วนำไปทดลองใช้กับผู้เรียนชาวจีน
1 คนและ 3 คนเพื่อหาคุณภาพของหนังสืออ่านประกอบ หลังจากนั้นจึงนำเครื่องมือไปทดลองใช้กับ
กลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน และเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทำแบบทดสอบมาวิเคราะห์เพื่อหา
ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดและศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังใช้หนังสืออ่านประกอบ

ผลการวิจัยพบว่าหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง “ความสุขของกะทิ” สำหรับผู้เรียนชาวจีน
ซึ่งมีทั้งหมด 8 บท ได้แก่ บทที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับนวนิยาย บทที่ 2 สำนวนไทย บทที่ 3 ภาพพจน์
บทที่ 4 ครอบครัวยุคใหม่ บทที่ 5 ที่อยู่อาศัย บทที่ 6 อาหารการกิน บทที่ 7 ภูมิปัญญาไทย และ บทที่ 8
ประเพณีไทย มีประสิทธิภาพ 87.25/89.66 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด และมีค่าดัชนีประสิทธิผล 0.75 แสดง
ให้เห็นว่าหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีนมีประสิทธิภาพ
และสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากใช้หนังสืออ่านประกอบ ทำให้รู้จักและเข้าใจ
นวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** มากยิ่งขึ้น อีกทั้งได้ฝึกทักษะการอ่านและเสริมความรู้ความเข้าใจ
ภาษาและวัฒนธรรมไทยทั้งกับผู้เรียนชาวจีนและผู้เรียนที่เป็นชาวต่างประเทศ

SUPPLEMENTARY READING BOOK OF THE NOVEL “KHWAMSUK KHONG KATHI”
FOR CHINESE LEARNERS

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Arts Degree in Thai Language
at Srinakharinwirot University
June 2016

Zeng Yuan. (2016). **Supplementary Reading Book of the Novel “Khwamsuk Khong Kathi” (The Happiness of Kathi) for Chinese Learners**. Master’s Project. MA (Thai Language). Bangkok: Graduate School. Srinakarinwirot University. Advisors: Assistant Professor Doctor Supak Mahavarakorn, Associate Professor Pakasri Yenbutra.

This study is an experimental research, with the aim of writing a supplementary reading book of the novel “Khwamsuk Khong Kathi” (The Happiness of Kathi) for Chinese learners to enhance their knowledge of the language and culture of Thailand. There were three instruments, checked by both advisors. The supplementary reading book was sent to three experts in order to verify the accuracy of the content, form and language. The supplementary reading book was examined by Chinese students to check the accuracy of the content. It was examined twice; once by a single student, and then by three students. It was examined a third time by the participants in this study. The samples consisted of fifteen Chinese students and the data was collected following the study in order to analyze the efficiency criteria and the level of educational achievement after using the supplementary reading book.

The results found that the supplementary reading book of the novel “Khwamsuk Khong Kathi” (The Happiness of Kathi) for Chinese learners, which consists of eight chapters (Chapter 1: The Introduction of the Thai Novel; Chapter 2: Thai Idioms; Chapter 3: Figures of Speech; Chapter 4: Thai Families; Chapter 5: Residence; Chapter 6: Thai Food; Chapter 7: Thai Folk Wisdom; Chapter 8: Thai Tradition) were effective at a level of 87.25/89.66 and the difference of the learners’ knowledge before and after using the supplementary reading book was at a level of 0.75. This result demonstrated that the supplementary reading book was effective and could improve the students’ knowledge after reading. Students who read the supplementary reading book understood more about the novel “Khwamsuk Khong Kathi” (The Happiness of Kathi); they also practiced their reading skills and enhanced their knowledge and understanding of the language and the culture of Thailand for Chinese learners, as well as students from other countries.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การสร้างหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง “ความสุขของกะทิ” สำหรับผู้เรียนชาวจีน

ของ

Zeng Yuan

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. ปรินทร์ ชัยวิสุทธิทางกูร)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2559

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ที่ปรึกษาประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภัค มหาวรรกร) (อาจารย์ ดร. นิธิอร พรอำไพสกุล)

.....ที่ปรึกษาร่วมกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ผกาศรี เย็นบุตร) (รองศาสตราจารย์ผกาศรี เย็นบุตร)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภัค มหาวรรกร)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัครวิทย์ เรืองรอง)

งานวิจัยนี้ได้รับทุนการศึกษาเพื่อทำปริญญาโท

จาก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประกาศคุณูปการ

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จเรียบร้อยได้ด้วยดี โดยได้รับความอนุเคราะห์ และความกรุณาจากผู้ที่เกี่ยวข้องหลายท่าน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภัค มหาวรรการ และรองศาสตราจารย์ ผกาศรี เย็นบุตร ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าช่วยตรวจปริญญาโท และให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ทั้งยังให้ความรักความเมตตา และให้โอกาสที่ดีแก่ผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร. นิธิร พรอำไพสกุล กรรมการสอบปากเปล่าปริญญาโท และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัครวิทย์ เรืองรอง ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก อาจารย์ทั้งสองท่านให้คำแนะนำ เพื่อปรับปรุงแก้ไขปริญญาโทให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น พร้อมทั้งยังให้ความเมตตาแก่ผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. หทัยรัตน์ ทับพร ที่กรุณารับเป็นผู้เชี่ยวชาญ เสียสละเวลาตรวจสอบเครื่องมือและชี้แนะข้อบกพร่องเพื่อให้ผู้วิจัยแก้ไขปรับปรุงให้เป็นหนังสืออ่านประกอบที่มีคุณภาพ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นปริญญาโทรหัส 55 และรุ่นน้องปริญญาโทรหัส 56 ทุกคนที่คอยให้ความช่วยเหลือเกื้อหนุนกัน และยังคงเป็นกำลังใจให้กันเสมอมา

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้เรียนชาวจีนทุกคนที่เป็นผู้ทดลองในการทดลองกลุ่มย่อยเพื่อหาคุณภาพของหนังสืออ่านประกอบ และกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านประกอบ

ปริญญาโทนี้ได้รับทุนการศึกษาเพื่อทำปริญญาโทและทุนอุดหนุนการเข้าร่วมประชุม และเสนอผลงานของนิสิตบัณฑิตศึกษาจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปี พ.ศ. 2559 ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ณ โอกาสนี้

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคุณพ่อและคุณแม่ที่ให้ความรักและการอบรมเลี้ยงดูเป็นอย่างดี สนับสนุนให้มีกำลังใจและกำลังใจในการทำปริญญาโทจนสำเร็จลุล่วง

ZENG YUAN 曾媛

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	8
ความสำคัญของการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
2 การศึกษาการสร้างหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง “ความสุขของกะทิ”.....	10
ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับนวนิยาย	10
ลักษณะเด่นและคุณค่าของนวนิยายเรื่องความสุขของกะทิ.....	15
ความสำคัญของการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย.....	23
ความสำคัญของการสร้างหนังสืออ่านประกอบ.....	27
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	35
กำหนดกลุ่มประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	35
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	35
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	36
การดำเนินการวิจัย.....	53
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	72
สรุปผลการวิจัย.....	72
อภิปรายผล.....	74
ข้อเสนอแนะ.....	77
บรรณานุกรม.....	78
ภาคผนวก.....	85
ภาคผนวก ก	86
ภาคผนวก ข	93
ภาคผนวก ค	97
ภาคผนวก ง	106
บทนำ	108
บทที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับนวนิยาย	109
บทที่ 4 ครอบครัวไทย	128
บทที่ 5 ที่อยู่อาศัย	143
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	159

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงคะแนนการประเมินหนังสืออ่านประกอบสำหรับผู้เชี่ยวชาญ	39
2 แสดงการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของ รศ. แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย	40
3 แสดงการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของ ผศ. ดร.วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา	42
4 แสดงการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของ ผศ. ดร. หนัษฎ์รัตน์ ทับพร	42
5 แสดงระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองครั้งที่ 1	45
6 แสดงคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนของการทดลองครั้งที่ 1	47
7 แสดงระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองครั้งที่ 2	49
8 แสดงคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนของการทดลอง ครั้งที่ 2	50
9 แสดงคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนของการทดลองครั้งที่ 2	51
10 แสดงการแก้ไขจากการทดลองครั้งที่ 2	52
11 แสดงระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองครั้งที่ 3	54
12 แสดงคะแนนแบบทดสอบของการทดลองครั้งที่ 3	55
13 แสดงคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนของการทดลองครั้งที่ 3	58
14 แสดงคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนของการทดลองครั้งที่ 3	67
15 แสดงคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนของการทดลอง ครั้งที่ 3	69

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 การอธิบายไต่ห่มบูชา	41
2 การอธิบายไต่ห่มบูชา	41
3 กรออธิบายบ้านเรือนไทย	41
4 การอธิบายบ้านเรือนไทย	42
5 บรรยากาศการทดลองครั้งที่ 3	44
6 แผนผังค่านับญาติในสังคมไทย	59
7 ตัวอย่างหนังสืออ่านประกอบบทที่ 3	60
8 ตัวอย่างหนังสืออ่านประกอบบทที่ 3	61
9 ตัวอย่างหนังสืออ่านประกอบบทที่ 3	62
10 การอธิบายองค์ประกอบของนวนิยาย	63
11 การเล่าเรื่องย่อนวนิยายเรื่อง ความสุขของกะทิ	64
12 การอธิบายกระต่ายขูดมะพร้าว	65
13 การอธิบายการหุงข้าวแบบแช่น้ำ	66

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในการเรียนภาษาต่างประเทศนั้น นอกจากต้องเรียนตัวภาษาแล้ว ยังต้องเรียนรู้วัฒนธรรมของประเทศนั้นด้วย เนื่องจากภาษาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสาร ช่วยบันทึกและถ่ายทอดวัฒนธรรม และยังบ่งบอกถึงความเจริญก้าวหน้าของประเทศนั้นได้ ดังที่ กุสุมา รัชชมนณี (2554: 2) กล่าวว่า

...โดยทั่วไปสิ่งสำคัญที่เป็นตัวบ่งบอกว่าสังคมหนึ่งเจริญก้าวหน้าหรือมีฐานะทัดเทียมกับชาติอื่นอย่างไหนั้นคือภาษากับวัฒนธรรม ภาษาเป็นตัวบอกว่าชาตินั้นมีการใช้เครื่องมือในการสื่อสารหรือแสดงความเจริญของสังคมอย่างไร วัฒนธรรมก็เช่นกัน ทั้ง 2 สิ่งที่ว่ามีความสำคัญนี้พบได้ในวรรณคดี เราจะรู้ภาษาของชาตินั้นเป็นอย่างไร ก็ดูได้จากสิ่งที่บันทึกไว้ในวรรณคดี...

เห็นได้ว่า ภาษากับวัฒนธรรมมีความสำคัญยิ่ง และวรรณคดีหรือวรรณกรรมเป็นสื่อกลางที่ถ่ายทอดทั้งภาษาและวัฒนธรรม ไม่ว่าวรรณคดีที่แต่งในยุคสมัยก่อนหรือวรรณกรรมปัจจุบันต่างก็เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม สถาบันภาษาไทย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2540: 1) กล่าวถึงคุณค่าของวรรณกรรมไว้ว่า

วรรณกรรมทั้งที่เป็นวรรณคดีมรดก และวรรณกรรมปัจจุบัน นับเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติไทย มีคุณค่าทำให้ผู้เรียนเข้าใจวัฒนธรรมทางภาษา เสริมสร้างความรู้และเพิ่มพูนทักษะ เกิดความเพลิดเพลิน มีสุนทรีย์ทางภาษาจากร้อยแก้วและร้อยกรองอย่างกว้างขวาง ตลอดจนการนำข้อคิดและสิ่งที่ดีจากวรรณกรรมไปปฏิบัติให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

ดังนั้น การศึกษาวรรณกรรมนอกจากให้ความเพลิดเพลินและข้อคิดแก่ผู้อ่านได้ ยังสามารถทำให้ผู้อ่านได้เรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมไปพร้อม ๆ กัน

นวนิยายเป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่งที่ได้รับการนิยมนิยมนในปัจจุบัน เพราะการอ่านนวนิยายจะทำให้ผู้อ่านได้รับความเพลิดเพลิน เจือ สตะเวทิน (2510: 73) แสดงความเห็นว่ “นวนิยายมีบทบาทและอิทธิพลมาก เพราะให้ทั้งความบันเทิงใจและความคิด คนชอบอ่านนวนิยายในฐานะเป็นการพักผ่อนหย่อนใจอย่างหนึ่ง ในนวนิยายเป็นที่อันเหมาะที่สุดที่นักเขียนจะแสดงอารมณ์ โลกทัศน์และอุดมคติของตนออกมาได้อย่างเต็มที่”

การที่ผู้เขียนสามารถถ่ายทอดความคิดของตนเอง ให้ข้อคิดและความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านนั้น ผู้เขียนจะต้องเลือกสรรถ้อยคำ และใช้กลวิธีต่าง ๆ ในการเขียน ดังนั้นการอ่านนวนิยายจะช่วยให้ผู้อ่าน พัฒนาการใช้ภาษาได้เป็นอย่างดี เนื่องจากผู้อ่านได้เห็นภาษาที่เลือกสรรมาอย่างดีแล้ว ดังที่ บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2539: 81) กล่าวไว้ดังนี้

ผู้ที่อ่านนวนิยายย่อมจะมีความรู้ทางภาษาดีกว่าคนที่ไม่อ่าน เพราะนักแต่งนวนิยายจะต้อง สรรหาลำนวนและถ้อยคำที่ไม่ซ้ำคืด ๆ มาใช้ เพราะนักแต่งย่อมเลือกบรรยายและพรรณนาสิ่งที่น่าสนใจ มีแง่มุมที่จะต้องชี้ให้เห็นเด่นชัด หรือให้ผู้อ่านเกิดความคิดแปลกไปจากที่มีอยู่ทุกเมื่อเชื่อวัน ถ้อยคำ ลำนวนในนวนิยายจึงต้องมีความหมายมีรสยิ่งกว่าภาษาที่ใช้กันทั่ว ๆ ไป

ดังนั้น กล่าวได้ว่านวนิยายยังมีสาระประโยชน์ในด้านการสร้างสรรค์ภาษารวมทั้งช่วยพัฒนา เสริมสร้างให้ผู้อ่านมีความชำนาญ และมีพัฒนาการด้านภาษาอีกด้วย

นวนิยายนอกจากช่วยในการพัฒนาภาษาแล้ว ผู้อ่านยังสามารถมองเห็นสภาพสังคมและ ชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคมนั้นได้ด้วย เนื่องจากนวนิยายเป็นงานเขียนที่เกี่ยวกับชีวิตมนุษย์ ซึ่ง ผู้เขียนนำเสนอเรื่องราวของมนุษย์ในแง่มุมต่าง ๆ ตามประสบการณ์ ความรู้สึกนึกคิด และทัศนคติต่อ สังคมของตนเอง ดังที่รณฤทัย สัจจพันธุ์ (2550: 50) กล่าวไว้ว่า “นวนิยายเป็นเรื่องที่สะท้อนวิถีชีวิต และสังคมปัจจุบัน นวนิยายจึงไม่ใช่เรื่องไร้สาระอีกต่อไป หากแต่เป็นกระจกเงาบานใหญ่ที่สะท้อนให้ รู้จักชีวิต รู้จักสังคม รู้จักมนุษย์ ให้แง่คิดและคลายปัญหา” ดังนั้นการอ่านนวนิยายจึงสามารถเรียนรู้ วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนในสังคมได้

นวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** เป็นวรรณกรรมที่สร้างสรรค์โดย งามพรรณ เวชชาชีวะ ผู้เป็นทั้งนักเขียนและนักแปลที่รู้จักกันทั่วไป เรื่องนี้ได้รับความนิยมและมีชื่อเสียงทั้งในประเทศไทย และต่างประเทศ สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย (2553: 5) คัดเลือกนวนิยายเรื่องนี้เป็น 1 ใน 101 เล่มหนังสือในดวงใจนักเขียนและนักอ่าน และกล่าวถึงหนังสือเล่มนี้ไว้ว่า “ได้รับรางวัลดีเด่นจากการ ประกวดหนังสือของกระทรวงศึกษาธิการ และได้รับรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (ซีไรต์) ของประเทศไทย ประจำปี พ.ศ. 2549” นอกจากนี้นวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** ยังเป็น หนังสือ 1 ใน 100 หนังสือดีเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน (วิทยากร เชียงกูล และคณะ. 2556: 159) ส่วนในต่างประเทศนั้น มีสำนักพิมพ์หลายแห่งได้ซื้อลิขสิทธิ์ไปแปลเป็นภาษาของตนเอง ดังที่ปรากฏ ในคำนำสำนักพิมพ์ (ความสุขของกะทิ. 2556: คำนำ) ความว่า

น่ายินดีที่ว่า **ความสุขของกะทิ** ได้รับความสนใจจากสำนักพิมพ์ต่างประเทศ 10 แห่งซื้อลิขสิทธิ์ ไปถ่ายทอดเป็นภาษาของตนเองแล้ว...ฉบับภาษาอังกฤษซึ่งแปลโดยพญเดนท์ บอรัวิก ยังได้รับรางวัล

ที่สอง จากการประกวดงานแปล John Dryden Translation Competition ... นับเป็นผลงานจากเอเชีย
ชิ้นแรกที่ได้รับรางวัลจากการจัดประกวดที่เริ่มขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2538 ล่าสุดสมาคมห้องสมุดเด็กใน
สหรัฐอเมริกา (The Junior Library Guild) คัดเลือก *The Happiness of Kati* เป็นหนังสือแนะนำให้
บรรณารักษ์ทั่วประเทศ

การที่หน่วยงานต่าง ๆ ในต่างประเทศคัดเลือกนวนิยายเรื่อง *ความสุขของกะทิ* ไปแปล
แสดงให้เห็นว่านวนิยายเรื่องนี้มีความดีเด่น สามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่านชาวต่างชาติได้
ดังปรากฏคำประกาศของคณะกรรมการตัดสินรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน ดังนี้

ความสุขของกะทิ เป็นงานศิลปะที่สร้างสรรค์องค์ประกอบอย่างหมดจดงดงาม **สื่อแนวคิด**
ซึ่งเป็นที่น่าสนใจสำหรับคนอ่านหลากหลายไม่ว่าอยู่ในวัยและวัฒนธรรมใด เสน่ห์ของนวนิยาย
เรื่องนี้อยู่ที่กลวิธีการเล่าเรื่องที่ค่อย ๆ เผยปัญหาทีละน้อย ๆ ผ่านมุมมองของตัวละครเอก ด้วยภาษา
รื่นรมย์ แผ่อารมณ์ขัน สอดแทรกความเข้าใจชีวิตที่ตัวละครได้เรียนรู้ไปตามประสบการณ์ ความสะท้อน
อารมณ์จะค่อย ๆ พัฒนาและดังลึกในห้วงนึกคิดของผู้อ่าน นำพาให้ผู้อ่านอิมเมกกับรสแห่งความโศก
อันเกษมที่ได้สัมผัสประสบการณ์ของชีวิตเล็ก ๆ ในโลกเล็ก ๆ ของเพื่อนมนุษย์คนหนึ่ง

(ความสุขของกะทิ. 2556: 3)

นวนิยายเรื่องนี้สื่อแนวคิดที่ชาวต่างชาติเข้าใจได้ไม่ว่าอยู่ในวัฒนธรรมใด โดยใช้กลวิธีการ
นำเสนอและภาษาที่น่าสนใจ เห็นได้จากคำวิจารณ์ที่ปรากฏอยู่ที่ด้านหลังของหนังสือ ซึ่งมีทั้ง
ชาวไทยและชาวต่างประเทศได้กล่าวคำชมเชยไว้ ดังนี้

“งดงามและสะอาดสะอ้าน กินใจ จับใจ” วาณิช จรุงกิจอนันต์

“เรียบง่าย สวยงาม สั้น แต่สั้นอารมณ์” วินทร์ เลียววาริณ

“วิธีการนำเสนอเรื่องสะท้อนอารมณ์ลึกซึ้ง”

เอริก้า วากเนอร์ สำนักพิมพ์อัลแลนดัลอันวิน ออสเตเรีย

“สวยงามลึกซึ้ง เต็มไปด้วยความหมาย เสร้า แต่ให้ความหวัง เป็นอัญมณีน้อยๆที่เปี่ยมพลัง”

เคทลิน ดลุย สำนักพิมพ์เอเนียมบุ๊คส์ไทมอนแอนด์ชูลเซอร์ สหรัฐอเมริกา

“ใช้คำน้อย แต่เป็นงานเขียนที่รุ่มรวยและอบอุ่น”

คริสทีน เบเคอร์ สำนักพิมพ์กาลิมาร์เยาเวน ฝรั่งเศส

“เป็นวรรณกรรมชิ้นงาม ไร้จริต ประทับใจ”

ฮาร์ชูล่า เอ็กเคิล สำนักพิมพ์เซซิลีเดรสเลอร์ เยอรมนี

“ไม่ใช่หนังสือแนวแฟนตาซีตามสมัยนิยม แต่เต็มไปด้วยอารมณ์อบอุ่นลึกซึ้ง”

ฮิโรโกะ โยโกกาว่า สำนักพิมพ์โกดันซา ญี่ปุ่น

(ความสุขของกะทิ. 2556: ปกหลัง)

คำกล่าวของนักวิจารณ์ในหลายประเทศข้างต้นนี้แสดงให้เห็นว่า นวนิยายเรื่องนี้เป็นงานเขียนที่ชาวต่างชาตินิยมอ่านกันและชื่นชอบ ในสาธารณรัฐประชาชนจีนนอกจากได้ซื้อลิขสิทธิ์ไปแปลแล้ว มหาวิทยาลัยหลายแห่งเลือกนวนิยายเรื่องนี้ใช้ในการเรียนการสอน เช่น มหาวิทยาลัยฝักหัดครูยูนนาน (Yunnan Normal University College of Arts and Sciences) เคยเลือกนวนิยายเรื่องนี้ไปสอนในวิชาการอ่าน ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ในปี พ.ศ. 2552

การได้รับความนิยมจากผู้อ่านไม่ว่าเป็นชาวไทยหรือชาวต่างชาติเพราะเรื่องนี้สื่อแนวคิดที่มีประโยชน์และเข้าใจได้ไม่ว่าอยู่ในวัฒนธรรมใด มีเนื้อหาที่จับใจผู้อ่าน มีกลวิธีการนำเสนอเรื่องที่น่าสนใจ และมีภาษาที่เรียบง่ายและงดงาม สามารถถ่ายทอดความรู้สึกลึกซึ้งของอารมณ์ต่าง ๆ ได้ เช่น การถ่ายทอดความรู้สึกที่โศกเศร้า มีตัวบทดังนี้

ดวงจันทร์เหลือเพียงเสี้ยวเล็ก ๆ อยู่กลางฟ้า เงามันสนิมรั่วลู่ออนตามแรงลมน้อย ๆ นาทิเหมือนหยดน้ำหนึ่ง นิ่งจนกว่าดวงตะวันจะขึ้นอีกครั้งอย่างสดชื่นสวยงามพ้นจากขอบฟ้าเหนือทะเล ปลูกทุกสรรพชีวิตบนโลกให้ตื่นขึ้น แต่ไม่มีแม่รวมอยู่ด้วยอีกต่อไป

(ความสุขของกะทิ. 2556: 74)

ตัวบทที่ยกมาข้างต้นแสดงถึงความโศกเศร้าจากการสูญเสียแม่ การบรรยายภาพดวงจันทร์ที่เหลือเพียงเสี้ยวเล็ก ๆ และเงามันที่ลู่ออนตามลมในยามค่ำคืนช่วยสร้างบรรยากาศที่โศกเศร้า ทำให้ผู้อ่านรู้สึกคล้อยตามไปด้วย ความโศกเศร้านั้นคือทุกสิ่งจะตื่นขึ้นอีกครั้ง ยกเว้นแม่คนเดียวจากประโยค “แต่ไม่มีแม่รวมอยู่ด้วยอีกต่อไป”

ส่วนแนวคิดที่สื่อจากนวนิยายเรื่องนี้เป็นแนวคิดที่เกี่ยวกับความรักและความสุขผ่านมุมมองของกะทิ กะทิได้รับความรักจากคนรอบข้างและมีความสุขอยู่กับความพอเพียง สื่อแนวคิดที่ว่าความสุขนั้นหาได้ไม่ยาก ถ้าเราพอใจกับสิ่งที่มีอยู่ ไม่ตั้งเงื่อนไขกับชีวิต ดังที่บุปผา บุญทิพย์ (2550: 209) กล่าวไว้ว่า “ชีวิตเราจะมีสุขได้เช่นเดียวกับกะทิในเรื่อง **ความสุขของกะทิ** ถ้าใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว” เห็นได้ว่ากะทิใช้แนวคิดแบบพอเพียงในการดำเนินชีวิต มีตัวบทดังนี้

น่าเสียดายที่ท้องฟ้ากลางกรุงเต็มไปด้วยมลภาวะจนหมู่ดาวไม่อาจปรากฏให้เห็นได้อย่างที่ผู้จัดตั้งใจ แต่กะทิก็สุขใจกับการเฝ้ามองท้องฟ้า กะทิรู้สึกดีและสัญญากับตัวเองว่าจะทำบ่อย ๆ จักรวาลนี้กว้างใหญ่นัก มนุษย์ตัวจ้อยจะมีอำนาจอะไร เพียงแห่งมองฟ้าก็ดูจะปลดศักดาและความมุ่งหวังเกินตัวให้หมดสิ้นไปได้ในบัดดล เหลือเพียงหัวใจดวงเล็ก ๆ ในอกที่เต้นอย่างเจียมเนื้อเจียมตัวและเฝ้ามองความสุขตามอัธยาศัย ไม่ต้องการสิ่งใดที่เป็นไปไม่ได้ ไม่ต้องการสิ่งใดที่อยู่ไกลตัว

(ความสุขของกะทิ. 2556: 110)

ตัวอย่างข้างต้นนี้กล่าวถึงตัวละครเอกคือ กะทิ ถึงแม่สูญเสียแม่ซึ่งเป็นคนที่รักมากที่สุดไป แต่กะทิก็ผ่านพ้นความโศกเศร้านี้ได้เพราะความรักและความเชื่ออาทรจากคนรอบข้าง แล้วกะทิก็อ้างมองหาความสุขที่อยู่รอบตัว ไม่มุ่งหวังอะไรที่เกินตัว พอใจกับทุกสิ่งที่มีตนเองมีอยู่

กล่าวได้ว่า นวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** เป็นวรรณกรรมที่มีวรรณศิลป์ การอ่านนวนิยายเรื่องนี้จะได้รับข้อคิดที่มีประโยชน์และความเพลิดเพลินพร้อมกัน แต่สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ซึ่งต่างภาษาและต่างวัฒนธรรมนั้น อาจจะมีปัญหาในการเข้าใจคำศัพท์ สำนวนโวหารและวัฒนธรรมเฉพาะของประเทศไทย ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้เรียนชาวต่างชาติ เมื่อเรียนนวนิยายเรื่องนี้ในระดับปริญญาตรี มีปัญหาเกี่ยวกับสำนวนภาษาและวัฒนธรรมที่ปรากฏในเรื่อง เช่น ในบทที่ว่า “ตากรดน้ำได้ต้นโพใหญ่ กะทิอนุโมทนาบุญกับตาและอธิษฐานอยู่ในใจ” (ความสุขของกะทิ. 2556: 14) ผู้วิจัยสงสัยคำว่า “กรวดน้ำ” “อนุโมทนา” และ “อธิษฐาน” ไม่เข้าใจว่าทำไมต้องกรวดน้ำ ทำอย่างนี้มีความหมายอะไร จากการสัมภาษณ์นักศึกษาจีนฟานชุนเสี (范春霞) (2558: สัมภาษณ์) และเจียงหยู (姜瑜) (2558: สัมภาษณ์) ที่เคยเรียนนวนิยายเรื่องนี้ในปี พ.ศ. 2552 แสดงความเห็นเดียวกันไว้ว่า เวลาอ่านพบคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะคำศัพท์ที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมและสำนวน เช่น คำว่า “ถวายเป็น” “ไม่ขัดใจ” และมีบางคำถึงแม้ว่าเข้าใจความหมาย แต่ยากที่จะนึกภาพออก เช่น “กระต่ายขูดมะพร้าว” ปัญหาที่กล่าวมานี้ทำให้ผู้อ่านไม่ได้รับความเพลิดเพลินเท่าที่ควร

ดังนั้น หากมีการอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรม อีกทั้งมีรูปภาพประกอบที่ช่วยเข้าใจได้อย่างชัดเจนนั้นจะทำให้ผู้อ่านได้รับความเพลิดเพลินในการอ่านมากยิ่งขึ้น อีกทั้งได้เรียนรู้การใช้ภาษาและวิถีชีวิตของคนไทยไปด้วย

การที่ผู้อ่านชาวต่างชาติไม่เข้าใจนั้นเพราะนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สอดแทรกเรื่องราวที่มีเอกลักษณ์ความเป็นไทยไว้มากมาย ซึ่งเป็นความรู้ที่สามารถอธิบายเพิ่มแก่ชาวต่างชาติได้ ดังที่ถนอมนวล โอเจริญ (2551: 51) กล่าวถึงเรื่องนี้ไว้ว่า

นวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สะท้อนภาพวัฒนธรรมไทยในหลายแง่มุม ไม่ว่าจะเป็นวิถีชีวิตของคนไทยในเมืองใหญ่หรือชนบท ที่อยู่อาศัยที่ทันสมัยในเมืองและที่มีลักษณะโบราณของไทยในชนบท อาหารการกินซึ่งรวมทั้งวิธีประกอบอาหารและประเภทของอาหาร รวมทั้งพืชพันธุ์ไม้และสัตว์ประเภทต่าง ๆ ยิ่งไปกว่านั้น ความสำคัญของพุทธศาสนาที่มีส่วนหล่อหลอมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทย ตั้งแต่เกิดไปจนตายได้ปรากฏอยู่ในการบรรยายและการดำเนินเรื่องตลอด

เห็นได้ว่านวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สะท้อนสังคมและวัฒนธรรมด้านต่าง ๆ ของชาวไทย รวมทั้งวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ที่อยู่อาศัย และอาหารการกินไว้มากมาย ยกตัวอย่างเช่น

...น้ำกินใส่ในโถงมังกรใบโตตั้งไว้ในครัวสำหรับใช้ประกอบอาหารอย่างเดียว น้ำใส่ในตุ่มซีเมนต์อยู่ใต้ถุน เอาไว้ซักผ้าล้างจาน ส่วนน้ำดื่มเน้นพิเศษสุด ตั้งไว้ใต้รางน้ำฝน เอาไว้ดื่มใส่ขวดดื่มดับกระหาย...

โถงที่กะทิชอบมากที่สุดเป็นโถงใบน้อยลายมังกรมองดูเป็นของมีราคาเกินหน้าโถงอ่างดินเผาที่มีคนใส่เรือเอามาขายถึงทำน้ำหน้าบ้านบ่อย ๆ โถงใบนี้เป็นโถงเคลือบ ด้านในสีเขียว ตามบอกว่าสีเขียวไข่กา ด้านนอกเป็นลายมังกร ที่สำคัญมีฝาปิด ยายใส่ใส่ข้าวสาร รวมน้ำหนักโถงกับข้าวสารข้างในแล้ว คงจะเกินความสามารถที่คนคนเดียวจะยกไหวแน่ ๆ

ตรงเชิงบันไดมีโถงใบเล็ก ๆ ใส่ผ้าไว้ล้างเท้าก่อนขึ้นบ้าน ตามทางเดินไปถนนใหญ่ปากทางเข้าบ้านก็ยังมีอ่างบัวที่ตาเลี้ยงเองกับมือ นับไปนับมาก็น่าต้องถึงสิบเจ็ดใบจริง ๆ

(ความสุขของกะทิ. 2556: 31)

ตัวอย่างข้างต้นนี้พบวิธีชีวิตชาวบ้านในเรื่องการใช้โถงและอ่างในการดำรงชีวิต มีการใช้โถงใส่น้ำกิน น้ำใช้ น้ำดื่มและข้าวสาร การใช้อ่างปลูกดอกบัว โถงน้ำเป็นภาชนะเครื่องใช้ที่ทำจากเครื่องดินเผา ซึ่งเป็นมรดกทางภูมิปัญญาชนิดหนึ่งที่บรรพบุรุษไทยสร้างขึ้นมาเพื่อใช้ในการชีวิตประจำวันตั้งแต่สมัยโบราณ และสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน คนไทยใช้โถงและอ่างเก็บน้ำฝนในหน้าฝน เนื้อดินข้างในโถงเย็นฉ่ำ ใช้แทนตู้เย็นในสมัยก่อน นอกจากแสดงถึงภูมิปัญญาในการสร้างสรรค์เครื่องใช้ในชีวิตประจำวันแล้ว ยังพบการแสดงภูมิปัญญาทางด้านภาษา ได้แก่ การใช้คำเรียกสี เช่น สีเขียวไข่กา การอธิบายเพิ่มเติมที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาด้านเครื่องใช้และภูมิปัญญาทางภาษาจะทำให้ผู้อ่านต่างวัฒนธรรมเข้าใจภาษาและวิถีชีวิตของคนไทยมากยิ่งขึ้น

ส่วนอาหารการกินที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องนี้นอกจากมีอาหารที่รับประทานในครอบครัวแล้วยังมีอาหารที่นำไปทำบุญด้วย เช่น

...ส่วนรายการอาหารก็ไม่หนีไข่ดาวกับไก่ผัดกะเพราสเด็ด ไข่พะโล้สีน้ำตาลเข้มเข้าน้ำเข้าเนื้อ เพราะทิ้งไว้ข้ามคืน ไข่ลูกเขยฉ่ำน้ำข้นเหนียว ไข่ตุ๋นเนื้อเนียนสนิท ไข่นกกระทาชุบแป้งทอด ตาเรียกกะทิว่า “ตัวกินไข่” เมื่อรู้จากยายว่าถ้ารายการอาหารเป็นไข่ ไม่ต้องชวน กะทิก็ก็นิยมหมดทุกครั้ง

(ความสุขของกะทิ. 2556: 16)

...กะทิเปิดตะกร้าที่ยายเตรียมมา น้ำพริกลงเรือ ปลาตุ๋นพริก หนุฮวน ไข่เค็ม คลุกเคล้ากันแล้วเคี้ยวหาย ๆ ตาเพิ่งพ้าวารักยายก็ตรงนี้เอง

(ความสุขของกะทิ. 2556: 26)

ตัวบทข้างต้นนี้แสดงให้เห็นผู้อ่านเห็นอาหารในชีวิตประจำวันของคนไทย ซึ่งมีเอกลักษณ์ความเป็นไทย ผู้อ่านชาวไทยย่อมคุ้นเคยและรับรู้อาหารนานาชนิดดังกล่าว และง่ายที่จะนึกภาพออกว่าเป็นอาหารแบบไหน และมีลักษณะอย่างไร แต่สำหรับผู้อ่านชาวต่างชาติที่ไม่เคยชินและไม่เคยเจอมาก่อนจะยากที่จะนึกภาพออกว่าอาหารนั้นเป็นอย่างไร เช่น “กะเพรา” “น้ำพริก” สุมณ อมรวิวัฒน์ (2548: 24) กล่าวถึงน้ำพริกไว้ว่า “น้ำพริกนับเป็นอาหารประจำสำหรับอาหารไทย วิธีการปรุงน้ำพริกนั้นสามารถดัดแปลงได้นับร้อยอย่างร้อยรส การทำน้ำพริกเป็นศิลปะการปรุงอาหารไทย” นอกจากนี้ชนิดของอาหารที่ต่างกันแล้ว รสชาติของอาหารก็ไม่เหมือนกันด้วยเพราะมีวิธีการปรุงอาหารที่ต่างกัน ทั้งนี้สามารถอธิบายเพิ่มเติมเป็นความรู้เพิ่มเติมสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ พร้อมมีภาพประกอบให้เข้าใจง่ายขึ้นด้วย

ส่วนอาหารที่นำไปทำบุญ มีความเกี่ยวข้องถึงความเชื่อของคนไทย คนไทยส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ จึงมีประเพณีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา การทำบุญเป็นประเพณีอย่างหนึ่งที่คนไทยทำเป็นประจำ คนไทยมักเอาอาหารที่ดีที่สุดไปทำบุญหรือถวายพระ เห็นได้จากตัวบทว่า

ยายร้องทักพี่ทองที่เดินเข้ามาในครัว เมื่อตอนสายยายแกงหมูเทโพหม้อโตไปถวายเพล ถือเป็นการทำบุญปีใหม่ ทั้ง ๆ ที่ตาท้วงว่าคนแก่นี้จะทำบุญใหญ่กันตอนสงกรานต์ ยายพูดลอย ๆ ฟังคล้าย ๆ เผื่อว่าตอนนั้นไม่อยู่แถวนี้ มีศรัทธาตอนนี้ ใครจะทำไม

พี่ทองเอาหม้อจากวัดมาส่งคืนอย่างนอบน้อม ยายชี้มือไปที่กระต่ายขูดมะพร้าวที่มุมครัว มีมะพร้าวผ่าซีกวางรออยู่แล้ว พี่ทองคว้ากระต่ายกับกะละมังใส่มะพร้าวได้ก็เดินพรวด ๆ ลงไปได้ฤ็นเสียงยายร้องตามหลังว่าขูดละเอียดไว้ คลุกขนมต้มขาวสองฝ่า ที่เหลือจะคั้นกะทิทำแกงบวด

(ความสุขของกะทิ. 2556: 33)

ตัวบทข้างต้นนี้เห็นได้ว่าการนำหมูเทโพไปถวายพระ ซึ่งเป็นอาหารที่ทำยากกว่าอาหารทั่วไป นอกจากแสดงถึงความเชื่อทางพุทธศาสนาของคนไทยแล้ว ยังสะท้อนถึงประเพณีและวิถีชีวิตของคนไทย คือทำบุญวันสงกรานต์ และการใช้กระต่ายขูดมะพร้าว กรมศิลป์ากร (2544: 187) กล่าวถึงกระต่ายขูดมะพร้าวไว้ว่า

เครื่องใช้ภายในครัวชนิดหนึ่ง ซึ่งในอดีตนั้นแต่ละครัวเรือนจะขาดเสียมิได้ เพราะเป็นตัวการที่สำคัญในการประกอบอาหารคาวหวาน ชีวิตของคนไทยมีความสัมพันธ์กับมะพร้าวมาก ไม่ว่าผู้ดีหรือไพร่ อาหารส่วนใหญ่มักจะมีกะทิเป็นส่วนประกอบสำคัญ เช่น แกงเนื้อ แกงมัสมั่น น้ำพริก น้ำยา ข้าวมันส้มตำไทย เป็นต้น แม้กระทั่งในปัจจุบันนี้อาหารคาวหวาน ที่พบเห็นกันอยู่ทั่วไปก็มีน้ำกะทิเป็นส่วนประกอบ

เนื่องจากนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** เป็นงานเขียนที่สร้างขึ้นจากความคิดและประสบการณ์ของผู้เขียน เกี่ยวกับเรื่องราวของชีวิตมนุษย์ มีความสมจริงแต่ไม่ใช่เรื่องจริง และไม่ได้สื่อความหมายโดยตรง ต้องอาศัยการอ่านตีความและวิเคราะห์ ดังนั้น ผู้เรียนที่เป็นชาวต่างชาติ เป็นผู้ที่อยู่ต่างวัฒนธรรมอ่านนวนิยายเรื่องนี้แล้วอาจไม่เข้าใจ จึงจำเป็นต้องใช้หนังสืออ่านประกอบช่วยในการอ่านเพื่อให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสร้างหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีน เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมไทย ช่วยขยายประสบการณ์ของผู้เรียน ฝึกให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง อีกทั้งเสริมสร้างทักษะการอ่านและนิสัยรักการอ่านไปด้วย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

สร้างหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** เพื่อเสริมความรู้ความเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับผู้เรียนชาวจีน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้หนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีน สามารถเสริมความรู้ความเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมไทยแก่ผู้เรียนชาวจีน
2. เป็นแนวทางในการผลิตหนังสืออ่านประกอบสำหรับชาวต่างชาติในวรรณกรรมเรื่องอื่น ๆ

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 กลุ่มประชากร

ผู้เรียนชาวจีนของมหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี (Guangxi University for Nationalities) ระดับปริญญาตรี คณะภาษาและวัฒนธรรมอาเซียน วิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 แลกเปลี่ยนเรียนที่ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ จำนวน 28 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ผู้เรียนชาวจีนของมหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี (Guangxi University for Nationalities) ระดับปริญญาตรี คณะภาษาและวัฒนธรรมอาเซียน วิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 แลกเปลี่ยนเรียนที่ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ จำนวน 15 คน เลือกแบบเจาะจง ซึ่งมีพื้นฐานความรู้ภาษาไทยระดับกลางและยินดีเข้าร่วมกิจกรรม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 หนังสืออ่านประกอบบนวณิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีเนื้อหาทั้งหมด 8 บท ดังนี้

บทที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับนวนิยาย

บทที่ 2 ลำานวนไทย

บทที่ 3 ภาพพจน์

บทที่ 4 ครอบครวัไทย

บทที่ 5 ที่อยู่อาศัย

บทที่ 6 อาหารการกิน

บทที่ 7 ภูมิปัญญาไทย

บทที่ 8 ประเพณีไทย

2.2 แบบทดสอบระหว่างเรียนของหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** จำนวน 80 ข้อ

2.3 แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนของหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** จำนวน 40 ข้อ

นิยามศัพท์เฉพาะ

หนังสืออ่านประกอบ หมายถึงหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง **ความสุขของกะทิ** ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเสริมความรู้ความเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมไทยให้แก่ผู้เรียนชาวจีน

บทที่ 2

การศึกษาการสร้างหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่องความสุขของกะทิ

นวนิยายเรื่อง**ความสุขของกะทิ** มีเนื้อหาน่าติดตาม มีศิลปะการเลือกสรรถ้อยคำ ใช้ภาษาเรียบง่ายและงดงาม สามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดซึ่งของอารมณ์ต่าง ๆ เช่นความรักและความผูกพัน อารมณ์เศร้าโศก อารมณ์สนุกสนาน นวนิยายเรื่องนี้ยังมีลักษณะที่ว่าครอบครัวที่อบอุ่นจะช่วยให้เด็กหรือคนในครอบครัวมีความสุข ซึ่งเป็นลักษณะสากลเห็นได้ในทุกประเทศ แต่เนื่องจากวรรณกรรมเรื่องนี้สอดแทรกเรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยไว้มากมาย ผู้เรียนต่างภาษาและต่างวัฒนธรรม อาจจะเข้าใจได้ยาก เช่นความคิดและความเชื่อเกี่ยวกับพุทธศาสนาของคนไทย สำนวนโวหารที่คนไทยใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นต้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงจะสร้างหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง**ความสุขของกะทิ** เพื่อเพิ่มพูนความรู้แก่ผู้เรียน ทำให้เกิดความรู้กว้างขวางขึ้นในด้านภาษาและสังคม วัฒนธรรมไทย อีกทั้งส่งเสริมทักษะและนิสัยรักการอ่าน โดยในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับนวนิยาย
2. ลักษณะเด่นและคุณค่าของนวนิยายเรื่อง**ความสุขของกะทิ**
3. ความสำคัญของการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย
4. ความสำคัญของการสร้างหนังสืออ่านประกอบ

1. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับนวนิยาย

ความสุขของกะทิ เป็นงานเขียนประเภทนวนิยาย ในบทนี้ผู้วิจัยจะศึกษาความเป็นมาและความหมายของนวนิยาย ประเภทของนวนิยาย และองค์ประกอบของนวนิยาย มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ความเป็นมาและความหมายของนวนิยาย

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 (2554: 608) อธิบายความหมายของนวนิยายไว้ว่า นวนิยายหมายถึง “บันเทิงคดีร้อยแก้วขนาดยาวรูปแบบหนึ่ง มีตัวละคร โครงเรื่อง เหตุการณ์ในเรื่อง และสถานที่ที่ทำให้เนื้อเรื่องมีความสมจริง ถ้ามีขนาดสั้นเรียกว่านวนิยายขนาดสั้น” ซึ่งตรงกับกุหลาบ มลลิกะมาสกล่าวไว้ว่า (2555: 34) “นวนิยายเป็นเรื่องเล่าขนาดยาว มีลักษณะการแต่งเป็นร้อยแก้ว ผู้แต่งนิยมให้มีเนื้อเรื่อง ตัวบุคคลในเรื่อง บทสนทนา และสถานที่สมจริงตามสภาพชีวิตมนุษย์มากที่สุด” เห็นได้ว่า นวนิยายเน้นความสมจริงทั้งเนื้อเรื่อง ตัวละคร บทสนทนา และฉากเป็นงานเขียนประเภทบันเทิงคดี

การเป็นบันเทิงคดีนั้นย่อมให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่าน ดังที่รีนฤทัย สัจจพันธุ์ (2550: 50-51) กล่าวไว้ว่า “บทบาทแรกของนวนิยายคือให้ความเพลิดเพลิน นวนิยายเป็นเครื่องบำรุงความสุขด้วยอักษร ทำให้ผู้อ่านตื่นเต้น ไร้ใจ ขบขัน สะเทือนใจ ฯลฯ ... บทบาทขั้นต่อมาคือทำหน้าที่เป็นกระจกเงาสะท้อนสังคม” ดังนั้นนวนิยายนอกจากให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านแล้ว ยังสะท้อนสังคมและชีวิตของมนุษย์ที่อยู่ในสังคมนั้น ดังคำนิยามความหมายของนวนิยายใน **พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน** (2552: 231) คือ “บันเทิงคดีร้อยแก้วขนาดยาว นำเสนอเหตุการณ์ สถานที่ และตัวละครที่มีพฤติกรรมและเผชิญกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้เขียนสามารถโน้มน้าวให้ผู้อ่านคล้อยตามว่าเป็นประสบการณ์ชีวิตที่เกิดขึ้นจริงได้ ทั้งนี้เพราะบทบาทสำคัญประการหนึ่งของนวนิยาย คือเป็นกระจกสะท้อนแง่มุมต่าง ๆ ของสังคม”

คำว่า “นวนิยาย” ตามตัวอักษรหมายถึง นิยายแบบใหม่ หรือเรื่องเล่าแบบใหม่ แตกต่างกับนิยายแบบเดิม บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2522: 113 - 114) กล่าวถึงความแตกต่างระหว่างนิยายแบบเดิมกับนวนิยายไว้ดังนี้

นิยายร้อยแก้วรุ่นเก่าของเรา ผู้แต่งทำให้ดูเหมือนเป็นเรื่องจริง ... นวนิยายมักใช้กลวิธีที่ทำให้ผู้อ่านแลเห็นได้ง่ายว่า ไม่ใช่เรื่องจริง เป็นเรื่องสมมุติ แม้จะแต่งเรื่องของบุคคลที่มีชีวิตจริง ๆ ก็จะทำให้คนอ่านรู้ว่าไม่ได้เขียนเรื่องจริง แต่วิธีเจรจาของตัวในเรื่องจะเลียนแบบชีวิตจริงมากที่สุด มีชนบิตไปจากนิยายในข้อที่ว่า สำนวนที่นักประพันธ์ใช้บรรยายหรือพรรณนา จะแตกต่างไปจากสำนวนเจรจาของตัวในเรื่อง วิธีเจรจาหรือสนทนาของตัวละครนิยมให้เป็นไปตามฐานะตามวัย และพยายามวาดภาพให้เห็นอาการกิริยาของตัวละครให้ชัด ในเรื่องอาการกิริยาจะช่วยให้การดำเนินเรื่อง

วรรณิ ซาลี (2522: 44) กล่าวถึงนวนิยายไว้ว่า “นวนิยายเป็นวรรณกรรมอย่างใหม่ที่มีกำเนิดในประเทศทางยุโรปมาก่อน แล้วจึงแพร่ขยายเข้ามาในประเทศไทย ประเทศที่เป็นต้นกำเนิดนวนิยายก็คือประเทศอังกฤษ โดยกำเนิดในราวคริสต์ศตวรรษที่ 18 โดยพัฒนาขึ้นมาจากวรรณกรรมประเภทนิทาน และนิยายพื้นบ้าน”

เนื่องจากความข้างต้นแสดงให้เห็นว่า นวนิยายเริ่มขึ้นจากประเทศทางตะวันตก ซึ่งสอดคล้องกับสุพรรณิ วราทร (2519: 1 - 2) กล่าวไว้ว่า นวนิยายเป็นคำศัพท์ใหม่ที่คนไทยคิดขึ้นเพื่อเรียกวรรณกรรมประเภทเรื่องสมมุติหรือบันเทิงคดี ปัจจุบันหมายถึงเรื่องร้อยแก้วแบบพรรณนาโวหารหรือเรื่องเล่าที่สมมุติขึ้น ตรงกับคำว่า Novel ในภาษาอังกฤษ และ Novella ในภาษาอิตาลี คำนี้ใช้ครั้งแรกเพื่อเรียกนิยายแบบใหม่ของบอคาซิโอ (Boccaccio) ในราว ค.ศ. 1338 - 1340 ซึ่งเป็นเรื่องเล่าถึงชีวิตมนุษย์ในแง่มุมต่าง ๆ นวนิยายตามแบบแผนเช่นปัจจุบันเริ่มมีขึ้นเมื่อตอนต้นคริสต์ศตวรรษ

ที่ 18 ค.ศ.1719 นักประพันธ์ชาวอังกฤษแดเนียล เดอโฟ (Daniel Defoe) ได้แต่งเรื่อง Robinson Crusoe ถือว่าเป็นนวนิยายเรื่องแรกของประเทศอังกฤษ

สายทิพย์ นุกุลกิจ (2543: 172 - 173) กล่าวถึงนวนิยายไทยไว้ว่า “นวนิยายแปลที่ปรากฏในเมืองไทยเป็นเรื่องแรก คือเรื่อง **ความพยาบาท** ซึ่งพระยาสุรินทราชา (นายนกยูง วิเศษกุล) ใช้นามปากกาว่า แม่วัน แปลจากเรื่องภาษาอังกฤษชื่อ Vendetta บทประพันธ์ของ Marie Corelli ในปี พ.ศ. 2444 ... เรื่อง **ความพยาบาท** จึงจัดเป็นนวนิยายแปลเรื่องแรกของไทย”

อาจกล่าวได้ว่านวนิยายซึ่งมีความหมายตรงกับภาษาอังกฤษว่า Novel และภาษาอิตาเลียนว่า Novella นั้นเป็นเรื่องเล่าแบบใหม่ ซึ่งพัฒนาจากนิทานและนิยาย เป็นบันเทิงคดีประเภทร้อยแก้วขนาดยาว ได้รับอิทธิพลจากตะวันตก เป็นเรื่องสมมุติแต่มีความสมจริง มุ่งจะให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่าน และสามารถสะท้อนสังคมในแง่มุมต่าง ๆ

1.2 ประเภทของนวนิยาย

การจำแนกประเภทของนวนิยายมีหลายแบบ เช่น จำแนกตามเนื้อเรื่อง หรือตามแนวคิดในการเขียน เนื่องจากนวนิยายไทยได้รับอิทธิพลจากตะวันตก ดังนั้นจึงมีการแบ่งประเภทของนวนิยายตามหลักตะวันตก ดังเช่น บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2522: 114) แบ่งประเภทของนวนิยายตามหลักตะวันตกเป็นสองประเภทใหญ่คือ ประเภทพาฝันและประเภทจำลองชีวิตจริง ดังนี้

ประเภทพาฝัน หมายถึงนวนิยายประเภทโรแมนติก (Romantic) นวนิยายประเภทนี้จะเป็นเรื่องอุดมคติ ผู้อ่านจะพบสิ่งที่สวยงาม ไม่ใช่สิ่งที่น่ารังเกียจ

ประเภทประเพณีเหมือนจริงหรือจำลองชีวิต คือประเภท Realistic นวนิยายประเภทนี้จะถ่ายทอดความจริงในชีวิตอย่างมีศิลปะ จะไม่เป็นแบบสวยงามเหมือนประเภทพาฝัน อาจเป็นความจริงที่น่าเกลียด หรือยากลำบาก

นอกจากมีการจำแนกประเภทใหญ่สองประเภทแล้ว ยังมีการจำแนกตามเนื้อเรื่อง ดังที่ เจือ สตะเวทิน (2510: 76 - 88) จำแนกนวนิยายเป็น 13 ประเภทดังนี้

นวนิยายสำรวจโลก หมายถึงเรื่องที่เขียนเกี่ยวกับตัวละครเอกมีประสบการณ์แห่งชีวิตอย่างกว้างขวาง เช่นได้ผจญภัยอย่างมีความรู้มาก ได้ผ่านโลกและชีวิตมากและเข้าใจโลกและชีวิตอย่างแท้จริง

นวนิยายเชิงประวัติศาสตร์ หรือนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ เป็นนวนิยายที่น่าเหตุการณ์หรือบุคคลในประวัติศาสตร์มาสร้างเป็นเรื่องอย่างมีศิลปะตามจินตนาการของผู้แต่ง

นวนิยายประเภทลูกทุ่งหรือนวนิยายชาวบ้าน เป็นนวนิยายที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสภาพชีวิตในสังคมชนบท

นวนิยายต่างแดน เป็นนวนิยายที่ใช้ฉากหรือสถานที่ต่างประเทศ ซึ่งฉากหรือสถานที่ที่ใช้ส่วนใหญ่อยู่ต่างประเทศ

นวนิยายมหัศจรรย์ หมายถึงประเภทที่มีเนื้อเรื่องเกินความจริง คนอ่านอาจจะสัมผัสถึงเรื่องอภินิหารต่าง ๆ

นวนิยายประเภทชีวประวัติ หรืออัตชีวประวัติ เป็นนวนิยายที่นำชีวิตของคนที่มีชีวิตจริงมาเขียน บางทีนักประพันธ์เขียนเรื่องของตนเอง

นวนิยายแนวจิตวิทยา คือนวนิยายที่ให้ตัวละครแสดงหรือกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา มุ่งวิเคราะห์ตัวละครในแง่ที่ต้องการให้ผู้อ่านเห็นหลักจิตวิทยา

นวนิยายมนุษยธรรม คือนวนิยายที่มุ่งให้มนุษย์มีความเห็นอกเห็นใจกัน ผู้เขียนจะแสดงสภาพความเป็นอยู่ของชีวิตมนุษย์ อาจจะเป็นชีวิตที่ยากลำบากและมีความทุกข์ เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความสงสารตัวละคร

นวนิยายประเภทนักสืบและอาชญากรรม เป็นเรื่องเกี่ยวกับการสืบสวน ซึ่งมักจะเรียกตัวเอกในเรื่องว่า “นักสืบ” หรือ “สายลับ”

นวนิยายประเภทโรแมนติก หรือประเภทเรื่องราวรัก เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรัก เช่น ความรักระหว่างชายหนุ่มกับหญิงสาว

นวนิยายประเภทผจญภัย เป็นเรื่องที่แสดงถึงการผจญภัยต่าง ๆ อย่างกล้าหาญของตัวละคร

นวนิยายระหว่างชาติ เรื่องประเภทนี้อาจจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ หรือเกี่ยวข้องกับความรักของตัวละครระหว่างประเทศ หรืออาจมีเนื้อเรื่องพาดพิงไปถึงการเมืองระหว่างประเทศก็ได้ แต่ปกติแล้วเรื่องประเภทนี้เกี่ยวข้องกับความรักมากกว่าอย่างอื่น

นวนิยายประเภทครอบครัว เป็นนวนิยายที่แสดงถึงชีวิตที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว แสดงถึงความสัมพันธ์หรือสิทธิในครอบครัว

ส่วนการแบ่งประเภทนวนิยายตามแนวคิดนั้น สิทธา พินิจภูวดล และนิตยา กาญจนะวรรณ (2520: 22 - 27) แบ่งนวนิยายเป็น 9 ประเภท ดังนี้

ประเภทคลาสสิก ได้แก่การนำเรื่องโบราณมาเขียนใหม่ โดยอาศัยเค้าโครงเรื่องจากนิทาน นิยายประวัติศาสตร์ หรือวรรณคดี

ประเภทโรแมนติก นวนิยายประเภทนี้ไม่ให้ความสำคัญต่อปรัชญา เหตุผล คติธรรม แต่มุ่งแสดงความเป็นไปของความรู้สึก สาเหตุของความรู้สึก การคลี่คลายขยายตัวของความรู้สึก และผลสุดท้ายของความรู้สึก

ประเภทสัจนิยม หรือ เหมือนจริง คือนวนิยายที่นำเค้าโครงเรื่องมาจากเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้นในชีวิตมนุษย์หรือเลียนแบบเหตุการณ์ในชีวิต โดยสอดคล้องความคิดกับจินตนาการลงไปด้วย

ประเภทธรรมชาตินิยม แต่เดิมนวนิยายประเภทนี้แสดงให้เห็นความสำคัญของธรรมชาติต่อมานักเขียนมีแนวโน้มกล่าวถึงธรรมชาติฝ่ายต่ำของมนุษย์มากกว่าฝ่ายสูง เช่น กล่าวถึงความอ่อนแอ ความสกปรกโสโครก โรคภัยไข้เจ็บ

ประเภทเหนือธรรมชาติและภูติผีปิศาจ นวนิยายประเภทนี้จะกล่าวถึงความฝันของผู้แต่งเอง ความฝันประเภทฟุ้งเฟื่อง โด่ฝัน มีจุดมุ่งหมายก่อให้เกิดความสะเทือนอารมณ์

ประเภทสัญลักษณ์นิยม นวนิยายประเภทนี้มักจะกล่าวถึงความจริงอย่างตรงไปตรงมา แต่จะนำสิ่งอื่นมากล่าวถึงเพื่อเป็นทางชักนำความคิดและความคิดนำไปสู่ความจริง

ประเภทธรรมนิยม แนวคิดนี้มุ่งนำธรรม ปรัชญา หรือคติสอนใจต่าง ๆ มาสอดแทรกลงในนวนิยาย โดยตั้งใจสอนผู้อ่านให้รู้จักใช้ศีลธรรมเป็นแนวทางของชีวิต เป็นสิ่งควบคุมความประพฤติและสรรค์สร้างความสุขความเจริญให้แก่สังคม

ประเภทแนวคิดประทับใจและแนวบรรยายพรรณนา เป็นนวนิยายที่มุ่งอธิบายถึงความรู้สึกที่ประทับใจโดยไม่ต้องสั่งสอน ไม่ตั้งใจให้ความจริงหรือให้เหตุผลแต่อย่างใด การเขียนชนิดนี้ต้องอาศัยศิลปะการแสดงออกด้วยวิธีบรรยายพรรณนาโดยเลือกสรรถ้อยคำสำนวนที่แปลกใหม่ มีการเปรียบเทียบที่คมคายเฉียบแหลม

แนวคิดตามข้อมูลที่แปลกใหม่ นวนิยายประเภทนี้มักจะมุ่งแสดงให้เห็นสิ่งที่ค้นพบใหม่ในวงวิชาการ

1.3 องค์ประกอบของนวนิยาย

วิพุธ โสภวงศ์ (2542: 58 - 73) กล่าวถึงองค์ประกอบของนวนิยาย 8 ประการ ได้แก่ เนื้อเรื่อง โครงเรื่อง ตัวละครและบทสนทนา เวลาและสถานที่ แก่นของเรื่องหรือแนวคิดหลัก กลวิธีการแต่ง ท่วงทำนองการแต่ง น้ำเสียงของผู้แต่ง สรุปได้ดังนี้

1.3.1 เนื้อเรื่อง คือใคร เกิดเหตุการณ์อะไร ที่ไหน เมื่อไรและอย่างไร

1.3.2 โครงเรื่อง หมายถึงเค้าโครงของเรื่อง **พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน** (2552: 232) กล่าวถึงโครงเรื่องของนวนิยายไว้ว่า “คือการจัดลำดับเหตุการณ์ในการเดินเรื่องอย่างระมัดระวัง เพื่อให้บรรลุผลตามความต้องการของผู้เขียน โครงเรื่องที่ดีมักต้องมีความขัดแย้ง ซึ่งอาจจะเป็นความขัดแย้งของความรู้สึกภายในของตัวละคร ความขัดแย้งของตัวละครกับตัวละครฝ่ายตรงข้าม ความขัดแย้งของตัวละครกับสังคม หรือกับธรรมชาติ เป็นต้น”

1.3.3 ตัวละครและบทสนทนา ตัวละครแบ่งเป็นสองประเภท ได้แก่ ตัวละครน้อยลักษณะหรือตัวแบน และตัวละครหลายลักษณะหรือตัวกลม **พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน** (2552: 232) กล่าวถึงตัวละครไว้ว่า “คือสมมุติบุคคลที่ผู้เขียนสร้างขึ้นให้มีพฤติกรรมเลียนแบบคนนานาประเภทในสังคม ตัวละครเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเดินเรื่อง มักนิยมแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ตัวละครที่ปรับเปลี่ยนนิสัย และตัวละครที่นิสัยคงที่ไม่เปลี่ยนแปลงไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใดก็ตาม”

1.3.4 เวลาและสถานที่ บางคนเรียกว่าฉาก ซึ่งเลียนแบบฉากในละคร **พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน** (2552: 232) กล่าวถึงฉากไว้ว่า “ได้แก่ เวลา สถานที่ รวมถึงบรรยากาศ ซึ่งเป็นส่วนประกอบที่ทำให้ผู้อ่านคล้อยตามว่าเหตุการณ์ในเรื่องนั้นเป็นจริง”

1.3.5 แก่นของเรื่องหรือแนวคิดหลักคือ “สาร” ที่ผู้แต่งอยากสื่อถึงผู้อ่าน **พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน** (2552: 232) กล่าวถึงแก่นเรื่องไว้ว่า “คือข้อคิดที่ผู้แต่งต้องการสื่อถึงผู้อ่าน โดยแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจอย่างลึกซึ้งของประสบการณ์ชีวิต แสดงมุมมองที่แตกต่างไปจากที่ผู้อ่านคุ้นเคย หรือแสดงความคิดเห็นทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับธรรมชาติ หรือสภาพของมนุษย์ซึ่งแสดงผ่านทางพฤติกรรมของตัวละคร เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและจินตภาพ”

1.3.6 กลวิธีการแต่ง เป็นกลวิธีการเสนอเรื่อง รวมทั้งกลวิธีการเลือกผู้เล่าเรื่อง การดำเนินเรื่อง การเปิดและปิดเรื่อง และกลวิธีการสร้างตัวละครและบทสนทนา

1.3.7 ท่วงทำนองการแต่ง เป็นลักษณะเฉพาะตนของผู้เขียน แสดงออกด้วยการใช้ภาษาเป็นสำคัญ เช่น การเลือกสรรถ้อยคำ การเลือกแบบต่าง ๆ ของสำนวนโวหาร และลักษณะประโยคที่ใช้ เป็นต้น ซึ่งตรงกับคำว่า “ลีลา” ดังที่ **พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน** (2552: 232) นิยามไว้ว่า “คือกลวิธีที่ใช้ในการประพันธ์ซึ่งเป็นท่วงทำนองเฉพาะตัวของนักเขียนในการเลือกใช้คำ สำนวน จินตภาพ ความเปรียบ หรือสัญลักษณ์ ฯลฯ”

1.3.8 น้ำเสียงของผู้แต่ง หมายถึงเจตคติของผู้แต่งที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง น้ำเสียงมักควบคู่ไปกับมุมมอง ดังที่ **พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน** (2552: 232) กล่าวถึงมุมมองและน้ำเสียงไว้ว่า “มุมมองคือทัศนคติของผู้เล่าเรื่อง ซึ่งอาจจะเป็นตัวผู้เขียนเอง หรืออาจเป็นตัวละครที่ผู้แต่งสร้างขึ้น เป็นกลวิธีอย่างหนึ่งที่ผู้เขียนใช้ดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน มุมมองจะควบคู่ไปกับน้ำเสียงของผู้เล่าเรื่อง ซึ่งอาจใช้น้ำเสียงที่ขึงขังจริงจัง เศร้า เสียดสี หรือมีอารมณ์ขัน เป็นต้น”

2. ลักษณะเด่นและคุณค่าของนวนิยายเรื่องความสุขของกะทิ

นวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** เป็นงานเขียนของงามพรรณ เวชชาชีวะ ได้รับความนิยมและมีชื่อเสียงทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ มีเนื้อหาที่น่าสนใจติดตาม วิธีการนำเสนอที่น่าสนใจโดยใช้

ภาษาที่เรียบง่ายและสวยงาม ให้ข้อคิดที่มีประโยชน์หลายประการซึ่งผู้อ่านสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตของตนได้ อีกทั้งสะท้อนสังคมและวัฒนธรรมไทย ทำให้ผู้อ่านเห็นถึงค่านิยม ความเชื่อ และวิถีชีวิตของคนไทยทั้งในชนบทและในเมือง ในบทนี้ผู้วิจัยจะศึกษาลักษณะเด่นของนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** และคุณค่าด้านสังคมและวัฒนธรรมของนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ**

2.1 ลักษณะเด่นของนวนิยายเรื่องความสุขของกะทิ

นวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** มีลักษณะเด่นในวิธีการนำเสนอเรื่อง ดังที่วัลยา วัฒนศรี (2549) กล่าวไว้ในบทความวิจารณ์นวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** ว่า “ผู้แต่ง ‘เล่น’ กับกลวิธีการเขียนของผู้ชำนาญการ ทั้ง ๆ ที่แต่งเป็นเรื่องแรก การรู้จัก ‘เล่น’ ทำให้หนังสือเล่มบาง ๆ สร้างเนื้อหาได้มาก สร้างความหมายได้ลุ่มลึกและได้หลายมิติ” สรุปไว้ดังนี้

1. การสร้างเนื้อหาได้มากกว่าความหนาของหนังสือ ผู้วิจารณ์ศึกษาจากการแบ่งบทของเรื่องนี้แล้วได้ผลว่า “การแบ่งเป็นบทและเนื้อความจบในแต่ละบทเพื่อให้ผู้แต่งข้ามมิติเวลาและมิติสถานที่ได้ เรื่องดำเนินต่อ ผู้อ่านได้รู้จักเด็กหญิงกะทิตัวละครเอกในสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ตามฉากและเวลาที่เปลี่ยนไป”

2. การสร้างความหมายได้ลุ่มลึกและหลายมิติ ผู้วิจารณ์ศึกษาจากตัวโปรยซึ่งพิมพ์ตัวเอนใต้ขอบท กับขอบททั้ง 26 บท ได้ผลว่า “การเล่นกับตัวโปรยช่วยสร้างตัวละคร สื่อความในใจของตัวละคร และแสดงการเรียนรู้ชีวิตของตัวละคร” ส่วนขอบทนั้น นอกจากช่วยสร้างภาพวิถีชีวิตของตัวละคร “ผู้แต่งยังให้สิ่งของหรือสถานที่อันเป็นขอบทช่วยสร้างความหมายสื่อถึงผู้อ่านเกี่ยวพันกับเนื้อเรื่องอีกด้วย”

สัจภูมิ ละออ (2551: 294 - 297) กล่าวถึงนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** ไว้ว่า “**ความสุขของกะทิ** แม้มิใช่วรรณกรรมเด่นขนาดไม่มีที่ติ แต่เมื่อมองภาพรวมก็ถือว่าเป็นหนังสือที่อ่านได้เล่มหนึ่ง” ในการกล่าวถึงเสน่ห์ของ **ความสุขของกะทิ** พบว่านวนิยายเรื่องนี้มีความน่ารัก 3 ประการ ประการแรกคือความน่ารักในการตั้งชื่อตอน ผู้เขียนเอาชื่อสิ่งของใกล้ตัวมาตั้งเป็นชื่อตอน เช่น กระทั่งกับตะหลิว ปิ่นโต ประการที่สองคือความน่ารักของตยาย ซึ่งเป็นตัวละครที่ทำให้ผู้อ่านรู้สึกสนุกสนานไม่น่าเบื่อ โดยมีเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ เกิดขึ้นอยู่เรื่อย ๆ ประการที่สามการใช้ภาพพจน์ต่าง ๆ ในการบรรยายทำให้ผู้อ่านเห็นภาพได้

ถนอมนวล โอเจริญ (2551) ได้ศึกษา **ความคิดสร้างสรรค์ในการถ่ายทอดวรรณศิลป์และบริบททางวัฒนธรรม: กรณีศึกษาการแปล ‘ความสุขของกะทิ’ จากฉบับแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย** ในการศึกษาด้านการถ่ายทอดวรรณศิลป์นั้น ผู้วิจัยศึกษาลีลาการเขียนของต้นฉบับ นวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** ได้ผลว่านวนิยายเรื่องนี้มีลีลาการใช้ภาษา 4 ลักษณะได้แก่

บรรยายโดยใช้ประโยคสั้นและเรียบง่าย ผู้วิจัยสรุปไว้ว่า “ผู้ประพันธ์นวนิยายได้ใช้เทคนิคการบรรยายที่ใช้คำพุดน้อย สั้นกระชับ แต่ให้ภาพชัดเจน ไร้อารมณ์ และสะอาดสะอ้าน”

การใช้ภาพพจน์ นวนิยายมีการใช้ภาพพจน์หลายประเภท ได้แก่ อุปมาอุปไมย อติพจน์ นามนัยหรืออธินามนัย และบุคลาธิษฐาน

ลีลาการเขียนที่สะท้อนอารมณ์ ผู้วิจัยสรุปไว้ว่า “ถึงแม้ผู้ประพันธ์ ‘ความสุขของกะทิ’ จะใช้คำน้อย ประโยคสั้น และเรียบง่ายก็ตาม แต่ทว่าคำแต่ละคำที่สรรหามาใช้นั้นสามารถสะท้อนความรู้สึกของตัวละคร ทั้งยามสุข ยามเศร้า หรือยามเหงาเปล่าเปลี่ยวได้อย่างดี อีกทั้งสามารถใช้ฉากธรรมชาติและสถานที่รอบข้างในบริบทมาประกอบคำบรรยายเพื่อให้ผู้อ่านสะเทือนใจได้มาก”

ระดับภาษา จากการศึกษาภาษาในเรื่องและการสัมภาษณ์ผู้เขียนสรุปไว้ว่า “ระดับภาษาที่ใช้ในบางตอนเป็นภาษาเขียนที่มีเนื้อหาลุ่มลึก แต่งด้วยปรัชญาการดำเนินชีวิตที่ค่อนข้างจะเข้าใจยาก หากผู้อ่านเป็นเด็ก บางครั้งประโยคจะแฝงนัยที่ต้องตีความ แต่ก็ไม่ยากจนเกินกว่าจะเข้าใจได้ ส่วนที่เป็นบทสนทนาซึ่งปรากฏอยู่ไม่มากนักนั้นจะเป็นภาษาที่เข้าใจง่าย”

เพชรินทร์ นาทศรีทา (2554) วิจัยเรื่อง **ภาพลักษณ์หญิงไทยในวรรณกรรมของนักเขียนหญิงที่ได้รับรางวัลซีไรต์** มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพลักษณ์ของหญิงไทยและกลวิธีการใช้ภาษาในวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลซีไรต์ของนักเขียนหญิงทั้งหมด 5 เรื่อง ได้แก่ **ปูนปิดทองโบไม้มั้หายไป อัญมณีแห่งชีวิต ช่างสำราญ และความสุขของกะทิ** นวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** เป็นหนึ่งใน 5 เรื่องที่ศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ภาพลักษณ์ของหญิงไทยในนวนิยายเรื่องนี้มี 4 ประการได้แก่ บุคลิกลักษณะ ความสัมพันธ์กับบุคคลและสังคม แนวทางในการดำเนินชีวิต สถานภาพและบทบาท สรุปได้ดังนี้

บุคลิกลักษณะ นวนิยายเรื่องนี้พบว่า มีลักษณะนิสัยของผู้หญิงไทย 2 ประการ ประการแรกคือ ผู้หญิงที่มีลักษณะของหญิงไทยสมัยเก่า ได้แก่ ยายของกะทิ ซึ่งเป็นคนที่ชอบทำอาหาร ชอบทำบุญทำทาน มีน้ำใจ ขยัน เป็นแม่บ้านแม่เรือนตามแบบผู้หญิงสมัยเก่า ประการที่สองคือ ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ เช่นแม่ของกะทิ ซึ่งเป็นผู้หญิงที่ได้รับการศึกษาสูง มีระบบในการคิด มีเหตุผลและจุดหมายในการดำรงชีวิต มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง เป็นผู้หญิงสมัยใหม่

ความสัมพันธ์กับบุคคลและสังคม นวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** ได้สะท้อนความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัวทั้งในทางที่ดีและในเชิงแตกร้างและขัดแย้ง ครอบครัวที่มีความสุขคือครอบครัวของกะทิ ถึงแม้ว่ากะทิสูญเสียคนที่รักมากที่สุดไป แต่ความรักที่ได้จากแม่และคนรอบข้างก็ทำให้กะทิมีกำลังใจ สามารถผ่านพ้นความทุกข์นี้ได้ ครอบครัวที่มีความขัดแย้งคือครอบครัวของน้องพิงค์ การที่พ่อมีผู้หญิงใหม่แล้วแยกทางกับแม่ทำให้น้องพิงค์เกลียดชังพ่อ ระบายออกมาด้วยการวาดภาพให้น่าเกลียดน่ากลัว

แนวทางในการดำเนินชีวิต นวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** พบว่ามีแนวทางในการดำเนินชีวิต 3 ลักษณะ ลักษณะแรกคือการอยู่อย่างเรียบง่าย ซึ่งรวมทั้งการอยู่ใกล้ชิดธรรมชาติที่บ้านริมคลองและการใช้ชีวิตแบบดั้งเดิม เช่นยายของกะทิ ซึ่งเคยเป็นเลขานุการนายใหญ่โรงแรมห้าดาว แต่หลังเกษียณแล้วเลือกใช้ชีวิตแบบชาวบ้าน ไม่ยอมหุงข้าวด้วยหม้อไฟฟ้า ยังใช้วิธีการหุงข้าวแบบเช็ดน้ำ ลักษณะที่ 2 คือการปฏิบัติตามคำสอนทางศาสนา โดยเชื่อเรื่องนรกสวรรค์ เชื่อว่าการสะสมบุญจะทำให้ตายไปแล้วได้ขึ้นสวรรค์ ยายชอบสวดมนต์ ตาก็ล้อเล่นว่าถ้ายายสะสมแต้มไปเยอะกว่านี้ ตาก็มีโอกาสไปสวรรค์ด้วย ลักษณะที่ 3 คือการรับวัฒนธรรมตะวันตกเป็นแบบในการดำเนินชีวิต เห็นได้จากแม่ให้อิสระและเคารพสิทธิของกะทิโดยให้กะทิตัดสินใจเองจะส่งจดหมายให้พ่อหรือไม่

สถานภาพและบทบาท นวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สะท้อนภาพลักษณ์หญิงไทยในด้านสถานภาพและบทบาทแบ่งออกเป็น 3 ฐานะ ในฐานะบุตร กะทิได้แสดงบทบาทในลักษณะที่ดั่งามโดยรักและเคารพแม่ ภูมิใจที่เป็นลูกของแม่ ในฐานะภรรยา แม่ของกะทิถึงแม่เลิกรากับสามีแล้วกลับมาเมืองไทยโดยลำพัง แต่แม่ก็ไม่เคยพูดใส่ร้ายพ่อของกะทิ ในฐานะมารดา แม่ของกะทิเป็นมารดาที่ทำหน้าที่อย่างดี ถึงแม้ไม่ได้เลี้ยงดูกะทิเนื่องจากเป็นโรคเรื้อรัง แต่ก็เตรียมทุกอย่างให้กะทิก่อนจากไป ให้ความรักและความอบอุ่นแก่กะทิ

ส่วนด้านกลวิธีการใช้ภาษาที่สื่อภาพลักษณ์ของหญิงไทยนั้น นวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** มีกลวิธีการใช้คำและการใช้โวหารภาพพจน์ดังนี้

การใช้คำ นวนิยายเรื่องนี้มีการใช้คำที่กล่าวถึงบุคลิกลักษณะ เช่น ใช้คำว่า “บาง” แทนคำว่า “ผอม” ซึ่งทำให้ความหมายเบาลงกว่าเดิม มีการใช้คำแสดงอารมณ์ความรู้สึก เช่นกะทิดูรูปแต่งงานของแม่ใช้คำว่า “ยิ้มสดใส” แสดงถึงความรู้สึกที่มีความสุขของแม่ และในตอนที่กะทิตกอยู่ในอันตราย แม่ไม่สามารถช่วยได้ บรรยายโดยใช้คำว่า “ตกใจ” “บ้า” “กลัว” และซ้ำคำว่า “โกรธ” แสดงถึงความกังวลใจของแม่

การใช้โวหารภาพพจน์ นวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** มีการใช้ภาพพจน์แบบอุปมา เช่น เปรียบตัวเบาไหวของกะทิเป็นกล่องเปล่า มีการใช้สัญลักษณ์เช่นกะทิใช้คำว่า “นางฟ้า” เป็นสัญลักษณ์แทนแม่ และมีการกล่าวหาความ โดยกล่าวถึงนิทานที่รู้กันทั่วไปเพื่อเปรียบเทียบว่าแม่เลือกลดเวลาชีวิตของตนเองลงเพื่อพูดได้จนนาทีสุดท้าย เหมือนกับเงื่อนน้อยที่ยอมตัดลิ้นเพื่อเปลี่ยนหางให้เป็นขา

งานวิจัยข้างต้นนี้เห็นได้ว่านวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** มีการสะท้อนภาพลักษณ์หญิงไทยหลายด้านและมีศิลปะในการเลือกใช้ถ้อยคำและโวหารภาพพจน์

งานวิจัยของ Jiang Nannan (2555) ศึกษา **กลวิธีการแต่งและแนวคิดในนวนิยายชุดความสุขของกะทิ โดยงามพรรณ เวชชาชีวะ** ในการวิจัยที่เกี่ยวกับกลวิธีการแต่งของนวนิยายชุดนี้ ผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์จากองค์ประกอบของนวนิยาย คือ การตั้งชื่อบท การวางโครงเรื่อง การเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง การปิดเรื่อง ตัวละคร ฉากและบรรยากาศและบทสนทนา พบว่า “กลวิธีการแต่งนวนิยายชุด **ความสุขของกะทิ** มีจุดเด่นในด้านการตั้งชื่อบท การวางโครงเรื่อง ทั้งการเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง และการปิดเรื่อง ในการสร้างตัวละคร ฉาก และบทสนทนา” จุดเด่นพิเศษด้านกลวิธีการแต่งของนวนิยายชุดนี้คือ “การสร้างตัวละครเอกให้เป็นเด็กหญิง และการสร้างความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครเอก” ในการศึกษาวิเคราะห์แนวคิดที่ปรากฏในนวนิยายชุดนี้ “พบว่าผู้เขียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความรักในครอบครัว การดำเนินชีวิต และวัฒนธรรมไทย เป็นแนวคิดที่ทำให้ผู้อ่านได้มุมมองใหม่เกี่ยวกับชีวิตและสังคมไทย และตระหนักถึงความเป็นจริงของชีวิต” แสดงให้เห็นว่านวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** มีลักษณะเด่นทั้งในกลวิธีการแต่งและแนวคิดที่เกี่ยวกับชีวิตและสังคม

เอกสารและงานวิจัยข้างต้นเห็นได้ว่า นวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** มีลักษณะเด่นทั้งในด้านกลวิธีการแต่งและแนวคิดที่ผู้แต่งสื่อให้ผู้อ่าน มีเนื้อหาที่น่าสนใจ น่าติดตาม มีวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ ทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์สะเทือนใจ มีการใช้ภาษาที่สละสลวย และสื่อแนวคิดที่มีประโยชน์ จึงกล่าวได้ว่านวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** มีคุณค่าด้านภาษา ทำให้ผู้อ่านสามารถเรียนรู้วัฒนธรรมทางภาษา ในขณะเดียวกันยังได้รับความเพลิดเพลินและข้อคิดด้วย

2.2 คุณค่าด้านสังคมและวัฒนธรรมของนวนิยายเรื่องความสุขของกะทิ

อิงอร สุพันธุ์วิช (2552: 192 - 216) ศึกษาลักษณะสากลที่ปรากฏในนวนิยายที่ได้รับรางวัลซีไรต์โดยพิจารณาวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลซีไรต์ จากปี พ.ศ. 2522 - พ.ศ. 2549 ทั้งหมด 10 เรื่อง ได้แก่ **ลูกอีสาน คำพิพากษา ปูนปิดทอง ตลิ่งสูงซุงหนัก เจ้าจันทร์ผมหอม นิราศพระธาตุอินทร์แขวน เวลา ประชาธิปไตยบนเส้นขนาน อมตะ ช่างสำราญ และ ความสุขของกะทิ** ได้ผลดังนี้

จากการที่ได้วิเคราะห์เนื้อหาของนวนิยายที่ได้รับรางวัลซีไรต์ทั้ง 10 เรื่องแล้วสรุปได้ว่า ถึงแม้จะดูเหมือนว่านวนิยายแต่ละเรื่องจะมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่แตกต่างกันไป เช่น รูปแบบการนำเสนอ แนวคิด หรือกลวิธีต่าง ๆ แต่สิ่งที่ทุก ๆ เรื่องมีเหมือนกันก็คือ คุณค่าต่อสังคม นวนิยายซีไรต์ได้ให้แนวคิดต่อสังคมในด้านต่าง ๆ นอกจากนั้นยังมีเนื้อหาที่มีลักษณะของความเป็นสากลที่คนทั่วไปสามารถเข้าใจได้ดี คือ เป็นเรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์ที่ไม่ว่าชาติใด ภาษาใด ต่างก็ย่อมมีเรื่องราวประเภื่อนี้อยู่และสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ร่วมกัน เพราะนั่นก็คือธรรมชาติของความเป็นมนุษย์นั่นเอง

นวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** ซึ่งเป็นหนึ่งใน 10 เรื่องนั้นบ่งบอกถึงลักษณะสากลที่ว่า “ครอบครัวที่อบอุ่นจะช่วยสร้างมนุษย์ให้เป็นคนมีคุณภาพ ไม่ก่อปัญหาแก่สังคม ในขณะที่ครอบครัวที่แตกแยกจะก่อปัญหาให้กับเด็ก และเด็กนั้นจะก่อปัญหาให้สังคม” และ “แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของครอบครัว” นวนิยายเรื่องนี้เป็นเรื่องของเด็กหญิงคนหนึ่ง ชื่อ กะทิ อยู่ด้วยกับตายายอย่างมีความสุข ตายายและคนรอบข้างรักและเอาใจใส่กะทิมาตลอด ถึงแม้จะไม่ได้อยู่ด้วยกับแม่ แต่แม่ก็มีความรักและความผูกพันต่อกะทิ ความรักที่ได้จากสมาชิกของครอบครัวและคนรอบข้างทำให้กะทิสามารถผ่านพ้นเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตมาได้ ซึ่งสามารถเห็นลักษณะที่ว่า “ครอบครัวที่อบอุ่นจะช่วยทำให้เด็กหรือคนในครอบครัวมีความสุข ไม่เกิดปมด้วย” จึงกล่าวได้ว่านวนิยายเรื่องนี้มีคุณค่าต่อสังคม

บุปผา บุญทิพย์ (2550: 201 - 209) เขียนบทความเรื่อง **จากเศรษฐกิจพอเพียงถึงความสุขของกะทิ** โดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงมาพิจารณาแง่มุมต่าง ๆ ในเรื่อง ได้แก่ ด้านจิตใจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านเทคโนโลยี ได้ผลว่า “แม้ว่าเรื่อง ‘ความสุขของกะทิ’ จะเป็นเรื่องที่ประพันธ์ขึ้น แต่ตัวละคร พฤติกรรม และเหตุการณ์ในเรื่องเป็นการดำรงชีวิตสอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างแท้จริง” สรุปได้ดังนี้

ด้านจิตใจ ปรัชญาความพอเพียงด้านจิตใจคือ “มีจิตใจเข้มแข็งพึ่งตนเองได้ มีจิตสำนึกที่ดี มีความเอื้ออาทร การประนีประนอมและนึกถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก” นวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สะท้อนความพอเพียงด้านจิตใจ ดังนี้

1. การดำรงชีวิตอย่างพอเพียง พึ่งตนเองได้ เช่น ยายจัดข้าวให้กะทิไปรับประทานที่โรงเรียนโดยจัดให้กินอิ่มพอดี จะได้ไม่เปลืองอาหารและใส่ไว้ในปิ่นโต ต่างกับคนส่วนใหญ่ในปัจจุบันที่ใช้ถุงพลาสติกหรือโฟม ใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง ซึ่งเป็นการเปลืองทรัพยากรและการทำลายสิ่งแวดล้อม
2. มีจิตใจเข้มแข็ง เช่น ถึงแม้ว่ากะทิได้รับความทุกข์จากการสูญเสียแม่ แต่ความรักและความอบอุ่นจากคนรอบข้างช่วยประคองจิตใจให้เข้มแข็ง ทำให้ผ่านพ้นความทุกข์นี้ได้และช่วยสร้างกำลังใจให้เดินต่อไปข้างหน้าอย่างมีความสุข
3. มีสติและปัญญาพิจารณาปัญหาต่าง ๆ เช่น แม่ของกะทิ ตอรู้ว่าตนเองมีชีวิตอีกไม่นาน ก็เตรียมทุกอย่างเพื่อให้กะทิรู้จักพ่อ แม่ และตนเองอย่างมีสติและปัญญา เก็บของเล็ก ๆ น้อย ๆ ของตนเองตั้งแต่เด็กจนถึงป่วย จัดในลิ้นชักตามปี พ.ศ. พร้อมเขียนบันทึกไว้เพื่อให้กะทิเข้าใจ อีกทั้งเตรียมจดหมายที่เขียนถึงพ่อของกะทิ เพื่อให้กะทิตัดสินใจเองว่าจะไปหาพ่อหรือเปล่า
4. มีความเอื้ออาทร เช่น ตายายของกะทิเมื่อเกษียณแล้วกลับไปใช้ชีวิตที่บ้านริมคลองก็คอยช่วยเหลือชาวบ้านโดยให้คำปรึกษาด้านกฎหมายเพื่อไม่ให้ถูกเอาเปรียบที่ดิน

ด้านสังคม ปรัชญาความพอเพียงด้านสังคมคือ “ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน รู้จักสามัคคี สร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัวและชุมชน” ปรัชญาความพอเพียงด้านนี้นอกจากเห็นได้จากการมี

ความเชื่ออาทรรแล้ว ยังเห็นได้จากผู้ใหญ่คนรอบข้างของกะทิกอยให้ความรักและความอบอุ่น อีกทั้งรู้จักเคารพสิทธิของเด็กน้อยกะทิก ซึ่งเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัว

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรัชญาความพอเพียงด้านนี้คือ “อยู่อย่างกินง่ายและใช้ทรัพยากร ธรรมชาติอย่างคุ้มค่า รักษาสิ่งแวดล้อม” เช่นตาใช้จักรยานส่งกะทิกไปนั่งรถที่ไปโรงเรียน ใช้เรือพากะทิกไปเที่ยวทุ่งนา ซึ่งเป็นพาหนะที่ไม่ก่อมลพิษแก่ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด้านเทคโนโลยี ปรัชญาความพอเพียงด้านเทคโนโลยีคือ “การรู้จักใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการและภูมิสังคม ทั้งยังพัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาชาวบ้าน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์” เช่น แม่ของกะทิกเตรียมทำ .wav file ไว้ล่วงหน้าก่อนจะใช้มือทำงานไม่ได้ เพื่อให้คอมพิวเตอร์ใช้เสียงสั่งงานได้

ธนอมนวล โอเจริญ (2551) ในงานวิจัยเรื่อง **ความคิดสร้างสรรค์ในการถ่ายทอดวรรณศิลป์และบริบททางวัฒนธรรม: กรณีศึกษาการแปล ‘ความสุขของกะทิ’ จากฉบับแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาเยอรมัน** ผู้วิจัยศึกษาการถ่ายทอดบริบททางวัฒนธรรมของนวนิยายเรื่องนี้จาก วิถีชีวิตของชาวบ้าน ที่อยู่อาศัย อาหารการกิน พืชพันธุ์ไม้และสัตว์ เห็นได้ว่านวนิยาย **ความสุขของกะทิ** สะท้อนสังคมและวัฒนธรรมด้านต่าง ๆ ของชาวไทย รวมทั้งวิถีชีวิตของชาวบ้าน ที่อยู่อาศัย และอาหารการกิน เช่น ทุกวันตอนเช้าจะมีพระพายเรือมาบิณฑบาต แล้วกะทิกจะไปตักบาตรกับตา ยายทำหมูเทโพถวายเพลถือเป็นการทำบุญปีใหม่ การจัดพิธีงานศพของแม่ แสดงให้เห็นถึงประเพณีทำบุญตักบาตร ประเพณีที่เกี่ยวกับเทศกาลสงกรานต์ และความเชื่อทางพุทธศาสนาของคนไทย ซึ่งเป็นวิถีชีวิตของชาวบ้าน ที่อยู่อาศัยที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องนี้มีทั้งศาลา ห้องพระ และบ้านเรือนไทย ซึ่งต่างก็มีเอกลักษณ์ความเป็นไทย ส่วนวัฒนธรรมด้านอาหารการกินนั้น นวนิยายเรื่องนี้ปรากฏอาหารหลายประเภท รวมทั้งการปรุงอาหาร ภาชนะที่ใส่อาหาร และวิธีการบริโภคอาหาร เช่น อาหารที่กินในชีวิตประจำวัน อาหารที่นำไปทำบุญ การหุงข้าวแบบแช่น้ำ

ศิริลักษณ์ บัตรประโคน (2551) วิจัยเรื่อง **การสืบทอดภูมิปัญญาไทยและการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในวรรณกรรมเยาวชนไทยช่วง พ.ศ. 2546 - 2549** มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสืบทอดภูมิปัญญาไทย กลวิธีการสืบทอดภูมิปัญญาไทย การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและคติสอนใจที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชนไทยช่วง พ.ศ. 2546 - 2549 จำนวน 15 เรื่อง นวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** เป็นเรื่องหนึ่งที่อยู่ในงานวิจัยนี้ ผลการวิจัยพบว่าในด้านการสืบทอดภูมิปัญญาไทย นวนิยายเรื่องนี้ถ่ายทอดภูมิปัญญาเกี่ยวกับความเชื่อ ภูมิปัญญาเกี่ยวกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ และภูมิปัญญาเกี่ยวกับอาหาร มีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและคติสอนใจ มีรายละเอียดดังนี้

ภูมิปัญญาเกี่ยวกับความเชื่อ นวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** ถ่ายทอดความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ที่เชื่อว่ามีอำนาจคุ้มครองบุคคลได้ เห็นได้จากตอนที่ 8 บรรยายภาคในห้องพระของบ้านริมคลองเย็นฉ่ำ ยายก็เชื่อว่าเป็นอภินิหารจากหลวงพ่อดังศักดิ์สิทธิ์คุ้มครองคนในบ้าน และในตอนที่ 14 แม่ของกะทิสวดมนต์ในใจและอธิษฐานขอพรให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ช่วยปกป้องคุ้มครองกะทิ ขอให้กะทิปลอดภัย

ภูมิปัญญาเกี่ยวกับวิถีความเป็นอยู่ นวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** ถ่ายทอดวิถีความเป็นอยู่ด้านการสร้างที่อยู่อาศัย เช่น ในบทที่ 26 บรรยายลักษณะ รูปแบบและองค์ประกอบของบ้านเรือนไทย รวมทั้งพื้นที่ไม้นานาชนิดที่อยู่รอบบ้าน และด้านวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในครอบครัว ซึ่งถ่ายทอดภาพบรรยากาศครอบครัวไทย ให้เห็นถึงวิถีชีวิตของตัวละคร เช่น มีการทำบุญตักบาตรในตอนเช้า และมีการสวดมนต์ไหว้พระก่อนนอน อีกทั้งให้เห็นความสำคัญของครอบครัว เช่น กะทิได้ความรักและความอบอุ่นจากสมาชิกในครอบครัว ซึ่งเป็นพลังสำคัญที่ทำให้กะทิสามารถผ่านพ้นความทุกข์และค้นหาความสุขได้

ภูมิปัญญาเกี่ยวกับอาหาร นวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** ได้ถ่ายทอดภูมิปัญญาด้านอาหารพื้นบ้านภาคกลาง โดยกล่าวถึงอาหารนานาชนิดและวิธีการปรุงอาหาร เช่น ผักต้ม น้ำพริก ผัดผัก ปลาทอด ไก่ผัดกะเพรารสเด็ด ไข่พะโล้สีน้ำตาลเข้มเข้าน้ำเข้าเนื้อ ไข่ลูกเขยฉ่ำน้ำข้นเหนียว ไข่ตุ๋นเนื้อเนียนสนิท ปลาตะเพียนแช่น้ำปลาทอดกรอบ เป็นต้น

คติสอนใจ นวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** ถ่ายทอดคติสอนใจเกี่ยวกับมุมมองความคิดและการควบคุมจิตใจ โดยบรรยายถึงตัวละครเอก กะทิ ว่ามีมุมมองความคิดเชิงบวก รู้จักปรับเปลี่ยนความคิดของตน ถึงแม้ได้รับความทุกข์จากการสูญเสียแม่ แต่กะทิก็รู้จักอยู่กับปัจจุบัน และสร้างกำลังใจตนเองเพื่อให้ตนเองดำเนินชีวิตต่อไปได้อย่างมีความหวัง อีกทั้งแฝงข้อคิดให้ผู้อ่านรู้จักควบคุมจิตใจ ทำให้ตนเองมีจิตใจที่เข้มแข็งและสะอาดบริสุทธิ์

จากที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่านวนิยายเรื่องนี้ได้สะท้อนวัฒนธรรมต่าง ๆ ของคนไทย ผู้อ่านสามารถเรียนรู้วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนในสังคมไทย ดังที่ Chao Peng (2557) ได้ทำวิจัยเรื่อง **การสร้างแบบเรียนภาษาไทยจากวรรณกรรมที่สะท้อนวัฒนธรรมไทยและวิถีชีวิตของคนไทยสำหรับผู้เรียนชาวจีน** งานวิจัยชิ้นนี้ได้คัดเลือกวรรณกรรมทั้งหมด 3 เรื่อง ได้แก่ **ความสุขของกะทิ เมืองหลวง และมอม** เรื่องละ 1 บท ในบทที่ 1 **ความสุขของกะทิ** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยผู้วิจัยคัดเลือก 6 ตอนของนวนิยายเรื่องนี้มาสร้างเป็นแบบเรียน ได้แก่ ตอนที่ 1 กระทั่งกับตะหลิว ตอนที่ 4 เรืออีแปะ ตอนที่ 6 โถงและอ่าว ตอนที่ 7 กระต่ายขูดมะพร้าว ตอนที่ 17 จักจั่น และตอนที่ 26 บ้านทรงไทย ในแบบเรียนนั้นมีการอธิบายคำศัพท์ที่อยู่ในนวนิยายโดยแปลภาษาไทยเป็นภาษาจีน

และบทอ่านเสริมที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีชีวิตไทย ได้แก่ เรื่องการทำบุญตักบาตร การใช้เรือในการเดินทางของคนไทย การใช้โอง กระจ่ายชุดมะพร้าว พิธีงานศพ และบ้านเรือนไทย เหตุผลที่ผู้วิจัยเลือกวรรณกรรมเรื่องนี้เพราะนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สะท้อนวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนไทยในสมัยปัจจุบัน วัฒนธรรมไทยที่สอดแทรกไว้ในเรื่อง เช่น อาหารไทย การทำบุญตักบาตร แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนไทยที่ผูกพันกับสายน้ำ ซึ่งเป็นชีวิตที่เรียบง่าย ความรักและความผูกพันในครอบครัว ซึ่งเป็นครอบครัวที่คงลักษณะแบบสมัยเก่า คือ ครอบครัวขยาย และการอบรมเลี้ยงดูหลานของตาบยาย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** ข้างต้นนี้กล่าวได้ว่า นวนิยายเรื่องนี้มีคุณค่าทั้งด้านวรรณศิลป์และสังคมวัฒนธรรม เพราะมีการใช้ภาษาที่งดงาม สะท้อนอารมณ์ความรู้สึกของผู้อ่าน มีกลวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ อีกทั้งสะท้อนสังคมและวัฒนธรรมไทย ผู้อ่านสามารถเรียนรู้วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนในสังคมไทยได้

3. ความสำคัญของการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย

การเรียนรู้ภาษาชาติใดชาติหนึ่งย่อมต้องเรียนรู้วัฒนธรรมของชาตินั้น เพราะว่าภาษาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม การเรียนรู้วัฒนธรรมไทยสามารถเห็นถึงวิถีชีวิต สภาพสังคม ค่านิยมและความเชื่อของคนในสังคมไทยได้ ทำให้เข้าใจภาษาไทยอย่างลึกซึ้ง ติดต่อสื่อสารกับคนไทยอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสามารถใช้ชีวิตด้วยกันอย่างกลมกลืน ผู้วิจัยจะศึกษาความหมายของวัฒนธรรม ประเภทของวัฒนธรรม และความสำคัญของการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย

3.1 ความหมายของวัฒนธรรม

พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2485 (2485: 1745) นิยามความหมายของวัฒนธรรมไว้ว่า “วัฒนธรรมหมายความว่า ลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความกลมเกลียวก้าวหน้าของชาติ และศีลธรรมอันดีของประชาชน”

พระยาอนุมานราชธน (2531: 108 - 110) แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อความข้างต้นนี้ไว้ว่าค่านิยมข้างต้นนี้มุ่งในทางปฏิบัติมากกว่า ไม่ได้มุ่งว่าจะอะไรคือวัฒนธรรม “วัฒนธรรมคือสิ่งที่มนุษย์ในส่วนรวมผลิตสร้างขึ้นมาโดยการเรียนรู้จากกัน และสืบทอดเป็นความเจริญก้าวหน้า” ซึ่งแสงอรุณ กนกพงศ์ชัย (2548: 2 - 3) มีความคิดเห็นตรงกันว่าวัฒนธรรมมีความหมายตามนัยที่หมายถึงแต่สิ่งที่ทำให้หมู่คณะเจริญก้าวหน้า หรือทำให้ประชาชนมีศีลธรรมอันดีนี้มีความหมายค่อนข้างจำกัด และอธิบายเพิ่มเติมดังนี้

มนุษย์ทุกหมู่ทุกคณะ ถ้ามีการผลิตสิ่งใดนอกเหนือจากของที่มีอยู่ตามธรรมชาติ และมีการใช้ร่วมกันตามความหมายและวิธีการที่กำหนดขึ้นร่วมกันแล้ว ก็เป็น"วัฒนธรรม"ด้วยกันทั้งสิ้น รวมเป็นแบบอย่างการดำเนินชีวิตของคนในสังคมนั้น โดยไม่จำเป็นต้องเหมือนกับ "วัฒนธรรม" หรือแบบอย่างการดำเนินชีวิตและคุณค่าต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่คนกลุ่มอื่นกำหนด

เนื้อความข้างต้นนี้แสดงให้เห็นว่า วัฒนธรรมคือทุกสิ่งทุกอย่างที่มนุษย์ในหมู่คณะสร้างขึ้น เพราะความจำเป็นในการดำเนินชีวิต เพื่อความเจริญก้าวหน้าของหมู่คณะ ไม่ใช่หมายถึงแต่เฉพาะสิ่งภายนอกนั้น ความหมายตามพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2485 นั้นค่อนข้างจำกัด ดังนั้น พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2553 (2553: 30) จึงนิยามความหมายของวัฒนธรรมไว้ว่า "วัฒนธรรมหมายความว่าวิถีการดำเนินชีวิต ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม จารีตประเพณี พิธีกรรม และภูมิปัญญา ซึ่งกลุ่มชนและสังคมได้ร่วมสร้างสรรค์ สังคม ปลูกฝัง สืบทอด เรียนรู้ ปรับปรุง และเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดความเจริญงอกงาม ทั้งด้านจิตใจและวัตถุอย่างสันติสุขและยั่งยืน"

เนื้อหาข้างต้นเห็นได้ว่าวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่คนในสังคมสร้างขึ้น ถ่ายทอดปรับปรุงเป็นแบบแผน ปลูกฝังให้เป็นความเชื่อ ค่านิยมของสังคม ทั้งหมดนี้เป็นผลที่เกิดจากใจ เกิดจากความรู้สึกนึกคิดของคนในหมู่คณะ เมื่อจะทำอะไร พูดอะไร และปฏิบัติอย่างไร ล้วนเกิดจากความคิดความรู้สึกของมนุษย์ ซึ่งวิรุณ ตั้งเจริญ (2552: 11) กล่าวถึงวัฒนธรรมไว้ว่า

วัฒนธรรมเป็นเรื่องของจิตสำนึก เป็นเรื่องของคุณความดีภายใน (Intrinsic Merit) ความดีชอบชั่วดี เป็นองค์รวมในจิตใจ ที่เกี่ยวข้องกับวิถีและวิถีดำเนินชีวิต มีปฏิสัมพันธ์กับชุมชน ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สะท้อนออกมาเป็นพฤติกรรม กิจกรรม ประดิษฐ์กรรมต่างๆ วัฒนธรรมมีความหลากหลาย มีความซับซ้อน มีความเหลื่อมซ้อนหลายมิติ มีการปรับเปลี่ยนและเปลี่ยนแปลงตามกาลเทศะอย่างต่อเนื่อง

แสดงให้เห็นว่า วัฒนธรรมเกิดจากจิตสำนึกของมนุษย์ แสดงออกมาเป็นวิถีชีวิตของส่วนรวม และวิถีชีวิตนั้นย่อมมีการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา

สรุปได้ว่าวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มนุษย์ส่วนรวมสืบทอดมาจากคนแต่ก่อน เปลี่ยนแปลงปรับปรุงหรือสร้างขึ้นใหม่ตามกาลเวลา เพราะความจำเป็นในการดำเนินชีวิต เพื่อให้เจริญงอกงาม แสดงออกมาให้เห็นคือประเพณี ความเชื่อ ภูมิปัญญา และภาษา

3.2 ประเภทของวัฒนธรรม

พระยาอนุมานราชธน (2531: 50) แบ่งประเภทของวัฒนธรรมอย่างกว้างเป็น 2 ประเภท ได้แก่ วัฒนธรรมทางวัตถุและวัฒนธรรมทางจิตใจ ดังนี้

วัฒนธรรมทางวัตถุ เป็นเรื่องเกี่ยวกับสุขกาย เพื่อให้ได้อยู่ดีกินดีมีความสุขสบายในการครองชีพ วัฒนธรรมประเภทนี้ได้แก่สิ่งความจำเป็นเบื้องต้นในชีวิต 4 อย่าง และสิ่งอื่นๆ เครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะ ตลอดจนเครื่องอาวุธยุทโธปกรณ์ที่เป็นเครื่องป้องกันตัวก็สงเคราะห์เข้าอยู่ในประเภทนี้ได้

วัฒนธรรมทางจิตใจ ในที่นี้ข้าพเจ้าหมายรวมถึงสิ่งที่ทำให้ปัญญาและจิตใจมีความเจริญงอกงาม ได้แก่การศึกษาวิชาความรู้อันบำรุงความคิดทางปัญญา และศาสนา และจรรยา ศิลปะและวรรณคดี กฎหมายและระเบียบประเพณี ซึ่งส่งเสริมความรู้สึทางจิตใจให้งอกงามหรือให้สบายใจ

นิตยา บุญสิงห์ (2546: 13) ได้แบ่งวัฒนธรรมย่อยลงมาเป็น 5 สาขา ได้แก่ วัฒนธรรมทางภาษาและวรรณคดี วัฒนธรรมทางวัตถุ วัฒนธรรมทางจิตใจ วัฒนธรรมทางจารีตหรือขนบธรรมเนียมประเพณีและการประพฤติต่าง ๆ ในสังคม และทางสุนทรียะ สรุปได้ดังนี้

วัฒนธรรมทางภาษาและวรรณคดี ภาษาเป็นส่วนสำคัญของวัฒนธรรม เพราะภาษาเป็นเครื่องมือสื่อความหมายให้คนในชาติเข้าใจกันได้ วรรณคดีเป็นการบันทึกชีวิตมนุษย์และโลกที่มนุษย์อาศัย เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญ เช่น เรื่อง **ขุนช้างขุนแผน รามเกียรติ์ อิเหนา** เป็นต้น

วัฒนธรรมทางวัตถุ ได้แก่ เครื่องมือเครื่องใช้ในการดำรงชีวิต เช่น หัตถกรรมพื้นบ้าน ซึ่งจำแนกได้เป็นงานถัก สาน ทอ งานจักสาน เครื่องปั้นดินเผา งานแกะสลัก และงานโลหะ

วัฒนธรรมทางจิตใจ เป็นเรื่องเกี่ยวกับความคิด ความเชื่อ และความศรัทธาในศาสนา ศีลธรรม และจริยธรรมซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการเป็นมนุษย์

วัฒนธรรมทางจารีต หรือขนบธรรมเนียมประเพณีและการประพฤติต่าง ๆ ในสังคม เป็นเครื่องผูกพันคนให้อยู่ในกลุ่มเดียวกัน รวมทั้งขนบธรรมเนียมประเพณี จารีตประเพณี ขนบประเพณี และธรรมเนียมประเพณี

วัฒนธรรมทางสุนทรียะ ได้แก่ ความงดงาม ความไพเราะ หมายถึงศิลปะสาขาต่าง ๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม ดุริยางคศิลป์ เป็นต้น

3.3 ความสำคัญของการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย

จากการจำแนกประเภทของวัฒนธรรมที่กล่าวมาข้างต้นนี้เห็นได้ว่า ภาษาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม ภาษานอกจากมีความสำคัญในการเป็นเครื่องมือเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวันแล้ว ยังมี

ความสำคัญในการถ่ายทอดวัฒนธรรมด้วย สามารถสะท้อนความเจริญของสังคมนั้น ๆ ดังที่
จ้านจื๊อ ทองประเสริฐ (2540: 29) กล่าวไว้ดังนี้

ภาษาก็นับว่าเป็นวัฒนธรรมที่สำคัญอย่างหนึ่ง และภาษาจะเป็นเครื่องมือวัดความเจริญของ
ชาติว่าชาตินั้น ๆ มีวัฒนธรรมสูงส่งแค่ไหนเพียงใด...อาจกล่าวได้ว่า วัฒนธรรมจะยั่งยืนและมีความเจริญ
งอกงามได้ก็อยู่ที่มนุษย์มีภาษา ถ้าขาดภาษาเสียอย่างเดียว วัฒนธรรมจะหมดสภาพความก้าวหน้า
เพราะการถ่ายทอดวัฒนธรรมให้แก่นักในสังคมจะทำได้ส่วนใหญ่ก็อยู่ที่มีภาษาสำหรับสื่อสารความรู้
และความรู้สึกให้แก่นักและกัน...

เห็นได้ว่าภาษามีความสำคัญในการแสดงความเป็นชาติ แต่ละชาติมีการใช้ภาษาต่างกัน
เพราะว่ามีวัฒนธรรมไม่เหมือนกัน ดังนั้นการเข้าใจวัฒนธรรมของชาติใดชาตินั้นมีประโยชน์ต่อ
การสื่อสารกับคนในชาตินั้น ซึ่งจะทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังที่กฤษณา แยมยังยืน
(2537: 150) ได้กล่าวไว้ว่า “ภาษาเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสาร และเป็นรูปแบบที่กำหนดขึ้นตาม
วัฒนธรรมของเจ้าของภาษานั้น ๆ ซึ่งจะแตกต่างกันไปในแต่ละสังคม นับได้ว่าภาษาเป็นส่วนหนึ่งของ
วัฒนธรรม ดังนั้น เมื่อใดก็ตามที่คนเราจะใช้ภาษาในการสื่อสารกัน ความเข้าใจทางวัฒนธรรมจึงมี
บทบาทสำคัญในการสื่อความหมายให้ได้ตามที่ต้องการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องไม่ให้เกิดความเข้าใจ
ผิดซึ่งกันและกัน”

กล่าวได้ว่าภาษากับวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ไม่สามารถแยกจากกันได้
ความสัมพันธ์ระหว่างภาษาไทยกับวัฒนธรรมไทยก็เช่นเดียวกัน ดังที่นวลทิพย์ เพิ่มเกษร (2547: 268)
กล่าวไว้ว่า “ภาษาไทยกับวัฒนธรรมไทยมีความสัมพันธ์กันอย่างยิ่ง เนื่องจากภาษาไทยเป็นเครื่องมือ
สำคัญที่สุดในการบันทึกและถ่ายทอดวัฒนธรรมไทยที่คนไทยในอดีตทำหรือคิดไว้มิให้สูญหาย ทั้งใน
รูปของมุขปาฐะคือการถ่ายทอดด้วยวาจา และในรูปของลายลักษณ์อักษรคือการถ่ายทอดด้วยภาษา
เขียน นอกจากนี้ภาษาไทยยังเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมไทย กล่าวคือเราจะเข้าใจวัฒนธรรมไทยจาก
ภาษาที่คนไทยใช้”

ดังนั้น การสอนภาษาไทยแก่ผู้เรียนชาวต่างชาติต้องสอนภาษากับวัฒนธรรมควบคู่กันไป
เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจบริบททางวัฒนธรรมไทย เข้าใจวิถีชีวิต ค่านิยม และความเชื่อของคนไทย ผู้เรียนจึง
สามารถปฏิบัติตนอย่างถูกต้องเหมาะสมตามสถานภาพได้ ดังที่ศรีวิไล พลมณี (2545: 57) กล่าวไว้
ดังนี้ “ในการสอนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศนั้น หลักเล็งการสอนข้ามวัฒนธรรมไม่ได้
ทั้งในด้านความคิด ความเชื่อ ค่านิยม แนวปฏิบัติและประเพณีนิยม ซึ่งเป็นเรื่องใหญ่ แต่ไม่เพียง
เท่านั้น ผู้สอนและผู้เรียนยังต้องเปลี่ยนความเคยชินทางภาษาทั้งการประกอบคำและรูปประโยคด้วย...”

สรุปได้ว่า การสอนภาษาไทยแก่ผู้เรียนชาวต่างชาติควรสอนภาษากับวัฒนธรรมควบคู่กันไป นอกจากต้องเรียนรู้ความรู้ทางภาษาแล้ว ยังต้องเรียนรู้วิถีชีวิต ค่านิยม และความเชื่อของคนในสังคมไทยด้วย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอย่างถูกต้องตามบริบททางสังคมและวัฒนธรรมและทำให้การสื่อสารนั้นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. ความสำคัญของการสร้างหนังสืออ่านประกอบ

หนังสืออ่านประกอบหรือหนังสืออ่านเพิ่มเติมเป็นสื่อการเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่จัดอยู่ในประเภทหนังสือเสริมประสบการณ์ ซึ่งเป็นหนังสือที่ไม่ได้กำหนดให้เป็นหนังสือเรียน ช่วยให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ช่วยเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้ตามหลักสูตร ทำให้ผู้เรียนเกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของภาษา เสริมสร้างทักษะและนิสัยรักการอ่าน เนื่องจากผู้วิจัยจะสร้างหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** ดังนั้นผู้วิจัยจึงจะศึกษาหนังสืออ่านประกอบในหัวข้อ ความหมายของหนังสืออ่านประกอบ ความสำคัญและประโยชน์ของหนังสืออ่านประกอบ ขั้นตอนการวางแผนการเขียนหนังสืออ่านประกอบ และคุณสมบัติของหนังสืออ่านประกอบ ดังนี้

4.1 ความหมายของหนังสืออ่านประกอบ

ในการศึกษาพบว่าคำว่า “หนังสืออ่านประกอบ” บางทีเรียกว่า “หนังสืออ่านเพิ่มเติม” กรมวิชาการ (2534: 67) จำแนกหนังสือเสริมประสบการณ์เป็น 4 ประเภท ได้แก่ หนังสืออ่านนอกเวลา หนังสืออ่านเพิ่มเติม หนังสืออุทิศ และหนังสือส่งเสริมการอ่าน และจำกัดความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติมหรือหนังสืออ่านประกอบไว้ว่า “คือหนังสือที่มีสาระอิงหลักสูตร สำหรับให้นักเรียนอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองตามความเหมาะสมของวัย และความสามารถในการอ่านของแต่ละบุคคล หนังสือประเภทนี้เคยเรียกว่า หนังสืออ่านประกอบ”

บันลือ พุกกะวัน (2536: 56) อธิบายความหมายของหนังสืออ่านประกอบไว้ดังนี้

เป็นวัสดุการอ่านประเภทหนึ่งซึ่งไม่ใช่แบบเรียน แต่เป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เด็กสามารถเลือกอ่านได้ทั้งในและนอกเวลาเรียน เด็กผู้เรียนอาจใช้หนังสืออ่านประกอบในหลายลักษณะด้วยกัน เช่น อ่านเพื่อค้นหาคำตอบ อ่านเพื่อขยายประสบการณ์ให้ลึกซึ้งเฉพาะเรื่อง อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ หนังสืออ่านประกอบยังช่วยเสริมสร้างความสนใจในการอ่านได้อีกด้วย

เนื้อหาข้างต้นนี้เห็นได้ว่าหนังสืออ่านประกอบต่างกับแบบเรียน ซึ่งเนื้อหาทั้งหมดที่อยู่ในหนังสือต้องเป็นเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนดไว้ ดังที่จินตนา ไบกาชุย (2536: 134) กล่าวไว้ว่า

หนังสืออ่านเพิ่มเติมหรือหนังสืออ่านประกอบคือหนังสือที่บรรจุความรู้ ซึ่งอาจจะเป็นความรู้ ส่วนใดส่วนหนึ่งจากหลักสูตร หรือความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งซึ่งเป็นประโยชน์ เสริมประสบการณ์ให้แก่ นักเรียนวัยต่าง ๆ มีลักษณะแนวการเขียนทั้งในแง่ให้สาระประโยชน์โดยตรงในลักษณะการเขียนแบบ สารคดี (non fiction) และให้ความสนุกสนานในลักษณะการเขียนแบบบันเทิงคดี (fiction) ปะปนกันอยู่ด้วย แต่เน้นหนักไปในแง่ให้สาระประโยชน์มากกว่าความบันเทิง การเน้นหนักในแง่ให้สาระประโยชน์ความรู้ จะเป็นจุดประสงค์สำคัญของการเขียนหนังสืออ่านเพิ่มเติม โดยเฉพาะนิยมเขียนให้อ่านเพิ่มเติม หรืออ่าน ประกอบวิชาใดวิชาหนึ่ง..

เนื้อหาข้างต้นนี้แสดงให้เห็นว่า หนังสืออ่านประกอบหรือหนังสืออ่านเพิ่มเติม เน้น พัฒนาการทางความรู้ มีลักษณะการเขียนแบบสารคดี เพื่อให้ผู้เรียนค้นหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง ดังนั้นเนื้อหาของหนังสืออ่านเพิ่มเติมต้องมีความน่าเชื่อถือ การที่เป็นหนังสือที่ให้ผู้เรียนหาความรู้ด้วย ตนเองจึงต้องให้ภาษาที่ง่ายและน่าสนใจ ดังที่ถวัลย์ มาศจรัส (2554: 55) กล่าวว่า “เนื้อหาสาระของ หนังสืออ่านเพิ่มเติม จึงเป็นหนังสือที่เป็นข้อเท็จจริง สามารถที่จะนำไปอ้างอิงได้ มีรูปแบบการเขียนใน รูปแบบของการเรียบเรียงด้วยภาษาที่ชวนอ่าน ให้ทั้งความรู้และความรู้สึกในรูปแบบของการเขียน สารคดีที่อ่านง่าย เข้าใจง่าย มีภาพประกอบที่สวยงาม...”

สรุปได้ว่าหนังสืออ่านประกอบเป็นประเภทหนึ่งในหนังสือเสริมประสบการณ์ ซึ่งบรรจุ ความรู้ส่วนใดส่วนหนึ่งจากหลักสูตร หรือความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่มีประโยชน์และเสริม ประสบการณ์แก่ผู้เรียน สำหรับให้ผู้เรียนอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง

4.2 ความสำคัญและประโยชน์ของหนังสืออ่านประกอบ

บันลือ พุกกะวัน (2536: 56) ได้กล่าวถึงความจำเป็นในการใช้หนังสืออ่านประกอบไว้ 5 ประการ สรุปได้ดังนี้

1. แบบเรียนให้ความรู้ความเข้าใจบางเรื่องไม่กว้างขวางพอ หนังสืออ่านประกอบจึง ช่วยขยายประสบการณ์ของผู้เรียนได้มากกว่า และช่วยให้เข้าใจได้ง่ายขึ้นโดยมีภาพประกอบ
2. แบบเรียนภาษาไทยไม่สามารถที่จะซ้ำคำ และมีตัวอย่างประโยคและเนื้อหาเรื่องราว ไม่มากพอ หนังสืออ่านประกอบจึงช่วยในการทบทวนคำศัพท์ และเนื้อหาความรู้
3. หนังสืออ่านประกอบมักเน้นและขยายความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่ง ช่วยให้เข้าใจเรื่อง นั้น ๆ ได้ดีขึ้น ดังนั้นจึงมีความเพลิดเพลินมากกว่าแบบเรียน และสามารถสร้างนิสัยรักการอ่านมากยิ่งขึ้น
4. หนังสืออ่านประกอบสามารถสนองความต้องการในการอ่าน การฝึกทักษะ ซึ่งเด็กจะ ใช้เวลาอ่านอย่างมีอิสระ ทั้งในห้องเรียน ห้องสมุด เป็นการเสริมสร้างลักษณะนิสัยให้รักการค้นคว้า

5. เนื่องจากหนังสืออ่านประกอบมีทำนองการเขียนไม่เหมือนกับแบบเรียน ดังนั้น บางเรื่องอาจช่วยขัดเซยความรู้สึกความบกพร่องทางด้านจิตใจของเด็กผู้อ่านได้เป็นรายกรณี

เนื้อหาข้างต้นนี้เห็นได้ว่าหนังสืออ่านประกอบช่วยขยายประสบการณ์ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องราวที่อยู่ในแบบเรียนได้ดีขึ้น ช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน ฝึกทักษะการอ่านและสร้างนิสัยให้รักการอ่าน เพิ่มความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน

กรมวิชาการ (2534: 68 - 69) กล่าวถึงบทบาทและหน้าที่ของหนังสือเสริมประสบการณ์หรือหนังสืออ่านประกอบไว้ 5 ประเด็น สรุปไว้ดังนี้

1. ส่งเสริมความรู้ เนื่องจากหนังสืออ่านเพิ่มเติมควรมีเนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับความรู้หรือทักษะ ความคิดรวบยอด หลักการ หรือทฤษฎีเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่อง ซึ่งเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านในการดำเนินชีวิต การศึกษาหาความรู้ รวมทั้งก่อให้เกิดความเจริญงอกงามและพัฒนาการในด้านต่าง ๆ

2. ส่งเสริมสติปัญญา สามารถส่งเสริมหรือเปิดโอกาสให้ผู้อ่านได้พัฒนาทักษะในการสังเกต ตีความ เปรียบเทียบ ใช้เหตุและผล จำแนกแจกแจง วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่าตลอดจนสามารถนำความรู้และทักษะเหล่านี้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ

3. ส่งเสริมเจตคติที่เหมาะสม ควรสอดแทรกแนวความคิดที่ช่วยให้ผู้อ่านเกิดเจตคติที่เหมาะสมในการนำความรู้ไปใช้ตามแนวทางที่พึงประสงค์ เป็นประโยชน์แก่ตนและส่วนรวม

4. ส่งเสริมความเข้าใจ ควรใช้ภาษาที่ถูกต้องและพอเหมาะแก่ความรู้และประสบการณ์ทางด้านการใช้ภาษาของผู้อ่าน เสนอเนื้อหาตามลำดับขั้นตอนของความรู้ และตามพัฒนาการทางสติปัญญาของผู้อ่าน ให้ตัวอย่างที่เหมาะสม ตลอดจนใช้เทคนิควิธีหรือเครื่องส่งเสริมความเข้าใจอื่น ๆ เช่น ภาพประกอบ แผนภูมิ ตาราง คำถาม อภิธานศัพท์ เป็นต้น

5. ส่งเสริมการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ผู้เขียนควรพิจารณาเสนอเรื่องราวที่เด็กแต่ละวัยสนใจ เน้นให้เห็นความสำคัญและประโยชน์ของเรื่องราวที่เสนอ ซึ่งสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับผู้เรียน สอดแทรกคำถามย่อยต่าง ๆ ตลอดจนเสนอแนะหนังสืออื่น ๆ ที่ผู้อ่านอาจไปศึกษาให้กว้างขวางลึกซึ้งขึ้นตามความสนใจ เพื่อกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความสนใจและกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง

เนื้อหาข้างต้นจึงกล่าวได้ว่า หนังสืออ่านประกอบเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนในด้านการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ พัฒนาความคิดและสติปัญญา เสริมสร้างทักษะและนิสัยรักการอ่าน ทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอน เห็นได้จากงานวิจัยหลายเรื่อง เช่น การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชาภาษาไทย เรื่อง ข้าว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนไทยนิยมสงเคราะห์ บางเขน กรุงเทพมหานคร ของอุมาพร พันธะไชย (2553) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552

โรงเรียนไทยนิยมสงเคราะห์ บางเขน กรุงเทพมหานคร จำนวน 35 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จำนวน 1 ห้อง ใช้ระยะเวลาในการทดลองจำนวน 18 ชั่วโมง ดำเนินการวิจัยโดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ Randomized One Group Pretest-Posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ หนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชาภาษาไทย เรื่อง ข้าว และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ t-test แบบ Dependent Sample

ผลการวิจัยพบว่าหนังสืออ่านประกอบรายวิชาภาษาไทยเรื่องข้าวมีประสิทธิภาพ 88.57/91.42 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชาภาษาไทยเรื่องข้าว หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรมีการพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรมในวิถีชีวิตของคนไทยในเรื่องอื่น ๆ เช่น ผ้าไทย อาหารไทย เพื่อเป็นการส่งเสริมความเป็นไทยและสร้างพื้นฐานของการอ่านคิดวิเคราะห์ต่อสิ่งที่ได้พบเห็นให้มากขึ้น

4.3 ขั้นตอนการวางแผนการเขียนหนังสืออ่านประกอบ

การเขียนหนังสืออ่านประกอบมีขั้นตอนการวางแผนคล้ายกับการเขียนหนังสือเสริมประสบการณ์ประเภทอื่น ผู้วิจัยสรุปขั้นตอนการเขียนหนังสืออ่านประกอบจากขั้นตอนการเขียนหนังสือเสริมประสบการณ์ของจินตนา ไบกาซุ่ย (2536: 148 - 198) ดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์ จุดประสงค์เป็นความต้องการว่าจะเขียนอะไร ต้องการให้ผู้อ่านได้รับความรู้ ความคิด ทักษะ และคุณประโยชน์อะไรและอย่างไร รวมไปถึงขอบเขตการเขียนหรืออาจจะระบุสิ่งที่ควรเน้นหรือคุณสมบัติเด่น ๆ ของสิ่งที่เขียนด้วย จุดประสงค์นี้จะบอกความตั้งใจของผู้เขียนให้ผู้อ่านทราบ โดยปกติแล้วมักปรากฏอยู่ในคำนำหรือคำชี้แจงของผู้เขียนหรืออยู่ในบทนำก็ได้ การเขียนวัตถุประสงค์นิยมเขียนเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

2. กำหนดระดับผู้อ่านกลุ่มเป้าหมาย ผู้เขียนต้องรู้ว่าผู้อ่านของตนคือใคร มีคุณสมบัติ วิทยุฒิ ระดับสติปัญญา ความรู้และประสบการณ์เดิมขนาดไหน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหนังสือที่ต้องใช้ประกอบในการเรียนการสอน คุณสมบัตินักเรียนผู้ใช้หนังสือนั้นจะต้องนำมาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการวางแผนการเขียน และกำหนดขอบเขตการเขียน

3. กำหนดเนื้อหาหรือหัวข้อเรื่อง ผู้เขียนต้องเริ่มต้นเขียนในสิ่งที่ตนรู้และชำนาญ ซึ่งสอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของผู้อ่าน

4. กำหนดชื่อเรื่อง ชื่อเรื่องควรจะมี ความสอดคล้องกับหัวข้อเรื่อง และโครงสร้างเนื้อเรื่อง เพื่อว่าเมื่อผู้อ่านเห็นชื่อเรื่องก็สามารถคาดคะเนได้ว่าเนื้อหาภายในเป็นเรื่องอะไร ชื่อเรื่องต้องครอบคลุมเนื้อหาเรื่องทั้งหมด

5. กำหนดโครงสร้างเนื้อหาหรือโครงเรื่อง โครงสร้างหนังสือหนึ่งเล่มแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนหน้า ส่วนเนื้อหา และส่วนท้ายของหนังสือ สำหรับในส่วนที่ 2 คือ ส่วนเนื้อหา เป็นส่วนที่ผู้เขียนต้องนำมาทำโครงสร้างเนื้อหา คือการกำหนดขอบเขตเนื้อหาของหนังสือที่จะเขียน ประกอบด้วยบทนำ และเนื้อเรื่องที่แบ่งออกเป็นบท ๆ บทนำหรือคำนำหนังสือต้องบอกหัวใจของเนื้อหาสาระหนังสือเล่มนั้น ตลอดจนประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้อ่านกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ บทนำเขียนได้หลายรูปแบบ เช่น เขียนเป็นความเรียงบรรยายบอกเล่าเรื่องที่ผู้อ่านจะได้อ่าน หรือเป็นหัวข้อเรื่องโดยเพิ่มรายละเอียดให้เหมาะสม ซึ่งคล้ายกับสารบัญ

6. กำหนดแนวการเขียน แนวการเขียนหมายถึงวิธีการเรียบเรียงข้อความให้สอดคล้องกับเนื้อหา แนวการเขียนที่เหมาะสมสำหรับหนังสืออ่านเพิ่มเติมหรือหนังสืออ่านประกอบควรเป็นความเรียงมากที่สุด ในการเขียนความเรียงนั้นมีโวหารหรือวิธีเรียบเรียงที่สำคัญและนิยมใช้กันหลายวิธี ได้แก่ การบรรยาย การพรรณนา การอธิบาย การอภิปรายและการเปรียบเทียบ

7. กำหนดแหล่งข้อมูลค้นคว้าอ้างอิง ควรจะเลือกข้อมูลและความรู้ซึ่งเป็นที่ยอมรับกัน ในสาขาวิชานั้น ๆ การเขียนรายชื่อหนังสือและเอกสารอ้างอิงหรือบรรณานุกรมต้องจัดทำตามรายวิชา ซึ่งมีหลายรูปแบบ แล้วนำมาจัดเรียงลำดับตามด้วยอักษรชื่อผู้แต่ง

4.4 คุณสมบัติของหนังสืออ่านประกอบ

หนังสืออ่านประกอบที่ดีย่อมมีประโยชน์ต่อผู้เรียนหลาย ๆ ด้าน ดังที่บันลือ ฤกษ์วัน (2536: 57) กล่าวถึงลักษณะหนังสืออ่านประกอบที่ดี สรุปได้ดังนี้

1. อ่านแล้วสนุก ประทับใจ สามารถเสริมสร้างความสนใจในการอ่าน ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน

2. มีการอธิบายเรื่องเฉพาะได้กว้างและลึกซึ้งขึ้น เสริมสร้างประสบการณ์ของผู้เรียน

3. มีการอธิบายคำศัพท์ และใช้ภาษาหลายรูปแบบ ช่วยทำให้เข้าใจง่ายและมีความสนุกสนาน

4. มีการเรียงลำดับความยากง่าย สัมพันธ์กับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน

5. มีการเลือกใช้ภาษาที่ไพเราะ ให้รู้สึkpไพเราะทางภาษาได้ดี ช่วยเสริมพื้นฐานในการอ่านวรรณกรรมหรือวรรณคดี

6. หนังสืออ่านประกอบบางชนิด มีแบบฝึกหัดด้วย ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และส่งเสริมการค้นคว้า

สรุปได้ว่าหนังสืออ่านประกอบที่ดีต้องมีเนื้อหาที่สนุกสนาน ให้ความรู้และความบันเทิงแก่ผู้อ่าน เลือกใช้คำที่เหมาะสมและสัมพันธ์กับพื้นฐานประสบการณ์ของผู้อ่าน หนังสืออ่านประกอบบางชนิดมีแบบฝึกหัดอยู่ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมกลุ่ม

สาระการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่อง ประเพณีไทยในวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผน สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน กรุงเทพมหานคร ของ
สุกัญญา อุดมโกชน์ (2553) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่
2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน กรุงเทพมหานคร จำนวน 45 คน ซึ่งได้มา
จากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จำนวน 1 ห้อง ใช้ระยะเวลาในการทดลอง
จำนวน 18 ชั่วโมง ดำเนินการวิจัยโดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ Randomized One Group Pretest-
Posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ หนังสืออ่านเพิ่มเติมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง
ประเพณีไทยในวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ในการ
วิเคราะห์ข้อมูลคือ t-test แบบ Dependent Sample

ผลการวิจัยพบว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องประเพณีไทย
ในวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผน มีประสิทธิภาพ 80.11/83.26 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่
เรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องประเพณีไทยในวรรณคดีเรื่องขุนช้าง
ขุนแผน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัย
มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมว่าครูผู้สอนจำเป็นต้องวางแผนงาน เลือกสรร
เนื้อหา จัดลำดับความสำคัญของเนื้อหาให้เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด การนำเสนอเนื้อหาและ
กิจกรรมควรให้น่าสนใจ สำนวนภาษากระชับเหมาะสมกับเวลา สอดคล้องกับความรู้ความสามารถ วัย
และประสบการณ์เดิมของนักเรียน

กรมวิชาการ (2534: 72 - 78) กำหนดหลักเกณฑ์สำคัญที่ควบคุมคุณสมบัติของหนังสือ
เสริมประสบการณ์ สรุปไว้ดังนี้

1. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับเนื้อหา เนื้อหาต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ ถูกต้องปราศจากข้อสงสัย
เป็นที่ยอมรับและทันสมัย มีความง่ายและความสั้นยาวพอเหมาะ ประกอบด้วยตัวอย่างที่เหมาะสม
2. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเสนอเนื้อหา การเสนอเนื้อหาต้องส่งเสริมความเข้าใจและการ
เรียนการสอน ในการพิจารณาการส่งเสริมความเข้าใจนั้นควรพิจารณาโครงสร้างของข้อความ
โครงสร้างทางวิชาการ เอกภาพ สัมพันธภาพ และจุดเน้น ส่วนในการพิจารณาการส่งเสริมการเรียนการ
สอนนั้น มีหลายวิธีคือบอกจุดประสงค์ของเรื่องที่อ่าน มีบทนำเรื่อง มีคำถามนำเรื่องหรือคำถามตาม
เรื่อง มีบทสรุปตอนท้ายเรื่อง มีการกำหนดหัวข้อที่เหมาะสม มีการกล่าวเน้นความสำคัญ มีการใช้
ภาพประกอบ มีกิจกรรมทำแบบ มีการเสนอรายชื่อหนังสืออ้างอิงหรือสำหรับอ่านเพิ่มเติม และมีการใช้
เทคนิคเกี่ยวกับตัวอักษรและการจัดพิมพ์

3. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้ภาษา ในการพิจารณาการใช้ภาษานั้นต้องพิจารณาศัพท์การใช้ภาษา และการใช้คำหรือวลีเชื่อมโยงประโยค หลีกเลี่ยงการใช้ศัพท์เทคนิค ใช้ถ้อยคำที่มีความหมายถูกต้องชัดเจน สละสลวย เข้าใจง่าย การอธิบายความกะทัดรัด ไม่เยิ่นเย้อ ซ้ำซ้อนหรือวกวน

4. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับคุณประโยชน์ ควรตั้งจุดประสงค์ให้ผู้อ่านได้ประโยชน์จากการอ่านสูงกว่าระดับได้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริง คือ ได้พัฒนาความคิดและสติปัญญาด้วย ซึ่งเป็นประโยชน์แก่การดำเนินชีวิตของผู้อ่านได้ดีกว่าคุณค่าสาระที่ผู้อ่านจะได้จากหนังสือ

5. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับความน่าสนใจ หนังสือที่ดีควรมีลักษณะที่ดึงดูดผู้อ่านให้ติดตามอ่าน หลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่กล่าวตั้งแต่ข้อ 1 ถึงข้อ 4 ล้วนมีส่วนทำให้หนังสือที่น่าสนใจ มีอีก 2 ข้อที่สามารถทำให้หนังสือที่น่าสนใจได้คือ ข้อแรกคือบอกความสำคัญของเรื่อง เช่น บอกประโยชน์ที่จะได้จากหนังสือที่จะอ่าน ทำให้ผู้อ่านศึกษาเรื่องนั้น ๆ อย่างมีความหมายยิ่งขึ้น ข้อที่สองคือสร้างความสัมพันธ์กับผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกใกล้ชิดกับผู้เขียนและรู้สึกว่าหนังสือเล่มนี้เขียนสำหรับตนเองเพราะผู้อ่านเข้าใจความสงสัยและปัญหาของตนเอง

งานวิจัยของจิตรา ศรีมงคล (2552) เรื่องการพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องนิทานไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้ากบินทร์บุรี อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า กบินทร์บุรี อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 45 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จำนวน 1 ห้องเรียน ใช้เวลาในการทดลองจำนวน 18 คาบ คาบละ 60 นาที ทดลองโดยใช้แบบแผนการวิจัย แบบ Randomized One Group Pretest-Posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ หนังสืออ่านเพิ่มเติมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องนิทานไทย และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การทดสอบค่าสถิติ t-test แบบ Dependent Sample

ผลการศึกษาพบว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องนิทานไทยมีประสิทธิภาพ 82.16/86.78 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องนิทานไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้รับการสอนโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง นิทานไทย หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะไว้ว่าควรสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมโดยเลือกเรื่องที่อยู่ในความสนใจของนักเรียน มีเนื้อหาเหมาะสมกับวัย เนื้อหาไม่ซับซ้อน สนุกสนานและได้รับคติสอนใจเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน

เห็นได้ว่าหนังสืออ่านประกอบหรือหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้นจะช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ดังนั้นหนังสืออ่านประกอบจึงเป็นสื่อการเรียนรู้ที่สำคัญของผู้เรียน หนังสืออ่านเพิ่มเติมหรือหนังสืออ่านประกอบที่ดีต้องมีเนื้อหาที่น่าสนใจ มีรูปภาพประกอบ เหมาะกับระดับความรู้ของนักเรียน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า หนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สามารถเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจแก่ผู้เรียนได้ ในส่วนของเนื้อหาที่เป็นทั้ง ภาษาและวัฒนธรรมไทย อีกทั้งยังฝึกทักษะการอ่านได้ด้วย ผู้วิจัยจึงสนใจจะสร้างหนังสืออ่านประกอบ นวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ**

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีน เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมไทย เสริมสร้างทักษะการอ่านและนิสัยรักการอ่าน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดกลุ่มประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การดำเนินการวิจัย

1. การกำหนดกลุ่มประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1.1 กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรคือ ผู้เรียนชาวจีนของมหาวิทยาลัยชนชาติกว่างซี (Guangxi University for Nationalities) ระดับปริญญาตรี คณะภาษาและวัฒนธรรมอาเซียน วิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 แลกเปลี่ยนที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำนวน 28 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้เรียนชาวจีนของมหาวิทยาลัยชนชาติกว่างซี (Guangxi University for Nationalities) ระดับปริญญาตรี คณะภาษาและวัฒนธรรมอาเซียน วิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 แลกเปลี่ยนที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำนวน 15 คน เลือกแบบเจาะจงซึ่งมีพื้นฐานความรู้ภาษาไทยระดับกลางและยินดีเข้าร่วมกิจกรรม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

2.1 หนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีน จำนวน 8 บท ได้แก่

- บทที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับนวนิยาย
- บทที่ 2 สำนวนไทย
- บทที่ 3 ภาพพจน์
- บทที่ 4 ครอบคลุมไทย

บทที่ 5 ที่อยู่อาศัย

บทที่ 6 อาหารการกิน

บทที่ 7 ภูมิปัญญาไทย

บทที่ 8 ประเพณีไทย

2.2 แบบทดสอบระหว่างเรียนของหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีนทั้ง 8 บท จำนวน 80 ข้อ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก

2.3 แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนของหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีน จำนวน 40 ข้อ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยศึกษานวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างหนังสืออ่านประกอบ ขั้นตอนการทำหนังสืออ่านประกอบ และหลักการประเมินหนังสืออ่านประกอบ แล้วดำเนินการสร้างหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** โดยมีขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพของหนังสืออ่านประกอบดังนี้

3.1 ขั้นตอนการสร้างหนังสืออ่านประกอบ

การดำเนินการสร้างหนังสืออ่านประกอบมีขั้นตอนดังนี้

3.1.1 กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ คือเพื่อเสริมความรู้ความเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีน

3.1.2 วิเคราะห์เนื้อเรื่องและทำความเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมไทยที่ปรากฏในนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ**

3.1.3 รวบรวมข้อมูลและจัดหมวดหมู่การเรียนรู้ ตอนแรกผู้วิจัยแบ่งบทของหนังสืออ่านประกอบตามหมายเลขตัวบทของนวนิยายซึ่งมีทั้งหมด 27 บท เนื่องจากได้คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญภายนอก ผศ. ดร. วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา คือไม่ควรแบ่งเนื้อหาของหนังสืออ่านประกอบตามลำดับบทของนวนิยาย ควรแบ่งตามหัวข้อของเนื้อหาภาษาและวัฒนธรรมไทยที่จะอธิบายเพิ่มเติม ผู้วิจัยจึงรวบรวมข้อมูลและจัดหมวดหมู่การเรียนรู้ใหม่ โดยเริ่มจากการเขียนแนะนำความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับนวนิยาย ซึ่งประกอบด้วยความหมายและองค์ประกอบของนวนิยาย อธิบายองค์ประกอบของนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** เนื้อหาทั้งหมดนี้จัดเป็นบทที่ 1 ของหนังสืออ่านประกอบ คือความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับนวนิยาย

3.1.3 รวบรวมความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรมที่ปรากฏในนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** ด้านภาษามีการใช้สำนวนและภาพพจน์ ซึ่งจัดเป็นบทที่ 2 และบทที่ 3 ส่วนด้านวัฒนธรรม แบ่งตามหัวข้อได้แก่ ครอบครัวไทย ที่อยู่อาศัย อาหารการกิน ภูมิปัญญาไทย และประเพณีไทย การจัดลำดับเนื้อหาดังหัวข้อต่อไปนี้

บทที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับนวนิยาย

บทที่ 2 สำนวนไทย

บทที่ 3 ภาพพจน์

บทที่ 4 ครอบครัวไทย

บทที่ 5 ที่อยู่อาศัย

บทที่ 6 อาหารการกิน

บทที่ 7 ภูมิปัญญาไทย

บทที่ 8 ประเพณีไทย

3.1.4 สร้างแบบทดสอบระหว่างเรียนของหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีน ทั้ง 8 บท จำนวน 80 ข้อ

3.1.5 สร้างแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนของหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีน จำนวน 40 ข้อ

3.1.6 นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท 2 ท่านตรวจสอบโดยได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาหลายประการ เช่น เพิ่มเติมเนื้อหาและการอ้างอิงตัวบทเพราะเนื้อหาโดยรวมของหนังสืออ่านประกอบที่สร้างขึ้นครั้งแรกค่อนข้างน้อย ยังไม่เห็นว่าผู้เรียนจะได้อ่านตัวบทนวนิยายเรื่องนี้ควรคัดเลือกตัวอย่างบางตอนมาประกอบ ปรับรูปแบบให้สวยงามเพื่อให้ผู้เรียนสนใจอ่านและรู้สึกสนุกสนานและเพลิดเพลินในการอ่าน ผู้วิจัยจึงเพิ่มเนื้อหาในแต่ละบททำให้บทอ่านมีความยาวพอสมควรและสมบูรณ์ขึ้น และปรับรูปแบบใหม่โดยมีการขยายตัวอักษรให้ใหญ่พอเหมาะกับการเรียนรู้ ปรับวิธีการนำเสนอเพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น เช่น ตั้งคำถามหรือข้อสังเกตก่อนอธิบาย ชวนให้ผู้เรียนคิดและติดตามหาคำตอบเอง เช่น ก่อนที่จะอธิบายคำว่า “บาตร” และ “บิณฑบาต” ตั้งข้อสังเกตถามผู้เรียนก่อนว่า คำว่า “บาตร” กับ “บาต” ออกเสียงเหมือนกัน แต่เขียนต่างกัน มีความหมายต่างกันอย่างไร

3.2 การหาคุณภาพของหนังสืออ่านประกอบ

การหาคุณภาพของหนังสืออ่านประกอบมีหลายขั้นตอน ได้แก่ นำเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ทดลองกับผู้เรียนชาวจีน 1 คน และทดลองใช้กับผู้เรียนชาวจีน 3 คน มีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบหนังสืออ่านประกอบ

ผู้วิจัยนำหนังสืออ่านประกอบที่แก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมในด้านเนื้อหา ด้านภาษา ด้านการใช้ภาพประกอบ และด้านคุณค่าและประโยชน์ที่จะได้รับ เพื่อหาคุณภาพของหนังสืออ่านประกอบ ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านได้แก่

รองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. หทัยรัตน์ ทับพร คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ก่อนที่จะส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ผู้วิจัยต้องสร้างแบบประเมินคุณภาพหนังสืออ่านประกอบสำหรับผู้เชี่ยวชาญเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (ประสาธน์ เนื่องเฉลิม, 2556: 213) มีรายละเอียดของระดับคะแนนดังนี้

- คะแนน 5 หมายถึง คุณภาพดีมาก
- คะแนน 4 หมายถึง คุณภาพดี
- คะแนน 3 หมายถึง คุณภาพปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง ต้องปรับปรุงคุณภาพ
- คะแนน 1 หมายถึง ไม่มีคุณภาพ

เมื่อสร้างแบบประเมินคุณภาพหนังสืออ่านประกอบเสร็จแล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจและปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านประเมินคุณภาพของหนังสืออ่านประกอบ เกณฑ์การประเมินคุณภาพแบบทดสอบระหว่างการใช้นหนังสืออ่านประกอบมีดังนี้

- คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51 – 5.00 หมายถึง คุณภาพดีมาก
- คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 – 4.50 หมายถึง คุณภาพดี
- คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 – 3.50 หมายถึง คุณภาพปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51 – 2.50 หมายถึง ปรับปรุงคุณภาพ
- คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.50 หมายถึง ไม่มีคุณภาพ

เกณฑ์ในการยอมรับว่าหนังสืออ่านประกอบที่สร้างขึ้นมีคุณภาพหรือไม่ ผู้วิจัยกำหนดให้มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

ผลการประเมินคุณภาพหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีนจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านเห็นได้จากตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดงคะแนนการประเมินหนังสืออ่านประกอบสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ที่	รายการประเมิน	คะแนนจาก			ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
		ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน				
		1	2	3		
1	เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์	5	5	4	4.66	ดีมาก
2	ความถูกต้องของเนื้อหา	4	5	4	4.33	ดี
3	ความชัดเจนของการอธิบายเนื้อหา	4	4	4	4.00	ดี
4	เนื้อหามีความต่อเนื่องกัน	5	4	4	4.33	ดี
5	ภาษาที่เหมาะสมกับผู้เรียน	5	4	4	4.33	ดี
6	ความยากง่ายเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	4	4	4	4.00	ดี
7	ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหา	3	4	4	3.66	ดี
8	ความเหมาะสมของจำนวนแบบฝึกหัดในแต่ละบท	4	4	4	4.00	ดี
9	การมีส่วนช่วยในการเรียนรู้นวนิยายไทย	5	4	4	4.33	ดี
10	การส่งเสริมความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรมไทย	5	4	5	4.66	ดีมาก
รวมเฉลี่ย		4.4	4.2	4.1	4.23	ดี

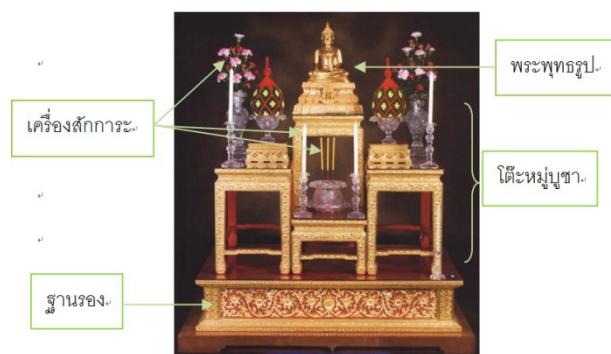
จากตาราง 1 คะแนนเฉลี่ยของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านคือ 4.23 แสดงว่าคุณภาพหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีนอยู่ในระดับคุณภาพดี หัวข้อที่ดีมากมี 2 ประเด็นได้แก่ เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์ และการส่งเสริมความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรมไทย ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายของงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยแก้ไขและปรับปรุงตามผู้เชี่ยวชาญมีรายละเอียดดังนี้

ผลการประเมินหนังสืออ่านประกอบของรองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย สรุปประเด็น
สำคัญของการแก้ไขและปรับปรุงดังนี้

ตาราง 2 แสดงการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของรศ.แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะของ ผู้เชี่ยวชาญ	สิ่งที่แก้ไข
89 (บทที่ 5)	การอธิบายรูปไตะหมี่บูชาไม่ ชัดเจน	อธิบายไม่ชัดเจน	แยกการอธิบายแต่ละอย่างใน รูปไตะหมี่บูชา
121 (บทที่ 7)	เท้าน้ำข้าว	ใช้คำไม่ถูกต้อง	รินน้ำข้าว
122 (บทที่ 7)	เพื่อให้ไฟลดลง	ใช้คำไม่ถูกต้อง	เพื่อให้ความร้อนลดลง
132 (บทที่ 8)	อธิบายการทำบุญตักบาตร	อธิบายไม่ชัดเจน	เพิ่มประโยค“ในอีกทางหนึ่ง พระสงฆ์ได้มีโอกาสเยี่ยมเยียน ชาวบ้านทุกวันด้วย”
133 (บทที่ 8)	อธิบายวิธีการตักบาตร	อธิบายไม่ชัดเจน	เพิ่มประโยค“เพราะพระสงฆ์ก็ ไม่ได้ใส่รองเท้า”
134 (บทที่ 8)	อธิบายการกรวดน้ำ	ควรขยายความเพื่อปลูกฝัง แนวคิดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	เพิ่มข้อความ “การกรวดน้ำลง โคนไม้ ยังช่วยต่ออายุต้นไม้ให้ สร้างอากาศบริสุทธิ์ด้วย”

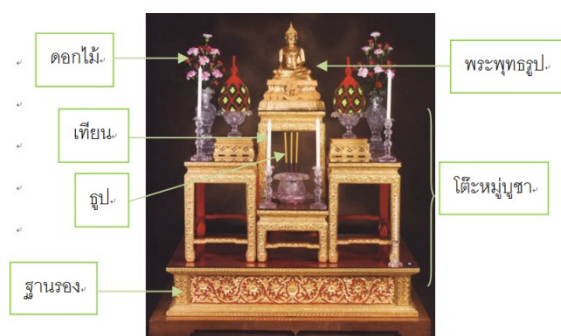
รูปการอธิบายโต๊ะหมู่บูชาก่อนแก้ไข

12. โต๊ะหมู่บูชา

ภาพประกอบ 1 การอธิบายโต๊ะหมู่บูชา¹

รูปการอธิบายโต๊ะหมู่บูชาหลังแก้ไข

12. โต๊ะหมู่บูชา

ภาพประกอบ 2 การอธิบายโต๊ะหมู่บูชา²

¹ คัดจากบทที่ 5 ของหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีน ฉบับก่อนแก้ไข รูปโต๊ะหมู่บูชามาจาก http://www.dmc.tv/pages/buddha_biography/ศาสนพิธีทางพระพุทธศาสนาและหน้าที่ชาวพุทธ-ศาสนพิธี-การจัดโต๊ะหมู่บูชาพระ.html

² คัดจากบทที่ 5 ของหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีน ฉบับหลังแก้ไข รูปโต๊ะหมู่บูชามาจาก http://www.dmc.tv/pages/buddha_biography/ศาสนพิธีทางพระพุทธศาสนาและหน้าที่ชาวพุทธ-ศาสนพิธี-การจัดโต๊ะหมู่บูชาพระ.html

ผลการประเมินหนังสืออ่านประกอบของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา
สรุปประเด็นสำคัญของการแก้ไขและปรับปรุงดังนี้

ตาราง 3 แสดงการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผศ. ดร. วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะของ ผู้เชี่ยวชาญ	สิ่งที่แก้ไข
บทที่ 3	บุคคลิษฐาน	ใช้คำไม่ถูกต้อง	บุคคลวัต
บทที่ 1 – บทที่ 8	การใช้ภาษาจีน อธิบายคำศัพท์ยาก มีจำนวนน้อย	ควรอธิบายคำศัพท์ยาก เพื่อให้ชาวต่างชาติ เข้าใจง่ายขึ้น	แยกเป็นหมวดคำศัพท์ยากต่างหากไว้ หลังแต่ละบท เพิ่มคำแปลภาษาไทย คำที่อ่านยากได้เพิ่มคำอ่านด้วย เช่น ปิณฑบาท อธิษฐาน

ผลการประเมินหนังสืออ่านประกอบของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. หทัยรัตน์ ทับพร
สรุปประเด็นสำคัญของการแก้ไขและปรับปรุงดังนี้

ตาราง 4 แสดงการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผศ. ดร. หทัยรัตน์ ทับพร

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะของ ผู้เชี่ยวชาญ	สิ่งที่แก้ไข
บทที่ 1 – บทที่ 8	การอธิบายคำศัพท์ยาก มีน้อย	ควรอธิบายคำศัพท์ยากเพื่อให้ ชาวต่างชาติเข้าใจง่ายขึ้น	เพิ่มการอธิบายคำศัพท์ยาก เช่น โอ้อ่า นิมนต์
แบบทดสอบ ก่อนเรียน	แบบทดสอบหลายข้อมี ตัวเลือกคล้าย ๆ กัน	ควรหาตัวเลือกที่มีความ แตกต่าง ไม่ซ้ำกัน	เปลี่ยนตัวเลือกของ แบบทดสอบ
หน้า 28 (บทที่ 2)	น้ำขึ้นปลา กินมด น้ำลด มดกินปลา	สำนวนไม่ถูกต้อง	น้ำมาปลา กินมด น้ำลดมด กินปลา
หน้า 83 (บทที่ 5)	รูปภาพไม่สอดคล้องกับ เนื้อหา	บ้านเรือนไทยต้องมีหน้าต่าง	เปลี่ยนภาพประกอบ

รูปการอธิบายบ้านเรือนไทยก่อนแก้ไข

ภาพประกอบ 3 การอธิบายบ้านเรือนไทย³

รูปการอธิบายบ้านเรือนไทยหลังแก้ไข

ภาพประกอบ 4 การอธิบายบ้านเรือนไทย⁴

เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญสองท่าน คือผู้เชี่ยวชาญศาสตราจารย์ ดร. วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา และผู้เชี่ยวชาญศาสตราจารย์ ดร. หทัยรัตน์ ทับพร ต่างก็ให้คำแนะนำว่าควรเพิ่มการอธิบายคำศัพท์ยากเพราะมีหลายคำมากที่อาจเป็นคำศัพท์ยากสำหรับผู้เรียนต่างชาติไม่มีคำอธิบาย หลังจากปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ผู้วิจัยได้แยกคำศัพท์ยากออกมาไว้ข้างหลังของแต่ละบท มีคำอธิบายทั้งภาษาไทยและภาษาจีน คำที่อ่านยากจะเขียนคำอ่านไปด้วย เห็นได้จากตัวอย่างคำศัพท์ที่เพิ่มเติมของบทที่ 1 ดังนี้

³ คัดจากบทที่ 5 ของหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง *ความสุขของกะทิ* สำหรับผู้เรียนชาวจีน ฉบับก่อนแก้ไข รูปบ้านเรือนไทยมาจาก <http://topicstock.pantip.com/home/topicstock/2009/02/R7553966/R7553966.html>

⁴ คัดจากบทที่ 5 ของหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง *ความสุขของกะทิ* สำหรับผู้เรียนชาวจีน ฉบับหลังแก้ไข รูปบ้านเรือนไทยมาจาก <http://www.bloggang.com/mainblog.php?id=verawaty&month=13-07-2012&group=2&gblog=13>

คำศัพท์ บทที่ 1

คำศัพท์	คำอธิบายภาษาไทย	คำอธิบายภาษาจีน
เกษียณ(กะ-เสียน)	สิ้นกำหนดเวลารับราชการหรือการทำงาน	退休
อธิษฐาน (อะ-ทิด-ถาน)	ตั้งใจมุ่งผลอย่างใดอย่างหนึ่ง	祈祷
ขัดแย้ง	ไม่ลงรอยกัน	矛盾
ภวังค์นิทรา (กะ-วัง-นิต-ทรา)	การหลับแบบไม่รู้สึกรู้สึ	梦幻
คดข้าว	ตักข้าวสุกออกจากหม้อ	盛饭
คั่งน้ำ	ส่วนเว้าโค้งเข้าไปของฝั่งน้ำ	江河的湾
กรวดน้ำ	แผ่ส่วนบุญด้วยวิธีการรินน้ำลงพื้นดินหรือที่รองรับที่สะอาด	洒法水祈祷
อนุโมทนา (อะ-นุ-โม-ทะ-นา)	ยินดีด้วย ใช้เมื่อผู้อื่นได้ทำบุญหรือความดี	祝贺
สำหรับ	ภาชนะเช่นถาด ใส่ถ้วยชามพร้อมบรรจุอาหารคาวหรือหวานเป็นชุด	套餐
เซลแล็ก	มาจากภาษาอังกฤษ Shellac หมายถึงของแข็งที่มีลักษณะเป็นแผ่นบาง สีค่อนข้างเหลือง ละลายได้ดีในแอลกอฮอล์	虫漆
ทนาย(ทะ-นาย)	คำเรียกทนายความอย่างสั้น ๆ หมายถึงผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ว่าความแทนคู่ความในศาล	律师
ศรัทธา(สัด-ทา)	เชื่อ	信仰

3.2.2 การทดลองครั้งที่ 1 เพื่อหาคุณภาพของหนังสืออ่านประกอบ

เมื่อปรับปรุงแก้ไขตามผู้เชี่ยวชาญโดยได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างเสร็จไปทดลองใช้กับผู้ทดลอง 1 คนเพื่อหาคุณภาพของหนังสืออ่านประกอบ ซึ่งเป็นผู้เรียนชาวจีน กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 คณะภาษาและวัฒนธรรมตะวันออก มหาวิทยาลัยภาษาและการค้าต่างประเทศกวางตุ้ง (Guangdong University of Foreign Studies) แลกเปลี่ยนเรียนที่คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สถานที่เก็บข้อมูลคือหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระยะเวลาที่ใช้และผลการทดลองครั้งนี้มีรายละเอียดดังนี้

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองครั้งที่ 1

ผู้วิจัยนำเครื่องมือซึ่งประกอบด้วย แบบทดสอบก่อนเรียน หนังสืออ่านประกอบ นวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** จำนวน 8 บท แบบทดสอบระหว่างเรียนของแต่ละบท และแบบทดสอบหลังเรียน ไปทดลองใช้กับผู้ทดลอง ตั้งแต่วันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2559 ถึงวันที่ 8 เมษายน พ.ศ. 2559 การใช้เวลาในการอ่านแต่ละบทรวมแบบทดสอบหลังบทมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 5 แสดงระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองครั้งที่ 1

เนื้อหา	วัน/เดือน/ปี	การใช้เวลา
แบบทดสอบก่อนเรียน	26 มีนาคม พ.ศ. 2559	13 นาที
บทที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับนวนิยาย	28 มีนาคม พ.ศ. 2559	35 นาที
บทที่ 2 ลำนวนไทย	28 มีนาคม พ.ศ. 2559	45 นาที
บทที่ 3 ภาพพจน์	1 เมษายน พ.ศ. 2559	40 นาที
บทที่ 4 ครอบครัวยุคไทย	1 เมษายน พ.ศ. 2559	32 นาที
บทที่ 5 ที่อยู่อาศัย	2 เมษายน พ.ศ. 2559	32 นาที
บทที่ 6 อาหารการกิน	2 เมษายน พ.ศ. 2559	33 นาที
บทที่ 7 ภูมิปัญญาไทย	6 เมษายน พ.ศ. 2559	31 นาที
บทที่ 8 ประเพณีไทย	6 เมษายน พ.ศ. 2559	30 นาที
แบบทดสอบหลังเรียน	8 เมษายน พ.ศ. 2559	10 นาที

ผู้วิจัยให้ผู้ทดลองทำแบบทดสอบก่อนเรียนแล้วอ่านแต่ละบทของหนังสืออ่านประกอบตามลำดับ สุดท้ายทำแบบทดสอบหลังเรียนโดยไม่ได้กำหนดเวลา ให้ผู้ทดลองบันทึกเวลาที่ใช้ด้วยตนเอง เห็นได้ว่าผู้ทดลองใช้เวลาในการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนค่อนข้างน้อย เพราะผู้ทดลองเคยอ่านนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** มาก่อน เวลาการทำแบบทดสอบหลังเรียนน้อยกว่าเวลาการทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพราะแบบทดสอบหลังเรียนเป็นชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน ซึ่งคัดเลือกจากแบบทดสอบระหว่างเรียน เมื่อได้อ่านเสร็จทั้ง 8 บทแล้วได้ความรู่มากขึ้นและรู้สึกง่ายขึ้น จึงใช้เวลาน้อยลงในการทำแบบทดสอบหลังเรียน

จากตารางข้างต้นเห็นได้ว่าเวลาการอ่านแต่ละบทของหนังสืออ่านประกอบไม่เท่ากัน เพราะความยาวและความยากง่ายของแต่ละบทไม่เหมือนกัน บทที่ใช้เวลาอ่านมากที่สุดคือ บทที่ 2 สำนวนไทย ใช้เวลา 45 นาที เพราะบทนี้เป็นบทที่มีเนื้อหามากที่สุด ในจำนวน 8 บท ซึ่งประกอบด้วยการอธิบายความหมายของสำนวน ที่มาของสำนวน และสำนวนที่ปรากฏในนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** ทั้งหมด 20 สำนวน บทที่ใช้เวลาอ่านรองจากบทที่ 2 คือบทที่ 3 ภาพพจน์ ใช้เวลา 40 นาที บทนี้มีเนื้อหาไม่มาก แต่ค่อนข้างยากสำหรับผู้ทดลอง เพราะเป็นความรู้ที่ผู้ทดลองไม่เคยรู้มาก่อน และรู้สึกเข้าใจยาก เช่น ความแตกต่างระหว่างภาพพจน์แบบอุปมา กับภาพพจน์แบบอุปลักษณ์

บทที่ใช้เวลาอ่านน้อยที่สุดคือบทที่ 8 ประเพณีไทย ใช้เวลา 30 นาที บทนี้อธิบายความหมายของประเพณี ประเภทของประเพณี และประเพณีที่ปรากฏในนวนิยายได้แก่ ประเพณีทำบุญตักบาตร ประเพณีทำขวัญนาค ประเพณีสงกรานต์ และประเพณีการจัดงานศพ ผู้ทดลองเคยเรียนเรื่องประเพณีทำขวัญนาคและประเพณีสงกรานต์ก่อนมาแลกเปลี่ยนเรียนที่เมืองไทย และหลังจากมาเมืองไทยแล้วได้ไปทำบุญตักบาตรร่วมกับคนไทย และครูคนไทยเคยสอนเรื่องการจัดงานศพในชั้นเรียน ดังนั้น บทนี้จึงเป็นบทที่ง่ายสำหรับผู้ทดลองเพราะคุ้นเคยกับเนื้อหา และเป็นบทที่ผู้ทดลองสนใจเพราะได้ความรู้เพิ่มจากความรู้ที่เคยมี

ผลการทดลองครั้งที่ 1

แบบทดสอบก่อนเรียนกับแบบทดสอบหลังเรียน ชุดละ 40 ข้อ คะแนนเต็ม 100 คะแนน ข้อละ 2.5 คะแนน ผู้ทดลองได้คะแนนในการทำแบบทดสอบก่อนเรียนคือ ร้อยละ 72.5 และได้ร้อยละ 97.5 คะแนนในการทำแบบทดสอบหลังเรียน

แบบทดสอบระหว่างเรียนของแต่ละบทมี 10 ข้อ คะแนนเต็ม 100 คะแนน ข้อละ 10 คะแนน มีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 6 แสดงคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนของการทดลองครั้งที่ 1

บทที่	เนื้อหา	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ระดับคุณภาพ
1	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับนวนิยาย	100	90	ดี
2	สำนวนไทย	100	100	ดีมาก
3	ภาพพจน์	100	90	ดี
4	ครอบครัวไทย	100	100	ดีมาก
5	ที่อยู่อาศัย	100	100	ดีมาก
6	อาหารการกิน	100	100	ดีมาก
7	ภูมิปัญญาไทย	100	80	ดี
8	ประเพณีไทย	100	100	ดีมาก
คะแนนเฉลี่ย		100	95	ดีมาก

จากคะแนนการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของหนังสืออ่านประกอบ เห็นได้ว่าผู้ทดลองได้คะแนนสูงในการทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพราะผู้ทดลองมีความรู้ภาษาไทยค่อนข้างดี สนใจจะทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับวรรณกรรมไทยปัจจุบัน จึงอาสาสมัครมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง ทดลองใช้หนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ก่อนทดลองใช้หนังสืออ่านประกอบ ผู้วิจัยมอบหนังสือนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** ให้ผู้ทดลองอ่านเป็นเวลา 3 สัปดาห์

จากตารางผลการทดลองแบบทดสอบระหว่างเรียนของหนังสืออ่านประกอบ เห็นได้ว่าคะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบระหว่างเรียนคือร้อยละ 95 คะแนน ซึ่งอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก บทที่ได้คะแนนน้อยที่สุดคือบทที่ 7 ภูมิปัญญาไทย บทนี้พูดถึงภูมิปัญญาสองด้าน คือ ภูมิปัญญาด้านภาษาและภูมิปัญญาด้านชีวิตความเป็นอยู่ ผู้ทดลองเป็นชาวต่างชาติ ซึ่งเป็นผู้ที่ต่างภาษาและต่างวัฒนธรรม เรื่องภูมิปัญญาไทยเป็นเรื่องข้ามวัฒนธรรมที่แสดงถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย จึงเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยากสำหรับชาวต่างชาติ นอกจากนี้ผู้ทดลองประมาทในการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนทำให้ได้คะแนนน้อย เช่น ข้อที่ถามว่าช่วงไหนเป็นช่วงฤดูฝน ผู้ทดลองจำไม่ได้และไม่ได้เปิดดูเนื้อหาจึงเลือกผิด บทที่ได้คะแนนน้อยรองจากบทที่ 7 คือบทที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับนวนิยาย และบทที่ 3 ภาพพจน์ บทที่ 3 เป็นเรื่องที่เข้าใจยากและใช้เวลาในการอ่านค่อนข้างมากดังที่กล่าวมาข้างต้น ส่วนบทที่ 1 ผู้ทดลองทำผิดเพราะข้อทดสอบทำให้ผู้ทดลองสับสน รู้สึกเลือกได้หลายข้อ ดังนั้นผู้วิจัยจึงแก้ไขปรับปรุงคำถามของแบบทดสอบโดยเพิ่มคำว่า “เด่นชัดที่สุด” พร้อมขีดเส้นใต้เพื่อให้อ่านง่ายและชัดเจนขึ้น ดังนี้

ตัวอย่างแบบทดสอบก่อนแก้ไข

ข้อความข้างล่างนี้แสดงให้เห็นถึงอารมณ์ใด

“ดวงจันทร์เหลือเพียงเสี้ยวเล็ก ๆ อยู่กลางฟ้า เงามันสนิมร้าวลู่ออนตามแรงลมน้อย ๆ นาทิเหมือนหยุดนิ่ง นิ่งจนกว่าดวงตะวันจะขึ้นอีกครั้งอย่างสดชื่นสวยงามพ้นจากขอบฟ้าเหนือทะเลปลูกทุกสรรพชีวิตบนโลกให้ตื่นขึ้น แต่ไม่มีแม่ร่วมอยู่ด้วยอีกต่อไป”

- ก. ความคิดถึง
- ข. ความโศกเศร้า
- ค. ความเบิกบานใจ
- ง. ความรักและความผูกพัน

ตัวอย่างแบบทดสอบหลังแก้ไข

ข้อความข้างล่างนี้แสดงให้เห็นถึงอารมณ์ใดเด่นชัดที่สุด

“ดวงจันทร์เหลือเพียงเสี้ยวเล็ก ๆ อยู่กลางฟ้า เงามันสนิมร้าวลู่ออนตามแรงลมน้อย ๆ นาทิเหมือนหยุดนิ่ง นิ่งจนกว่าดวงตะวันจะขึ้นอีกครั้งอย่างสดชื่นสวยงามพ้นจากขอบฟ้าเหนือทะเลปลูกทุกสรรพชีวิตบนโลกให้ตื่นขึ้น แต่ไม่มีแม่ร่วมอยู่ด้วยอีกต่อไป”

- ก. ความคิดถึง
- ข. ความโศกเศร้า
- ค. ความเบิกบานใจ
- ง. ความรักและความผูกพัน

การทดลองครั้งนี้มีการแก้ไขที่เดียว เพราะผู้ทดลองมีพื้นฐานความรู้ภาษาไทยดี รู้จักคำศัพท์ภาษาไทยค่อนข้างมาก จึงไม่ต้องอธิบายเพิ่มเติม เมื่อทดลองเสร็จแล้วผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ทดลอง พบว่าบทที่ผู้ทดลองรู้สึกอ่านยากที่สุดคือบทที่ 3 ภาพพจน์ เพราะวิชาที่เคยเรียน ไม่มีความรู้เกี่ยวกับภาพพจน์มาก่อน บทที่ผู้ทดลองชอบมากที่สุดคือบทที่ 8 ประเพณีไทย เพราะเคยเรียนเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประเพณีทำขวัญนาค ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีการจัดงานศพ แต่เมื่ออ่านหนังสืออ่านประกอบแล้วรู้สึกได้ความรู้เพิ่ม ประเพณีทำบุญตักบาตรเป็นประเพณีที่ผู้วิจัยพบเจอบ่อยในชีวิตประจำวัน แต่ไม่เข้าใจเหตุผลการกระทำของคนไทย เพราะผู้วิจัยเคยไปตักบาตรร่วมกันกับคนไทย แต่ไม่เข้าใจว่าเมื่อตักบาตรเสร็จแล้วทำไมต้องกรวดน้ำ ส่วนประเพณีตัดผมไฟ เป็นประเพณีที่ไม่เคยรู้มาก่อน เมื่ออ่านแล้วจึงรู้จักประเพณีตัดผมไฟ รู้ว่าทำไมเรียกว่าผมไฟ ทำไมเด็กต้องตัดผมไฟ และความเชื่อเกี่ยวกับการตัดผมไฟของคนไทย ดังนั้น การอ่านบทที่ 8 ทำให้ผู้ทดลองเข้าใจความคิด และความเชื่อทางพุทธศาสนาของคนไทยมากยิ่งขึ้น ส่วนบทที่ 2 สำนวนไทย ผู้ทดลองอ่านแล้วได้ประโยชน์ เพราะสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เช่น พระเอกขี่ม้าขาว ไม้เบื่อไม้เมา ลงเอย เป็นต้น

3.2.3 การทดลองครั้งที่ 2 เพื่อหาคุณภาพของหนังสืออ่านประกอบ

เมื่อปรับปรุงแก้ไขในการทดลองครั้งที่ 1 แล้ว ผู้วิจัยนำเครื่องมือไปทดลองกับผู้ทดลอง 3 คน ซึ่งเป็นผู้เรียนชาวจีน ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 คณะภาษาและวัฒนธรรมอาเซียน มหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี (Guangxi University for Nationalities) แลกเปลี่ยนเรียนที่คณะมนุษยศาสตร์และประยุกต์ศิลป์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย สถานที่เก็บข้อมูลคือห้องสมุด มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองและผลการทดลองครั้งนี้มีรายละเอียดดังนี้

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองครั้งที่ 2

ผู้วิจัยนำเครื่องมือซึ่งประกอบด้วย แบบทดสอบก่อนเรียน หนังสืออ่านประกอบ นวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** จำนวน 8 บท แบบทดสอบระหว่างเรียน และแบบทดสอบหลังเรียน ไปทดลองใช้กับผู้ทดลองตั้งแต่วันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2559 ถึงวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 การใช้เวลาในการอ่านแต่ละบทรวมแบบทดสอบระหว่างเรียนมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 7 แสดงระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองครั้งที่ 2

เนื้อหา	วัน/เดือน/ปี	การใช้เวลา		
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3
แบบทดสอบก่อนเรียน	25 เมษายน พ.ศ. 2559	20 นาที	18 นาที	19 นาที
บทที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับนวนิยาย	25 เมษายน พ.ศ. 2559	50 นาที	33 นาที	59 นาที
บทที่ 2 สำนวนไทย	25 เมษายน พ.ศ. 2559	55 นาที	40 นาที	44 นาที
บทที่ 3 ภาพพจน์	27 เมษายน พ.ศ. 2559	40 นาที	30 นาที	35 นาที
บทที่ 4 ครอบครัวยุคใหม่	27 เมษายน พ.ศ. 2559	30 นาที	25 นาที	25 นาที
บทที่ 5 ที่อยู่อาศัย	30 เมษายน พ.ศ. 2559	32 นาที	30 นาที	29 นาที
บทที่ 6 อาหารการกิน	30 เมษายน พ.ศ. 2559	32 นาที	28 นาที	29 นาที
บทที่ 7 ภูมิปัญญาไทย	1 พฤษภาคม พ.ศ. 2559	46 นาที	45 นาที	49 นาที
บทที่ 8 ประเพณีไทย	1 พฤษภาคม พ.ศ. 2559	45 นาที	42 นาที	35 นาที
แบบทดสอบหลังเรียน	1 พฤษภาคม พ.ศ. 2559	15 นาที	9 นาที	10 นาที

จากตารางข้างต้นนี้เห็นได้ว่าผู้ทดลองคนที่ 1 และคนที่ 3 ใช้เวลามากกว่าผู้ทดลองคนที่ 2 โดยเฉพาะเวลาการอ่านบทที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับนวนิยาย เพราะผู้ทดลองคนที่ 2 เคยอ่านนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** มาก่อน รู้เรื่องย่อและตัวละครในนวนิยาย จึงอ่านเร็วกว่าผู้ที่ไม่เคยอ่านนวนิยายเรื่องนี้ เปรียบเทียบการใช้เวลาของผู้ทดลอง 3 คนนี้สังเกตได้ว่า ผู้ทดลองคนที่ 1 ใช้เวลาการทำแต่ละบทมากกว่าสองคน เพราะผู้ทดลองคนนี้นั้นสนใจนวนิยายไทย อ่านอย่างตั้งใจมาก มีพจนานุกรมไทย-จีนติดตัวไว้ เมื่อพบคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจก็จะเปิดพจนานุกรม

บทที่ทั้ง 3 คนต่างก็ใช้เวลานานคือบทที่ 2 ส่วนคนไทย กับบทที่ 7 ภูมิปัญญาไทย เนื่องจากบทที่ 2 มีเนื้อหาค่อนข้างมาก และบทที่ 7 ยากสำหรับชาวต่างชาติ บทที่ทั้งสามคนใช้เวลา น้อยที่สุดคือบทที่ 4 ครอบครัวไทย เพราะบทนี้มีเนื้อหาไม่ค่อยยาว และผู้ทดลองเคยเรียนเรื่องเกี่ยวกับ ครอบครัวไทยมาก่อน บทที่ 4 จึงไม่ยากสำหรับผู้ทดลอง

ผลการทดลองครั้งที่ 2

แบบทดสอบก่อนเรียนกับแบบทดสอบหลังเรียน ชุดละ 40 ข้อ คะแนนเต็ม 100 คะแนน ข้อละ 2.5 คะแนน ผู้ทดลองได้คะแนนดังนี้

ตาราง 8 แสดงคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนของการทดลองครั้งที่ 2

ผู้ทดลอง	คะแนนแบบทดสอบก่อนเรียน	คะแนนแบบทดสอบหลังเรียน
คนที่ 1	70	97.5
คนที่ 2	62.5	97.5
คนที่ 3	52.5	97.5
คะแนนเฉลี่ย	61.6	97.5

จากตาราง 8 เห็นได้ว่าคะแนนการทำแบบทดสอบก่อนเรียนของผู้ทดลอง 3 คนไม่เท่ากัน แสดงว่าผู้ทดลองมีความรู้พื้นฐานแตกต่างกัน การทดลองครั้งนี้มีจำนวนผู้ทดลองมากกว่า การทดลองครั้งแรก และความรู้พื้นฐานของผู้ทดลองครั้งนี้ก็ไม่เหมือนกัน มีหนึ่งคนเคยอ่านนวนิยายมาก่อน อีก 2 คนไม่เคยอ่าน เมื่อคิดค่าเฉลี่ยแล้ว คะแนนการทำแบบทดสอบก่อนเรียนของการทดลองครั้งนี้จึงไม่สูงเท่าคะแนนการทำแบบทดสอบก่อนเรียนครั้งแรก ผู้ทดลองครั้งนี้ทั้งสามคนได้คะแนนเท่ากันในการทำแบบทดสอบหลังเรียนคือ 97.5 คะแนน เห็นได้ว่าถึงแม้จะมีความรู้พื้นฐานไม่เท่ากัน ถ้าตั้งใจก็สามารถพัฒนาได้

แบบทดสอบระหว่างเรียนของแต่ละบทมี 10 ข้อ คะแนนเต็ม 100 คะแนน ข้อละ 10 คะแนน มีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 9 แสดงคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนของการทดลองครั้งที่ 2

บทที่	คะแนนเต็ม	คนที่ 1		คนที่ 2		คนที่ 3	
		คะแนนที่ได้	ระดับคุณภาพ	คะแนนที่ได้	ระดับคุณภาพ	คะแนนที่ได้	ระดับคุณภาพ
1	100	100	ดีมาก	100	ดีมาก	90	ดี
2	100	100	ดีมาก	100	ดีมาก	90	ดี
3	100	100	ดีมาก	80	ดี	100	ดีมาก
4	100	100	ดีมาก	100	ดีมาก	100	ดีมาก
5	100	90	ดี	80	ดี	100	ดีมาก
6	100	100	ดีมาก	100	ดีมาก	100	ดีมาก
7	100	100	ดีมาก	90	ดี	80	ดี
8	100	100	ดีมาก	100	ดีมาก	90	ดี
คะแนนเฉลี่ย		98.75	ดีมาก	93.75	ดีมาก	93.75	ดีมาก
รวมเฉลี่ย		95.4					

จากตารางผลการทดลองแบบทดสอบระหว่างเรียนของหนังสืออ่านประกอบ นวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีน เห็นได้ว่าคะแนนเฉลี่ยของการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนคือร้อยละ 95.4 แสดงว่าคุณภาพของหนังสืออ่านประกอบอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก ผู้ทดลองคนที่ 1 ได้คะแนนสูงกว่าผู้ทดลองสองคนเพราะมีพื้นฐานความรู้ภาษาไทยค่อนข้างดี ใส่ใจและตั้งใจมากกว่าสองคน บทที่ได้คะแนนน้อยที่สุดของผู้ทดลองคนที่ 1 คือบทที่ 5 ที่อยู่อาศัย ข้อที่ผิดถามว่าข้อใดไม่ใช่เหตุผลที่สร้างบ้านเรือนไทยให้มีได้ถุนโปร่ง เพราะไม่ได้สังเกตคำว่า “ไม่ใช่” บทที่ได้คะแนนน้อยที่สุดของผู้ทดลองคนที่ 2 คือบทที่ 3 ภาพพจน์ และบทที่ 5 ที่อยู่อาศัย เพราะในบทที่ 3 ผู้ทดลองไม่ค่อยเข้าใจความหมายของภาพพจน์แบบบุคคลวัตและภาพพจน์แบบอติพจน์ เช่นแบบทดสอบที่ถามว่า “การบินไทยรักคุณเท่าฟ้า” เป็นการใชภาพพจน์แบบใด ผู้ทดลองมักจะเลือกภาพพจน์แบบบุคคลวัต ในบทที่ 5 ผู้วิจัยประมาณในการทำแบบทดสอบ เช่น ไม่ได้สังเกตคำที่ขีดเส้นใต้ ส่วนบทที่ได้คะแนนน้อยที่สุดของผู้ทดลองคนที่ 3 คือบทที่ 7 ภูมิปัญญาไทย เพราะเป็นความรู้ที่ไม่เคยเรียนรู้มาก่อน จึงรู้สึกว่ายาก เช่น คำเรียกสัตว์แสดงถึงภูมิปัญญาไทยด้านภาษา

จากการสัมภาษณ์ผู้ทดลองยังพบว่าบทที่ผู้ทดลองคนที่ 1 ชอบมากที่สุดคือบทที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับนวนิยาย ผู้ทดลองคนที่ 3 สนใจบทที่ 2 ส่วนคนไทยมากที่สุด เพราะผู้ทดลองสนใจจะทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับสำนวนไทย เวลาอ่านบทนี้สามารถเข้าใจได้ง่ายและไม่รู้สึกเบื่อ อ่านเสร็จแล้วได้ความรู้ทางภาษาไทยเพิ่มขึ้น เช่น ได้รู้คำว่า “镀金” มีในภาษาไทยด้วย คือ “ชุบตัว” นอกจากนี้ยังสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ด้วย เช่น เปิดหูเปิดตา พระเอกขี่ม้าขาว เป็นต้น

นอกจากนี้ ผู้ทดลองยังให้คำแนะนำว่ามีคำศัพท์หลายคำเข้าใจยาก ควรเพิ่มการอธิบายเป็นภาษาจีน และบางคำที่อ่านยากควรเพิ่มคำอ่านด้วย ผู้วิจัยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วจึงปรับปรุงแก้ไขดังนี้

ตาราง 10 แสดงการแก้ไขจากการทดลองครั้งที่ 2

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะของผู้ทดลอง	สิ่งที่แก้ไข
23	คำว่า “ภวังค์นิทรา” กับ “อนโมทนา” ไม่มีคำอ่าน	ผู้ทดลองไม่รู้ทั้งสองคำนี้ อ่านอย่างไร	เพิ่มคำอ่าน [ภะ-วัง-นิต-ทรา] [อะ-นุ-โม-ทะ-นา]
66	คำว่า “กินรี” ไม่มีคำอ่าน	ผู้ทดลองอ่านคำนี้ผิด	เพิ่มคำอ่าน [กิน-นะ-รี]
76	ไม่ได้อธิบายคำว่า “ล้นมือ”	เข้าใจยากสำหรับ ผู้ทดลอง ควรอธิบาย คำศัพท์เพิ่ม	อธิบายเพิ่มว่าหมายถึงมากเกินไป กว่าจะทำไหว 满手 太多
81	คำว่า “มาตุภูมิ” ไม่มีคำอ่าน	ผู้ทดลองไม่รู้วิธีการอ่าน	เพิ่มคำอ่าน [มา-ตุ-พุม]
81	ไม่ได้อธิบายคำว่า “มณฑลพะเยา”	ผู้ทดลองไม่เข้าใจ ควร เพิ่มการอธิบายคำศัพท์	อธิบายเพิ่มว่าเป็นอดีตเมืองหลวง และเป็นเมืองใหญ่อันดับที่สามของ พม่า 曼德勒(缅甸的故都并且是 缅甸的第三大城市)
89	ไม่ได้อธิบายคำว่า “ขูด”	เข้าใจยากสำหรับ ผู้ทดลอง ควรอธิบาย คำศัพท์เพิ่ม	อธิบายเพิ่มว่าหมายถึงเอาของ มีคมขูด (用器物) 刮削
96	ไม่ได้อธิบายคำว่า “เอื้อเฟื้อ”	เข้าใจยากสำหรับผู้ทดลอง ควรอธิบายคำศัพท์เพิ่ม	อธิบายเพิ่มว่าหมายถึงแสดงน้ำใจ ดีต่อผู้อื่น 慷慨 帮助
150	คำว่า “เมรุ” ไม่มีคำอ่าน	ผู้ทดลองไม่รู้วิธีการอ่าน	เพิ่มคำอ่าน [เมณ]

4. การดำเนินการวิจัย

เมื่อนำเครื่องมือให้ผู้ทดลอง 1 คนและ 3 คนทดลองใช้แล้ว ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำแล้วไปให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คนทดลองใช้เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเป็นผู้เรียนชาวจีน ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 วิชาเอกภาษาไทย คณะภาษาและวัฒนธรรมอาเซียน มหาวิทยาลัยชนชาติกวางซี (Guangxi University for Nationalities) แลกเปลี่ยนเรียนที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ติดต่อมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เพื่อขออนุญาตไปเก็บข้อมูล
2. ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์จำนวน 40 ข้อ เพื่อเก็บคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียน
3. ให้กลุ่มตัวอย่างอ่านหนังสืออ่านประกอบทั้ง 8 บท ระหว่างการอ่านหนังสืออ่านประกอบให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบท้ายบทหลังจากอ่านเสร็จทุกบท บทละ 10 ข้อ เพื่อเก็บคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียน
4. หลังจากอ่านหนังสืออ่านประกอบทั้ง 8 บทเสร็จแล้วให้ผู้เรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบหลังเรียนจำนวน 40 ข้อ ซึ่งเป็นชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน

ภาพประกอบ 5 บรรยากาศการทดลองครั้งที่ 3 วันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2559

ณ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต⁵

ผู้วิจัยเริ่มเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 ถึงวันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 การใช้เวลาในการอ่านแต่ละบทรวมการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนมีรายละเอียดตามตารางต่อไปนี้

⁵ ถ่ายภาพโดยนางสาว Shi Lei นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตาราง 11 แสดงระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองครั้งที่ 3

เนื้อหา	วัน/เดือน/ปี	การใช้เวลา
แบบทดสอบก่อนเรียน	4 พฤษภาคม พ.ศ. 2559	20 นาที
บทที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับนวนิยาย	6 พฤษภาคม พ.ศ. 2559	45 นาที
บทที่ 2 สำนวนไทย	6 พฤษภาคม พ.ศ. 2559	50 นาที
บทที่ 3 ภาพพจน์	9 พฤษภาคม พ.ศ. 2559	35 นาที
บทที่ 4 ครอบครัวยุคใหม่	9 พฤษภาคม พ.ศ. 2559	35 นาที
บทที่ 5 ที่อยู่อาศัย	11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559	35 นาที
บทที่ 6 อาหารการกิน	11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559	35 นาที
บทที่ 7 ภูมิปัญญาไทย	13 พฤษภาคม พ.ศ. 2559	40 นาที
บทที่ 8 ประเพณีไทย	13 พฤษภาคม พ.ศ. 2559	45 นาที
แบบทดสอบหลังเรียน	17 พฤษภาคม พ.ศ. 2559	20 นาที

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลการทำแบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบระหว่างเรียน และแบบทดสอบหลังเรียนของหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีน แบบทดสอบก่อนเรียนกับแบบทดสอบหลังเรียน ชุดละ 40 ข้อ คะแนนเต็ม 100 คะแนน ข้อละ 2.5 คะแนน แบบทดสอบระหว่างเรียนของแต่ละบทมี 10 ข้อ คะแนนเต็ม 100 คะแนน ข้อละ 10 คะแนน มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 12 แสดงคะแนนแบบทดสอบของการทดลองครั้งที่ 3

คนที่	ก่อนเรียน	ระหว่างเรียน								หลังเรียน
		บทที่ 1	บทที่ 2	บทที่ 3	บทที่ 4	บทที่ 5	บทที่ 6	บทที่ 7	บทที่ 8	
1	62.5	80	100	70	90	90	100	70	100	87.5
2	37.5	80	80	70	90	90	80	80	90	85
3	65	80	100	80	90	90	90	80	90	90
4	67.5	90	100	90	90	90	90	70	100	92.5
5	70	80	80	90	100	100	80	90	100	92.5
6	70	80	80	90	100	100	80	80	100	90
7	35	70	80	80	80	90	80	80	70	80
8	70	100	100	80	90	100	90	90	100	100
9	52.5	80	90	80	100	90	90	80	90	90
10	60	80	80	70	100	90	80	80	90	87.5
11	52.5	80	80	70	100	90	80	80	90	85
12	62.5	90	80	80	100	100	90	80	100	92.5
13	60	90	100	80	100	100	90	80	90	95
14	50	80	80	80	90	90	100	80	100	90
15	62.5	90	90	80	90	80	80	70	100	87.5

เมื่อได้คะแนนการทำแบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านประกอบ นวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีนในบทต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากนำหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีนที่ผู้วิจัยสร้างไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คนแล้ว ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลมาศึกษาเพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีน โดยใช้เกณฑ์ 80/80 และศึกษาผลก้าวหน้าของนักศึกษาในการใช้หนังสืออ่านประกอบโดยเปรียบเทียบคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนทั้ง 8 บท โดยใช้สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนผู้เรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
ΣX	แทน	คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียน
ΣF	แทน	คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน
E1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการซึ่งเป็นแบบทดสอบในบทเรียน คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียน
E2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน
E.I.	แทน	ดัชนีประสิทธิผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนที่ผู้เรียนทำแบบทดสอบระหว่างเรียนจำนวน 8 บทเพื่อหาประสิทธิภาพตัวแรก (E1)
2. วิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนที่ผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนเพื่อหาประสิทธิภาพตัวหลัง (E2)
3. วิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของหนังสืออ่านประกอบตามเกณฑ์ 80/80 (E1/E2)
4. ศึกษาผลความก้าวหน้าของผู้เรียนที่ใช้หนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีนโดยหาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีนให้มีประสิทธิภาพเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านประกอบโดยใช้สูตร E1/E2 (ประสาธน์ เถียงเฉลิม. 2556: 213 - 215) ดังนี้

สูตรที่ 1

$$E1 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{\frac{A}{N}} \times 100$$

เมื่อ	E1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทุกส่วน
	A	แทน	คะแนนเต็มของทุกส่วน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน

สูตรที่ 2

$$E2 = \frac{\frac{\sum F}{N}}{\frac{B}{N}} \times 100$$

เมื่อ	E2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum F$	แทน	ผลรวมของคะแนนทดสอบหลังเรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีน ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนจำนวน 8 บท เพื่อหาประสิทธิภาพตัวแรก (E1) ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตาราง 13 แสดงคะแนนการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนของการทดลองครั้งที่ 3

คนที่	บทที่ 1	บทที่ 2	บทที่ 3	บทที่ 4	บทที่ 5	บทที่ 6	บทที่ 7	บทที่ 8
	คะแนน เต็ม	คะแนน เต็ม	คะแนน เต็ม	คะแนน เต็ม	คะแนน เต็ม	คะแนน เต็ม	คะแนน เต็ม	คะแนน เต็ม
	100	100	100	100	100	100	100	100
1	80	100	80	90	90	100	80	100
2	80	80	80	90	90	80	80	90
3	80	100	80	90	90	90	80	90
4	90	100	90	90	90	90	80	80
5	80	80	90	100	100	80	90	100
6	80	80	90	100	100	80	80	90
7	70	80	80	80	90	80	80	70
8	100	100	80	90	100	90	90	80
9	80	90	80	100	90	90	80	90
10	80	80	70	100	90	80	90	90
11	80	80	80	90	90	80	80	90
12	90	80	80	90	90	90	90	100
13	90	100	80	100	100	90	90	90
14	80	80	80	90	90	100	80	90
15	90	90	90	90	80	80	80	100
Σx	1250	1320	1230	1390	1380	1300	1250	1350
$\bar{X}$	83.33	88.00	82.00	92.66	92.00	86.66	83.33	90.00
E1	87.25							

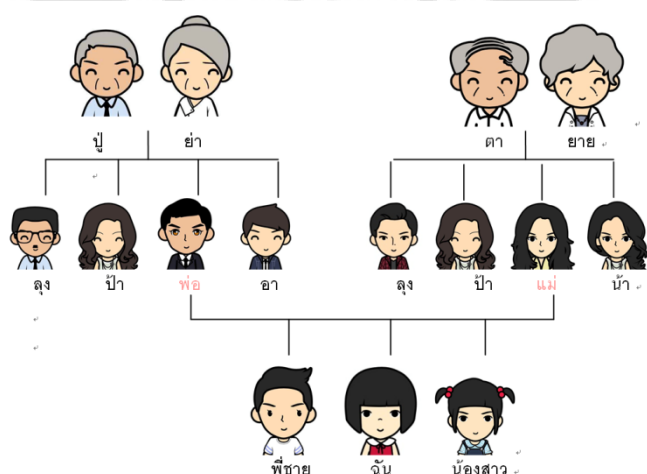
จากตาราง 13 เห็นได้ว่าคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนของหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีน คิดเป็นร้อยละ 82.00 - 92.66 ผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพตัวแรกที่กำหนดไว้ ($E1=80$) โดยมีประสิทธิภาพร้อยละตามลำดับต่อไปนี้

บทที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับนวนิยาย	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 83.33
บทที่ 2 สำนวนไทย	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 88.00
บทที่ 3 ภาพพจน์	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 82.00
บทที่ 4 ครอบครัวไทย	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 92.66

บทที่ 5 ที่อยู่อาศัย	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 92.00
บทที่ 6 อาหารการกิน	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 86.66
บทที่ 7 ภูมิปัญญา	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 83.33
บทที่ 8 ประเพณีไทย	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 90.00

ประสิทธิภาพของหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** คือ 87.25 แสดงว่าหนังสืออ่านประกอบทั้ง 8 บทผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพตัวแรกที่กำหนดไว้ ($E1=80$)

คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนแต่ละบทเห็นได้ว่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือบทที่ 4 ครอบครัวไทย คือร้อยละ 92.66 บทนี้มีผู้เรียน 5 คนได้ 100 คะแนน มีผู้เรียน 9 คนได้ 90 คะแนน และอีก 1 คน ได้ 80 คะแนน โดยมีคะแนนเต็มคือ 100 คะแนน เห็นได้ว่าบทนี้เป็นบทที่ได้คะแนนดีของกลุ่มตัวอย่างทั้งกลุ่ม จากการสัมภาษณ์ผู้ทดลองพบว่าผู้ทดลองเคยเรียนการแนะนำครอบครัวของตนเองในปีการศึกษาแรก ซึ่งหมายถึงมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับครอบครัวไทยมาก่อน นอกจากนี้ผู้เรียนชอบวิธีการนำเสนอเนื้อหาของหนังสืออ่านประกอบ โดยมีตัวละครกะทิ ซึ่งเป็นตัวละครเอกของนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** เป็นผู้ที่นำผู้อ่านเรียนรู้ด้วยกัน ใช้ภาษาง่ายและมีรูปภาพประกอบด้วย ทำให้เข้าใจง่ายและสนุกสนาน ในบทที่ 4 ผู้เรียนชอบตุ๊กตาที่อยู่ในแผนผังของค่านับญาติในสังคมไทย เพราะดูน่ารักและเข้าใจง่ายดี การอ่านบทนี้ทำให้ผู้เรียนได้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับครอบครัวไทย อีกทั้งได้เห็นวัฒนธรรมที่แตกต่างกับประเทศของตนเอง ซึ่งเป็นประเด็นที่ผู้เรียนสนใจและอยากรู้ เช่น ในสังคมไทยนิยมแต่งงานลูกเขยเข้าบ้าน หมายถึงหนุ่มสาวแต่งงานแล้วอาศัยอยู่บ้านฝ่ายหญิง ซึ่งตรงข้ามกับสังคมจีนที่เป็นแบบแต่งงานสะใภ้เข้าบ้าน คือหนุ่มสาวแต่งงานแล้วอยู่บ้านฝ่ายชาย

ภาพประกอบ 6 แผนผังค่านับญาติในสังคมไทย¹

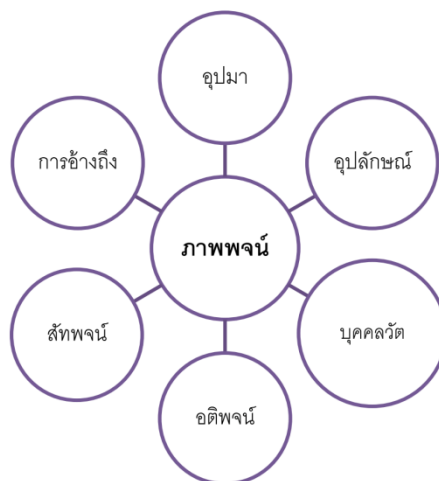
¹ คัดจากบทที่ 4 ของหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีน

คะแนนเฉลี่ยที่ต่ำสุดคือบทที่ 3 ภาพพจน์ คือร้อยละ 82.00 จากการสัมภาษณ์ผู้ทดลองพบว่า การที่บทที่ 3 ได้คะแนนน้อยสุดเพราะในวิชาที่เคยเรียนไม่มีความรู้เกี่ยวกับภาพพจน์ ภาพพจน์เป็น กลวิธีการใช้ภาษาอย่างหนึ่งในการเขียนวรรณกรรม การเรียนรู้เรื่องภาพพจน์เป็นเรื่องที่ขาดไม่ได้ใน การศึกษานวนิยาย แต่ต้องอาศัยความสามารถและความเข้าใจทางภาษาค่อนข้างสูง เนื่องจากผู้เรียน กลุ่มนี้ไม่เคยอ่านนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** มาก่อน อีกทั้งเป็นผู้เรียนชาวต่างชาติ มีระบบ การใช้ภาษาต่างกับคนไทย ดังนั้น เรื่องภาพพจน์จึงเป็นเรื่องค่อนข้างยากสำหรับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ แต่กลุ่มตัวอย่างก็ได้คะแนนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพราะผู้เรียนสนใจหนังสืออ่านประกอบที่ผู้วิจัย สร้างขึ้น เนื่องจากมีรูปเล่ม สีสันและนำเสนอด้วยวิธีที่น่าสนใจ ให้ง่ายในการอธิบายเนื้อหาพร้อม มีตัวอย่างหลายตัวอย่างเพื่อให้เข้าใจดีขึ้น เห็นได้จากตัวอย่างดังนี้

เช่น ใช้ตัวละคร กะทิ อธิบายความหมายของภาพพจน์ และประเภทภาพพจน์ที่ปรากฏใน นวนิยายเรื่อง**ความสุขของกะทิ**

ภาพพจน์ (Figures of Speech) 修辞手法

คือกลวิธีการใช้คำหรือกลุ่มคำที่ทำให้ผู้อ่านหรือผู้ฟัง เกิดภาพในใจ ทำให้สิ่งที่เรานามธรรมเข้าใจได้ง่ายขึ้น โดยเปรียบเทียบกับสิ่งที่ป็นรูปธรรม ทำให้อ่านได้รส และเห็นภาพได้ชัดเจน

เรามาดูกันว่าใน **ความสุขของกะทิ** มีการใช้ภาพพจน์อย่างไรนะคะ

ภาพประกอบ 7 ตัวอย่างหนังสืออ่านประกอบบทที่ 3²

² คัดจากบทที่ 3 ของหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง**ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีน

1. ภาพพจน์แบบอุปมา

อุปมา(Simile) 明喻 หมายถึง การนำสองสิ่งที่แตกต่างกันมาเปรียบเทียบกัน ให้เห็นความคล้ายคลึงกัน เชื่อมด้วยคำที่มีความหมายว่า “เหมือน” หรือ “ใกล้เคียง” ได้แก่ **เหมือน** **ดั่ง** เช่น **ปาน** **ราว(กับ)** **ประหนึ่ง** **คล้าย** **อย่างกับ(ยังกับ)** เป็นต้น เช่น

ตัวบท	กะทิมีหน้าทีเก็บผ้าจากราวไล่กะละมังให้ยาย ทำมาตั้งแต่เอื้อมมือไม่ถึงไม้หนีบผ้าบนราว ตาเลยประดิษฐ์บันไดติดล้อพร้อมตะแกรงสำหรับวางกะละมังใส่ผ้า ลมพัดฉิว เสื้อผ้าโบกสะบัดตามแรงลม กระพือจนโป่งพองอยู่กับที่เพราะถูกไม้หนีบผ้าหลากลียใไว้ เหมือนนกขยับปีก แต่ไม่อาจบินไปได้อย่างใจปรารถนา (ความสุขของกะทิ. 2556: 19)
อธิบาย	ข้อความดังกล่าวเป็นตอนที่กะทิไปเก็บผ้าจากราวแล้วไล่กะละมังให้ยาย ผู้เขียนเปรียบเสื้อผ้าที่ถูกไม้หนีบผ้ายึดไว้เป็นนกที่ขยับปีกแต่ไม่สามารถบินไปได้ โดยใช้คำว่า เหมือน เป็นคำเชื่อมโยง เสื้อผ้าโบกสะบัดตามแรงลม กระพือจนโป่งพองเหมือนนกขยับปีก แต่เนื่องจากถูกไม้หนีบผ้ายึดไว้ จึงกระพืออยู่กับที่ ไม่สามารถเคลื่อนที่ได้ มองเห็นเหมือนนกขยับปีกบินอยู่กับที่ ทำให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการและเห็นภาพความเคลื่อนไหวของเสื้อผ้าเมื่อถูกลมแล้วโบกสะบัดไปมา
ตัวบท	เรือท้องแบนหัวเรือสั้น ๆ ลำนี้ ทำหน้าที่เป็นพาหนะชั้นดี ไม่ก่อกมลพิษ เคลื่อนที่แหวกสายน้ำไล่ไปตามแรงของคนพาย ถ้าผ่านเข้าไปกลางฝูงจิงโจ้น้ำ ก็จะไม่พวักกันแตกหนี ดูวุ่นวายจ๊าละหวนดี ตากับกะทิแทบไม่เสี่ยงพุดกัน ปลอ่ยให้เรือกับผืนน้ำหักทลายกันให้พอดวงอาทิตย์ดูไกลอยู่บนฟ้า ทั้ง ๆ ที่เริ่มทอแสงแรง แต่น้ำรอบกายทั่วทั้งทุ่งราวเกราะแก้ว กางกันไอร้อน นาทิราวหยุดนิ่ง (ความสุขของกะทิ. 2556: 24)
อธิบาย	ข้อความดังกล่าวเป็นตอนที่ตาพายเรือพากะทิไปเที่ยวทุ่งนา บรรยายถึงสภาพแวดล้อมในชนบทและอารมณ์ความรู้สึกของตากับกะทิ ตอนไปเที่ยวทุ่งนา ถึงแม้ว่าดวงอาทิตย์เริ่มทอแสงแรงแต่น้ำรอบกายทั่วทั้งทุ่งเหมือนเกราะแก้วกางกันไอร้อนไว้ทำให้รู้สึกเย็นสบายดีโดยมีคำเชื่อมโยงราว ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพและเกิดความรู้สึกคล้ายคลึงตามไปด้วย

ภาพประกอบ 8 ตัวอย่างหนังสืออ่านประกอบบทที่ 3³

³ คัดจากบทที่ 3 ของหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง**ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีน

เช่น ในบทที่ 1 มีการอธิบายองค์ประกอบของนวนิยาย เพื่อให้รู้จักนวนิยายมากขึ้น

องค์ประกอบของนวนิยาย

เนื้อเรื่อง	คือการลำดับเหตุการณ์ให้ต่อเนื่องกันโดยตลอด
โครงเรื่อง	คือเค้าโครงของเรื่อง เป็นจุดสำคัญในเรื่อง
แก่นเรื่อง	คือแนวคิดหลักที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อให้ผู้อ่าน
ตัวละคร	คือบุคคลที่ผู้เขียนสมมุติขึ้นให้มีพฤติกรรมเหมือนมนุษย์ในสังคมจริง
ฉาก	คือเวลา สถานที่ รวมถึงบรรยากาศของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
ลีลาการใช้ภาษา	คือกลวิธีการเขียนที่มีลักษณะเฉพาะตัวของผู้เขียนในการเลือกใช้คำ สำนวนโวหาร ลักษณะประโยค เป็นต้น

ภาพประกอบ 10 การอธิบายองค์ประกอบของนวนิยาย⁵

⁵ คัดจากบทที่ 1 ของหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง *ความสุขของกะทิ* สำหรับผู้เรียนชาวจีน

การเล่าเรื่องย่อเพื่อให้ผู้อ่านรู้จักนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ**

1. เนื้อเรื่อง

เนื้อเรื่องคือการลำดับเหตุการณ์ให้ต่อเนื่องกันโดยตลอด เนื้อเรื่องจะบอกให้รู้ว่าเป็นเรื่องของใคร เกิดเหตุการณ์อะไร ที่ไหน เมื่อไรและอย่างไร เนื้อเรื่องย่อของเรื่อง **ความสุขของกะทิ** มีดังนี้

เด็กหญิง 9 ขวบ ชื่อ **กะทิ** อาศัยอยู่กับตายายที่บ้าน **เรือนไทยริมคลอง** ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทุกเช้าจะมี **พี่ทอง** พายเรือพาหลวงลุงมาบิณฑบาต กะทิจะไปใส่บาตรกับตา **ตา** ของกะทิเป็นนักกฎหมาย มีน้ำใจและมีอารมณ์ขัน หลังจากเกษียณแล้วมาใช้ชีวิตในชนบท และช่วยเหลือชาวบ้านเสมอ **ยาย** ของกะทิเคยเป็นเลขาการโรงแรมห้าดาว เป็นคนที่เคร่งครัดและเจ้าระเบียบ ตากับยายรักและเอาใจใส่กะทามาก ในบ้านไม่มีใครพูดถึงแม่ของกะทิ แต่ในใจกะทิดังถึงแม่ทุกวันและอยากพบแม่ วันหนึ่งยายถามกะทิว่า อยากไปหาแม่ไหม ตาบอกกะทิว่าแม่ป่วยหนัก ให้กะทิตัดสินใจเองว่าจะไปหาแม่หรือเปล่า

กะทิไปหาแม่ที่บ้าน **ชายทะเล** หัวหิน แม่ป่วยเป็นโรคกล้ามเนื้ออ่อนแรง ตอนนี้อาการของแม่หนักแล้ว แต่แม่อยากพูดกับกะทิจนนาทีสุดท้าย จึงไม่ใช่เครื่องช่วยหายใจ แม่เล่าให้กะทิฟังว่า หลังจากแม่รู้ว่าตัวเองป่วยก็ย้ายกลับไปอยู่กับตายายที่บ้านริมคลอง วันหนึ่งแม่พายเรือพากะทิไปถึงศาลาริมน้ำแล้วเจอพายุ แม่ตัดสินใจพายเรือกลับ แม่วางกะทิในเรือแล้วไปปลดเชือกจากเสา แต่เชือกหลุดจากมือแม่ แม่ไม่มีแรงช่วยกะทิได้จึงอธิษฐานว่า ถ้ากะทิปลอดภัย แม่ก็จะไม่ต้องตัวกะทิอีก พอตีพี่ทองพายเรือมาจึงช่วยกะทิไว้ได้ วันรุ่งขึ้นแม่ก็จากไปโดยไม่บอกเหตุผลกับใคร

หลังจากแม่เสียชีวิตแล้ว กะทิไป **บ้านกลางเมือง** กับ **น้าภา** และ **น้ากันต์** **ลุงทอง** พากะทิไปดูห้องที่แม่เตรียมไว้ให้กะทิโดยเฉพาะ ซึ่งมีเอกสารจัดไว้ในลิ้นชัก **ลุงทอง** เล่าให้ฟังว่า **พ่อ** ของกะทิชื่อ **แอนโทนี่ ชัมเมอร์** เป็นชาวพม่าแต่เติบโตที่อังกฤษ พ่อกับแม่รักกันแล้วแต่งงานกัน แม่ไปทำงานที่ฮ่องกงจึงแยกกันอยู่กับพ่อ วันหนึ่งแม่เลิกกับพ่อและตัดสินใจกลับเมืองไทยโดยรู้ว่าตัวเองกำลังท้อง แม่เตรียมจดหมายฉบับหนึ่งให้กะทิตัดสินใจเองว่าจะส่งให้พ่อหรือไม่ สุดท้ายกะทิไม่ได้ส่งจดหมายให้พ่อและเลือกกลับไปอยู่กับตายายที่บ้านริมคลองเหมือนเดิม

ภาพประกอบ 11 การเล่าเรื่องย่อนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ**⁶

⁶ คัดจากบทที่ 1 ของหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีน

ในบทที่ 7 การอธิบายกระต่ายขูดมะพร้าวและการหุงข้าวแบบเช็ดน้ำ ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้เรียนไม่รู้จัก

2.3 การใช้กระต่ายขูดมะพร้าว

32. กระต่ายขูดมะพร้าว

เพื่อน ๆ สงสัยไหมว่า ทำไมตั้งชื่อว่า กระต่ายขูดมะพร้าว การที่ตั้งชื่อว่ากระต่ายขูดมะพร้าวเพราะแผ่นเหล็กที่ยื่นออกมานั้นเหมือนฟันกระต่าย

กระต่ายขูดมะพร้าวเป็นเครื่องมือสำหรับขูดมะพร้าว ในสมัยก่อนไม่มีเครื่องขูดมะพร้าวและเครื่องคั้นกะทิเหมือนปัจจุบัน ต้องทำด้วยแรงงานคน กระต่ายขูดมะพร้าวจึงแสดงถึงภูมิปัญญาของชาวบ้านในการสร้างเครื่องมือเพื่อประหยัดแรงงานและเวลา

ในอดีต กระต่ายขูดมะพร้าวเป็นเครื่องมือสำคัญในครัวไทย การใช้กระต่ายขูดมะพร้าวทำให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ของประเทศไทยและชีวิตที่มีความสัมพันธ์กับมะพร้าว เพราะประเทศไทยมีมะพร้าวเป็นจำนวนมาก และชาวบ้านต้องการเครื่องมือในการขูดมะพร้าวเพื่อประกอบอาหารคาวหวาน หรือคั้นเป็นกะทิซึ่งเป็นส่วนประกอบสำคัญในการทำอาหารและขนม

ภาพประกอบ 12 การอธิบายกระต่ายขูดมะพร้าว⁷

⁷ คัดจากบทที่ 7 ของหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่องความสุขของกะทิสำหรับผู้เรียนชาวจีน

2.4 การหุงข้าวแบบเช็ดน้ำ

การหุงข้าวแบบเช็ดน้ำ เป็นวิธีการหุงข้าวแบบดั้งเดิม ในสมัยก่อนไม่มีหม้อไฟฟ้า วิธีการหุงข้าวแบบเช็ดน้ำแสดงถึงภูมิปัญญาด้านการทำอาหารของคนไทย

33. ไม้ขีดหม้อ

ในการหุงข้าวแบบเช็ดน้ำนอกจากวิธีการหุงแล้ว อุปกรณ์และเครื่องครัวก็มีลักษณะต่างกับที่พบเห็นในปัจจุบันมาก

เตาที่ใช้ในการหุงต้ม เป็นเตาถ่าน

หม้อที่ใช้ในการหุงข้าวเป็นหม้อสองหู ฝาปิดมีหูจับตรงกลาง

ไม้ขีดหม้อเป็นไม้ใช้สอดผ่านหูหม้อข้างหนึ่ง ผ่านหูจับของฝาหม้อ แล้วสอดผ่านหูหม้ออีกข้างหนึ่ง ดึงฝาหม้อให้แนบสนิทกับตัวหม้อ ใช้เมื่อจะเช็ดน้ำข้าว (รินน้ำข้าวทิ้ง) และคางข้าว (การตั้งไฟอ่อน ๆ เพื่อให้ข้าวระอุ)

ภาพประกอบ 13 การอธิบายการหุงข้าวแบบเช็ดน้ำ⁸

เปรียบเทียบคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนครั้งนี้กับคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 พบว่า การทดลองครั้งนี้ได้คะแนนน้อยกว่าสองครั้งก่อน เนื่องจากการทดลองครั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวนมากกว่าสองครั้งก่อน กลุ่มตัวอย่างแต่ละคนมีระดับความรู้ภาษาไทยไม่เท่ากัน มีทั้งระดับดีและระดับอ่อน ดังนั้นคะแนนเฉลี่ยจึงน้อยกว่าคะแนนการทดลองสองครั้งก่อน นอกจากนี้ผู้เรียนกลุ่มนี้ไม่เคยอ่านนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** มาก่อน ในวิชาที่เคยเรียนมาไม่เคย

⁸ คัดจากบทที่ 7 ของหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีน

เรียนนิชาวรรณกรรมหรือวรรณคดีไทย กลุ่มตัวอย่างครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ต่างก็เคยเรียนนิชาวรรณกรรมไทย ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างครั้งที่ 3 จึงมีความรู้พื้นฐานไม่เท่ากับกลุ่มตัวอย่างสองครั้งก่อน

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนเพื่อหาประสิทธิภาพตัวหลัง (E2) ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตาราง 14 แสดงคะแนนการทำแบบทดสอบหลังเรียนของการทดลองครั้งที่ 3

คนที่	แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน คะแนนเต็ม 100
1	87.5
2	85
3	90
4	92.5
5	92.5
6	90
7	80
8	100
9	90
10	87.5
11	85
12	92.5
13	95
14	90
15	87.5
ΣF	1345
$\bar{X}$	89.66
E2	89.66

จากตาราง 14 ผู้วิจัยพบว่าคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีนคือร้อยละ 89.66 ผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพตัวหลังที่กำหนดไว้ (E2=80)

ผู้ทดลองที่ได้คะแนนสูงสุดในการทำแบบทดสอบหลังเรียนคือผู้ทดลองคนที่ 8 ได้ 100 คะแนน การที่ได้คะแนนเต็มเพราะผู้ทดลองคนนี้มีความรู้ภาษาไทยค่อนข้างดีและตั้งใจอ่านหนังสืออ่าน

ประกอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เห็นจากคะแนนการทำแบบทดสอบระหว่างเรียน ผู้ทดลองคนนี้มีบทที่ได้คะแนนเต็มมากที่สุด ได้แก่ บทที่ 1 บทที่ 2 และบทที่ 5 แสดงให้เห็นว่าผู้ทดลองคนนี้มีพื้นฐานเกี่ยวกับนวนิยายและความรู้ทางภาษาไทยค่อนข้างดี ผู้เรียนที่ได้คะแนนต่ำสุดคือคนที่ 2 กับคนที่ 11 ได้ 85 คะแนน จากคะแนนการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนเห็นได้ว่าผู้ทดลองสองคนนี้ไม่มีบทที่ได้คะแนนเต็ม แสดงให้เห็นว่าผู้ทดลองสองคนนี้มีความรู้ภาษาไทยค่อนข้างอ่อน และไม่ตั้งใจทำผู้ทดลองคนที่ 8

การที่ผู้ทดลองได้คะแนนเฉลี่ยของการทำแบบทดสอบหลังเรียนมากกว่าคะแนนเฉลี่ยของการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนอาจเป็นเพราะว่า หลังจากทำแบบทดสอบระหว่างเรียนแต่ละบท ผู้วิจัยจะเฉลยคำตอบที่ถูกต้องของแต่ละข้อ และซักถามความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาที่ผู้เรียนอ่าน ก่อนทำแบบทดสอบหลังเรียน ผู้วิจัยยังทบทวนความรู้อีกครั้งแก่ผู้ทดลอง เพราะวันที่ทำแบบทดสอบหลังเรียน ห่างจากวันที่อ่านหนังสืออ่านประกอบหลายวัน เนื้อหาบางส่วนผู้ทดลองจะจำไม่ค่อยได้ เช่น บางคนมีความแตกต่างระหว่างภาพพจน์แบบอุปมา กับภาพพจน์แบบอุปลักษณ์

สรุปได้ว่าหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีนมีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 โดยมีประสิทธิภาพคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบระหว่างเรียนคือ $E1=87.25$ และประสิทธิภาพคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน $E2=89.66$

การหาประสิทธิผลของสื่อที่สร้างขึ้นจะพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียนจากก่อนเรียนและหลังเรียนว่ามีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นหรือไม่ ดังนั้นการเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของผู้เรียนที่ใช้หนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** จะทำให้เห็นว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าหรือไม่หลังจากใช้หนังสืออ่านประกอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการศึกษาพัฒนาการที่เพิ่มขึ้นของผู้เรียนอาศัยการหาค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index: E.I.) มีสูตรดังนี้ (ประสาธน์ เนืองเฉลิม, 2556: 218 - 219)

$$E. I. = \frac{P2 - P1}{Total - P1}$$

เมื่อ	P1	แทน	ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน
	P2	แทน	ผลรวมของคะแนนหลังเรียนทุกคน
	Total	แทน	ผลคูณของจำนวนผู้เรียนกับคะแนนเต็ม

ดัชนีประสิทธิผลเป็นเรื่องของอัตราส่วนของผลต่างจะมีค่าสูงสุดเป็น 1.00 ส่วนค่าต่ำสุดไม่สามารถกำหนดได้ เพราะอาจมีค่าต่ำกว่า -1.00 ก็ได้ และถ้าเป็นค่าลบแสดงว่าคะแนนผลสอบก่อนเรียนมากกว่าหลังเรียน ซึ่งหมายถึงระบบการเรียนการสอนหรือกระบวนการเรียนการสอนที่ใช้ไม่มีคุณภาพ

วิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อศึกษาความก้าวหน้าของผู้เรียนหลังใช้หนังสืออ่านประกอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตาราง 15 แสดงคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนของการทดลองครั้งที่ 3

คนที่	คะแนนแบบทดสอบก่อนเรียน	คะแนนแบบทดสอบหลังเรียน	ผลต่าง
	คะแนนเต็ม 100	คะแนนเต็ม 100	
1	62.5	87.5	25
2	37.5	85	47.5
3	65	90	25
4	67.5	92.5	25
5	70	92.5	22.5
6	70	90	20
7	35	80	45
8	70	100	30
9	52.5	90	37.5
10	60	87.5	27.5
11	52.5	85	32.5
12	62.5	92.5	30
13	60	95	35
14	50	90	40
15	62.5	87.5	25
คะแนนรวม	877.5	1345	467.5
E.I.	0.75		

จากตาราง 15 เห็นได้ว่าคะแนนรวมของแบบทดสอบก่อนเรียนคือ 877.5 คะแนน สังเกตจากคะแนนของแบบทดสอบก่อนเรียนของผู้ทดลองแต่ละคนเห็นได้ว่าผู้ทดลองมีระดับความรู้ไม่เท่ากัน หลังจากเรียนหนังสืออ่านประกอบบนนินยาเรื่อง **ความสุขของกะทิ** ด้วยตนเองแล้ว ได้คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียนคือ 1345 คะแนน มีผลต่างกัน 467.5 คะแนน และค่าดัชนีประสิทธิผลเป็น 0.75

แสดงว่าผู้เรียนใช้หนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีนแล้วได้พัฒนาความรู้ความเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมไทย

จากผลการเปรียบเทียบคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนเห็นได้ว่าผู้เรียนที่พัฒนามากที่สุดคือผู้เรียนคนที่ 2 ได้ 37.5 คะแนนในการทำแบบทดสอบก่อนเรียน ได้ 85 คะแนนในการทำแบบทดสอบหลังเรียน มีผลต่างคือ 47.5 คะแนน การที่ได้คะแนนต่ำในการทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพราะผู้ทดลองคนนี้มีความรู้ภาษาไทยค่อนข้างอ่อน และประมาทในการทำแบบทดสอบ ก่อนเรียน ตอนที่ทำแบบทดสอบก่อนเรียนผู้ทดลองไม่ค่อยสนใจเพราะไม่รู้จักนวนิยายเรื่อง**ความสุขของกะทิ** และไม่รู้หนังสืออ่านประกอบที่จะให้อ่านเป็นเรื่องแบบไหน หลังจากอ่านบทนำและบทที่ 1 เสร็จแล้ว ผู้ทดลองรู้สึกหนังสืออ่านประกอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแปลกใหม่ เพราะแตกต่างกับแบบเรียนที่เคยอ่าน รูปเล่มมีสีสัน ใช้ภาษาง่าย และนำเสนอด้วยวิธีที่น่าสนใจ ผู้ทดลองมีความรู้เกี่ยวกับนวนิยายไทยมากขึ้น และเข้าใจจุดมุ่งหมายของหนังสืออ่านประกอบ จึงสนใจอ่านบทต่อไปมากขึ้น และมีความก้าวหน้ามากที่สุดหลังจากใช้หนังสืออ่านประกอบ

ผู้เรียนที่พัฒนามากจากผู้เรียนคนที่ 2 คือผู้เรียนคนที่ 7 ได้ 35 คะแนนในการทำแบบทดสอบก่อนเรียน ได้ 80 คะแนนในการทำแบบทดสอบหลังเรียน มีผลต่างคือ 45 คะแนน เป็นที่น่าสังเกตว่าคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนของผู้ทดลองคนนี้เป็นคะแนนที่ต่ำสุดในจำนวน 15 คน เห็นได้ว่าผู้ที่มีความรู้ภาษาไทยค่อนข้างอ่อนสามารถพัฒนามากขึ้นหลังจากใช้หนังสืออ่านประกอบ และผู้ที่มีความรู้ภาษาไทยค่อนข้างดีจะมีพัฒนาการไม่มาก เห็นได้จากผู้เรียนคนที่ 6 ซึ่งเป็นผู้เรียนที่มีการพัฒนาน้อยที่สุด ได้ 70 คะแนนในการทำแบบทดสอบก่อนเรียน ได้ 90 คะแนนในการทำแบบทดสอบหลังเรียน มีผลต่างคือ 20 คะแนน เนื่องจากมีความรู้ภาษาไทยค่อนข้างดีอยู่แล้ว จึงมีการพัฒนาไม่ค่อยเด่น

ผู้ทดลองที่มีพัฒนาการน้อยแต่พัฒนาดีกว่าผู้ทดลองคนที่ 6 คือผู้ทดลองคนที่ 1 กับผู้ทดลองคนที่ 15 ทั้งสองคนนี้ได้ 62.5 คะแนนในการทำแบบทดสอบก่อนเรียน ได้ 87.5 คะแนนในการทำแบบทดสอบหลังเรียน มีผลต่างคือ 25 คะแนน แสดงให้เห็นว่าสองคนนี้มีพื้นฐานความรู้ภาษาเท่ากัน และสามารถพัฒนาได้เหมือนกัน ผู้ทดลองที่ได้คะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนเท่ากับสองคนนี้ แต่พัฒนาการมากกว่าคือผู้ทดลองคนที่ 12 ได้ 62.5 คะแนนในการทำแบบทดสอบก่อนเรียน ได้ 92.5 คะแนนในการทำแบบทดสอบหลังเรียน มีผลต่างคือ 30 คะแนน เพราะผู้ทดลองคนนี้ตั้งใจว่าผู้ทดลองคนที่ 6 กับผู้ทดลองคนที่ 1 ตอนทบทวนความรู้ก่อนทำแบบทดสอบหลังเรียน

เห็นได้ว่าผู้ที่ได้คะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนเหมือนกันอาจได้คะแนนแบบทดสอบหลังเรียนแตกต่างกันเนื่องจากมีความตั้งใจไม่เท่ากัน แต่ผู้เรียนที่ได้คะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนน้อยกว่าก็สามารถได้คะแนนแบบทดสอบหลังเรียนสูงเท่ากับคนที่มีความรู้ที่ดีกว่า เห็นได้จากคะแนนของผู้ทดลองคนที่ 3 คนที่ 6 คนที่ 9 และคนที่ 14 ซึ่งได้คะแนนการทำแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากัน คือ 90

คะแนน แต่มีคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนไม่เหมือนกัน คือ 65 คะแนน 70 คะแนน 52.5 คะแนน และ 50 คะแนนตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าถึงแม้จะไม่มีความรู้ความสามารถทางภาษาไทยที่เท่าเทียมกัน แต่ก็สามารถพัฒนาถึงระดับเดียวกันได้ ต้องอาศัยความพยายามและความตั้งใจของผู้เรียนเอง

การทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คนครั้งนี้มีคะแนนแตกต่างกับการทดลองกับกลุ่มทดลองจำนวน 1 คนและ 3 คน ซึ่งคะแนนของแบบทดสอบก่อนเรียนและคะแนนของแบบทดสอบหลังเรียนต่ำกว่าการทดลอง 2 ครั้งก่อน เพราะการทดลองครั้งที่ 3 มีผู้ทดลองเป็นจำนวนมาก แต่ละคนมีความรู้พื้นฐานไม่เท่ากัน นอกจากนี้ผู้ทดลองครั้งที่ 1 เคยอ่านนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** มาก่อน การทดลองครั้งที่ 2 มีผู้ทดลอง 1 คนเคยอ่านนวนิยายเรื่องนี้ อีก 2 คนเคยได้ยินนวนิยายเรื่องนี้ มาก่อน กลุ่มตัวอย่างครั้งที่ 3 ไม่เคยอ่านนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** การทดลองครั้งนี้จึงได้คะแนนไม่เท่าการทดลองครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2

จากผลการหาประสิทธิภาพ คือ 87.25/89.66 และค่าดัชนีประสิทธิผล คือ 0.75 สรุปได้ว่าการใช้หนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** ผู้อ่านไม่จำเป็นต้องอ่านนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** มาก่อนก็ได้ เพราะมีส่วนช่วยในการเรียนรู้นวนิยายและสามารถเสริมความรู้ความเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมไทย ตลอดจนพัฒนาทักษะการอ่านและนิสัยรักการอ่านได้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ปริญญานิพนธ์เรื่องการสร้างหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง “ความสุขของกะทิ” สำหรับผู้เรียนชาวจีน มีวัตถุประสงค์เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เสริมความรู้ความเข้าใจ ภาษาและวัฒนธรรมไทยให้ผู้เรียนชาวจีนจากการอ่านนวนิยาย โดยสร้างเครื่องมือไปทดลองใช้กับผู้เรียนชาวจีน 1 คนและ 3 คน ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน และเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทำแบบทดสอบมาวิเคราะห์เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดและศึกษาผลสัมฤทธิ์หลังเรียนหนังสืออ่านประกอบ ดังที่ผู้วิจัยจะกล่าวในการสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับหลักการสร้างหนังสืออ่านประกอบ ขั้นตอนการทำหนังสืออ่านประกอบ และหลักการประเมินหนังสืออ่านประกอบแล้วสร้างเครื่องมือทดลองซึ่งประกอบด้วยหนังสืออ่านประกอบจำนวน 8 บท แบบทดสอบระหว่างเรียนจำนวน 80 ข้อ แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนจำนวน 40 ข้อ ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างเสร็จไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา 2 ท่านตรวจและปรับปรุงแก้ไข

เมื่อปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาเสร็จแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการหาคุณภาพของหนังสืออ่านประกอบโดยมี 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 นำเครื่องมือไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจด้านเนื้อหา รูปแบบ และการใช้ภาษา และปรับปรุงแก้ไขตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา ขั้นตอนที่ 2 นำเครื่องมือที่แก้ไขปรับปรุงตามผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้กับผู้ทดลองจำนวน 1 คน ซึ่งเป็นผู้เรียนชาวจีนที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 คณะภาษาและวัฒนธรรมอาเซียน มหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี (Guangxi University for Nationalities) แลกเปลี่ยนเรียนที่คณะมนุษยศาสตร์และประยุกต์ศิลป์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย สถานที่เก็บข้อมูลคือห้องสมุด มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ผลการทดลองพบว่า ผู้ทดลองได้ 72.5 คะแนนในการทำแบบทดสอบก่อนเรียน ได้ 97.5 คะแนนในการทำแบบทดสอบหลังเรียน และได้ 95 คะแนนซึ่งเป็นคะแนนเฉลี่ยในการทำแบบทดสอบระหว่างเรียน การที่ได้คะแนนสูงในการทดสอบเพราะผู้ทดลองสนใจวรรณกรรมไทย และได้อ่านนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** ก่อนทดลองใช้หนังสืออ่านประกอบ ขั้นตอนที่ 3 นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้อีกครั้งกับ

ผู้ทดลอง 3 คน ซึ่งเป็นผู้เรียนชาวจีนที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 คณะภาษาและวัฒนธรรมอาเซียน มหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี (Guangxi University for Nationalities) แลกเปลี่ยนเรียนที่คณะมนุษยศาสตร์และประยุกต์ศิลป์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย สถานที่เก็บข้อมูลคือห้องสมุด มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ผู้ทดลองได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 61.6 ในการทำแบบทดสอบก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 97.5 ในการทำแบบทดสอบหลังเรียน และได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 95.4 ในการทำแบบทดสอบระหว่างเรียน จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนสังเกตได้ว่าผู้ทดลอง 3 คนมีความรู้พื้นฐานไม่เท่ากัน จึงมีคะแนนการทำแบบทดสอบก่อนเรียนไม่สูงเท่าผู้ทดลองครั้งแรก ผู้ทดลองทั้ง 3 คนสนใจวรรณกรรมไทย มี 1 คนเคยอ่านนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** มาก่อน อีก 2 คนรู้จักนวนิยายเรื่องนี้ ดังนั้นคะแนนในการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนจึงค่อนข้างสูง

หลังจากหาคุณภาพของหนังสืออ่านประกอบจากกลุ่มทดลองทั้ง 2 ครั้งแล้ว ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน ซึ่งเป็นผู้เรียนชาวจีน ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 วิชาเอกภาษาไทย คณะภาษาและวัฒนธรรมอาเซียน มหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี (Guangxi University for Nationalities) แลกเปลี่ยนเรียนที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ค่าประสิทธิภาพของบทเรียนแต่ละบทในหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีนผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพตัวแรกที่กำหนดไว้ ($E1=80$) ดังมีรายละเอียดดังนี้

บทที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับนวนิยาย	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 83.33
บทที่ 2 ส่วนคนไทย	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 88.00
บทที่ 3 ภาพพจน์	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 82.00
บทที่ 4 ครอบครัวไทย	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 92.66
บทที่ 5 ที่อยู่อาศัย	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 92.00
บทที่ 6 อาหารการกิน	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 86.66
บทที่ 7 ภูมิปัญญา	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 83.33
บทที่ 8 ประเพณีไทย	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 90.00

คะแนนเฉลี่ยที่สูงสุดคือบทที่ 4 ครอบครัวไทย คือร้อยละ 92.66 เพราะกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้เคยเรียนเรื่องนี้ก่อนที่จะมาแลกเปลี่ยนเรียนที่ประเทศไทย คะแนนเฉลี่ยที่ต่ำสุดคือบทที่ 1 กับบทที่ 7 คือร้อยละ 83.33 เพราะผู้เรียนกลุ่มนี้ไม่เคยอ่านนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** จึงได้คะแนนค่อนข้าง

ต่ำในการทำแบบทดสอบบทที่ 1 ส่วนเรื่องภูมิปัญญาไทยเป็นเรื่องที่ผู้เรียนไม่คุ้นเคย และเป็นเรื่องที่ยากสำหรับผู้เรียนที่เป็นต่างชาติ จึงได้คะแนนต่ำในการทำแบบทดสอบบทที่ 7

ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการคือร้อยละ 87.25 ส่วนค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์คือร้อยละ 89.66 ดังนั้นหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีนมีประสิทธิภาพ 87.25/89.66 ซึ่งผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพที่กำหนดไว้ คือ 80/80 (E1/E2) การที่หนังสืออ่านประกอบมีประสิทธิภาพดังเกณฑ์ที่กำหนด เพราะผู้เรียนสนใจเนื้อหาของหนังสืออ่านประกอบหนังสืออ่านประกอบทั้ง 8 บทจึงมีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

ในการศึกษาผลความก้าวหน้าของผู้เรียนในการใช้หนังสืออ่านประกอบได้คะแนนรวมของแบบทดสอบก่อนเรียนคือ 877.5 คะแนน คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียนคือ 1345 คะแนน มีผลต่างกัน 467.5 คะแนน ในการศึกษาพัฒนาการของผู้เรียนโดยเปรียบเทียบคะแนนการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนได้ค่าดัชนีประสิทธิผลคือ 0.75 แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าหลังจากใช้หนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** ได้พัฒนาความรู้ความเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมไทย จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างสรุปได้ว่า การที่มีความก้าวหน้าเพราะผู้ทดลองสนใจหนังสืออ่านประกอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เนื่องจากมีการออกแบบที่น่าสนใจและใช้ภาษาที่เรียบง่าย มีรูปภาพประกอบที่มีสีสันช่วยให้เข้าใจง่ายและให้ความสนุกสนาน มีการแปลคำศัพท์ยากเป็นภาษาจีนพร้อมมีคำอ่าน ผู้ทดลองบางคนชอบบทที่ 2 ส่วนคนไทยมากที่สุดเพราะสามารถใช้ในชีวิตประจำวันได้ บางคนชอบบทที่ 4 ครอบคลุมไทยมากที่สุด เพราะมีเนื้อหาไม่มากและอ่านง่าย อีกทั้งยังเห็นความแตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างประเทศจีนกับประเทศไทย บางคนชอบบทที่ 8 ประเพณีไทยมากที่สุดเพราะทำให้เข้าใจความคิด ความเชื่อ และชีวิตของคนไทยมากขึ้น

อภิปรายผล

การที่หนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีนมีประสิทธิภาพ 87.25/89.66 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 ด้วยเหตุผลว่าหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นหนังสือที่เสริมความรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทย ซึ่งในการสอนภาษาไทยแก่ผู้เรียนชาวต่างชาตินั้นต้องสอนวัฒนธรรมควบคู่กันไป เพราะภาษาเป็นเครื่องมือบันทึกและถ่ายทอดวัฒนธรรม เราสามารถเข้าใจวัฒนธรรมไทยจากภาษาที่คนไทยใช้ การเรียนภาษากับวัฒนธรรมไทยควบคู่กันไปจะช่วยเข้าใจบริบททางวัฒนธรรม ทำให้การเรียนรู้ภาษาไทยสนุกสนานและมีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับทีนวลทิพย์ เพิ่มเกสร (2547: 269) กล่าวว่าถ้าผู้สอนสอดแทรกวัฒนธรรมไทยในการสอนภาษาไทยจะช่วยให้ผู้เรียนสื่อสารได้ถูกต้อง เพราะเมื่อผู้เรียนเข้าใจวัฒนธรรมไทยก็จะเข้าใจวิธีคิด การกระทำ ตลอดจนคำพูดที่ใช้ในการสื่อสาร

ของคนไทยด้วย อีกทั้งช่วยให้ผู้เรียนได้รับความสนุกสนานจากการเรียน และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวัฒนธรรมไทย

วรรณกรรมเป็นสื่อกลางที่ถ่ายทอดทั้งภาษาและวัฒนธรรม การอ่านวรรณกรรมนอกจากได้ความเพลิดเพลินแล้ว ยังเสริมความรู้วัฒนธรรมและเพิ่มพูนทักษะไปด้วย สอดคล้องกับสถาบันภาษาไทย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2540: 2) กล่าวไว้ว่า วรรณกรรมมีประโยชน์หลายด้าน เช่น สามารถทำให้ผู้อ่านได้เห็นศิลปะและรูปแบบการใช้ภาษาที่ถูกต้อง ทำให้ผู้อ่านได้เรียนรู้ถึงวิถีชีวิตและขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ซึ่งมีส่วนช่วยในการดำเนินชีวิตเพราะสามารถนำมาเป็นแบบอย่างได้นวนิยายเรื่อง**ความสุขของกะทิ** เป็นวรรณกรรมที่มีวรรณศิลป์ ได้รับรางวัลซีไรต์ในปี พ.ศ. 2549 ใช้ภาษาเรียบง่ายและงดงาม อีกทั้งสะท้อนภาพวัฒนธรรมไทยในหลายแง่มุม รวมทั้งที่อยู่อาศัย อาหาร การกิน ภูมิปัญญาไทย และความเชื่อทางพุทธศาสนาของคนไทย การเรียนรู้นวนิยายเรื่องนี้จะพัฒนาความรู้ทั้งภาษาและวัฒนธรรมไทย มีคุณค่ายิ่งสำหรับผู้เรียนต่างชาติซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ต่างวัฒนธรรม ในสาธารณรัฐประชาชนจีนมีผู้สอนบางคนนำนวนิยายเรื่องนี้ไปใช้ในการเรียนการสอน เช่น ผู้สอนของมหาวิทยาลัยฝักหัดครูยูนนาน (Yunnan Normal University College of Arts and Sciences) เลือกเรื่องนี้มาสอนในวิชาการอ่าน ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2 ในปี พ.ศ. 2552 มหาวิทยาลัยคุงว้างสี (Guangxi Normal University) เลือกสอนนวนิยายเรื่องนี้ในวิชาวรรณคดีไทยแก่ผู้เรียนระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 1 ในปี พ.ศ. 2558 จากการสัมภาษณ์ผู้เรียน ชาวจีนที่เคยเรียนนวนิยายเรื่องนี้พบว่า ผู้เรียนสนใจอ่านนวนิยายเรื่องนี้แต่มีปัญหาในการเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมไทยที่ปรากฏในเรื่อง ทำให้ไม่ได้รับความเพลิดเพลินเท่าที่ควร เช่น ไม่เข้าใจคำว่า “กรวดน้ำ” “อนุโมทนา” และ “อธิษฐาน” ไม่เข้าใจว่าเพราะอะไรต้องทำ ไม่เข้าใจสำนวนที่ปรากฏในเรื่อง เช่น ไม่เบื่อไม่เมา ช้างเผือกงาดำ เป็นต้น จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจสร้างหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีน

เมื่อผู้วิจัยเริ่มลงมือสร้างหนังสืออ่านประกอบ มีขั้นตอนหลายขั้นตอนและพบปัญหาหลายประการด้วย เนื่องจากผู้วิจัยเป็นชาวต่างชาติ เพราะฉะนั้นมีปัญหาในการทำความเข้าใจเนื้อเรื่องและการใช้ภาษาไทย ผู้วิจัยจึงศึกษานวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** โดยอ่านด้วยบทหลายรอบเพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง การใช้ภาษา และวัฒนธรรมที่แฝงอยู่ในนวนิยาย เมื่อพบปัญหาผู้วิจัยจะไปศึกษาค้นคว้าเอกสารเพิ่มเติมหรือไปถามอาจารย์และเพื่อนคนไทย

เนื่องจากความรู้ที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย อ่านในหนังสือเพียงอย่างเดียวไม่สามารถเข้าใจอย่างลึกซึ้งได้ ผู้วิจัยจึงไปทัศนศึกษาที่ต่างจังหวัดเพื่อเก็บข้อมูลการทำปริญญานิพนธ์ เช่น ไปดูวิถีชีวิตริมน้ำที่ตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ไปพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์ศึกษาประวัติศาสตร์ไทยที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ชมบ้านเรือนไทยและชนมไทยที่อุทยานรัชกาลที่ 2 จังหวัดสมุทรสงคราม

ไปหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์สัมผัสบรรยากาศของบ้านริมทะเล ไปสวนสามพราน จังหวัดนครปฐม ชมศิลปะ วัฒนธรรมของคนไทย เป็นต้น ทำให้ผู้วิจัยได้สัมผัสและเข้าใจวิถีชีวิตของคนไทยมากขึ้น ซึ่งมี ส่วนช่วยในการเขียนปริญญานิพนธ์ การไปทัศนศึกษาผู้วิจัยยังได้ถ่ายรูปเพื่อเป็นภาพประกอบใน หนังสืออ่านประกอบ เช่น รูปการทำบุญตักบาตรตอนเช้า รูปกระต่ายขูดมะพร้าว การที่มีรูปภาพ ประกอบทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหามากขึ้น รูปเล่มที่มีสีสันทำให้ผู้เรียนสนใจอ่านมากยิ่งขึ้น จากผลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เรียนรู้วิธีการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง และวิธีการเก็บข้อมูลโดยสังเกต สิ่งรอบตัวที่เกี่ยวข้อง

ในจำนวน 8 บทนั้น เรื่องภูมิปัญญาไทยเป็นเรื่องระดับสากล การศึกษาภูมิปัญญาไทย สามารถเห็นถึงวิถีชีวิตและเอกลักษณ์ความเป็นไทย ภูมิปัญญาไทยที่ปรากฏในนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** มีทั้งภูมิปัญญาด้านภาษาและภูมิปัญญาด้านชีวิตความเป็นอยู่ เมื่อสร้างบทที่ 7 ภูมิปัญญาไทย เสร็จ ผู้วิจัยได้ไปเผยแพร่งานวิจัยเรื่อง Teaching of Thai Folk Wisdom from the Novel Titled “The Happiness of Kathi” to Chinese Learners ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของปริญญานิพนธ์ ในงานประชุมวิชาการนานาชาติ “2015 International Symposium on Business and Social Sciences” ณ ประเทศญี่ปุ่นระหว่างวันที่ 2 - 4 ธันวาคม 2558 ผู้เข้าร่วมประชุมสนใจนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** และหนังสืออ่านประกอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แต่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับงานวิจัย เช่น ทำไม เลือคนวนิยายเรื่องนี้ ไม่เลือกวรรณคดีเช่น **ขุนช้างขุนแผน** การหุงข้าวแบบเช็ดน้ำมีส่วนเกี่ยวข้องกับ เอกลักษณ์ความเป็นไทยอย่างไร เป็นต้น การที่ผู้วิจัยเลือกนวนิยายเรื่องนี้เพราะวรรณคดีเป็นเรื่องยาก สำหรับผู้เรียนต่างชาติ นวนิยายเรื่องนี้มีขนาดสั้นและมีการใช้ภาษาไม่ยากมาก เหมาะสำหรับผู้เรียน ชาวต่างชาติที่มีความรู้พื้นฐานระดับกลาง ส่วนการหุงข้าวแบบเช็ดน้ำเป็นวิธีการหุงข้าวแบบดั้งเดิม ในสมัยก่อนไม่มีหม้อไฟฟ้า วิธีการหุงข้าวแบบเช็ดน้ำแสดงถึงภูมิปัญญาด้านการทำอาหารของคนไทย ในบทความเรื่อง การสอนภูมิปัญญาไทยจากนวนิยายเรื่อง “ความสุขของกะทิ” สำหรับผู้เรียนชาวจีน กล่าวถึงภูมิปัญญาไทยทั้งด้านภาษาและด้านชีวิตความเป็นอยู่ ภูมิปัญญาเหล่านี้แสดงถึงวิถีชีวิตของ คนไทยและความเป็นเอกลักษณ์ของไทย เห็นได้ว่า ชาวต่างชาติสนใจการสอนภาษาไทยและ วัฒนธรรมไทย หนังสืออ่านประกอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถใช้กับผู้เรียนที่เป็นชาวต่างประเทศอื่น ๆ นอกเหนือจากชาวจีนได้ด้วย

เมื่อสร้างเครื่องมือเสร็จแล้ว ผู้วิจัยนำเครื่องมือไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง 15 คน ผู้วิจัย กำหนดเวลาการอ่านหนังสืออ่านประกอบบทละ 1 ชั่วโมง เนื่องจากการทดลองครั้งนี้มีผู้ทดลองเป็น จำนวนค่อนข้างมาก การกำหนดเวลาการอ่านแต่ละบทของหนังสืออ่านประกอบเพื่อควบคุมตัวแปร การกำหนดเป็นบทละ 1 ชั่วโมงเพราะผู้ทดลองเป็นชาวต่างชาติและกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ไม่เคยอ่าน นวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** มาก่อน จากการทดลองครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 สังเกตได้ว่า ผู้ที่ไม่เคย

อ่านนวนิยายเรื่องนี้จะใช้เวลานานกว่าผู้ที่เคยอ่านเรื่องนี้ โดยเฉพาะการใช้เวลาในบทที่ 1 การทดลองครั้งที่ 1 ผู้ทดลองที่เคยอ่านนวนิยายเรื่องนี้ ใช้เวลาในการอ่าน 35 นาที การทดลองครั้งที่ 2 ผู้ทดลองคนที่ 2 เคยอ่านเรื่องนี้มาก่อน ใช้เวลาในการอ่าน 33 นาที ส่วนผู้ทดลองคนที่ 1 และผู้ทดลองคนที่ 3 ซึ่งเป็นผู้ที่ไม่เคยอ่านนวนิยายเรื่องนี้มาก่อน ใช้เวลาในการอ่าน 50 นาที และ 59 นาทีตามลำดับ ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดเวลาการอ่านหนังสืออ่านประกอบบทละ 1 ชั่วโมง ถึงแม้ว่ากำหนดไว้ให้อ่านบทละ 1 ชั่วโมง แต่เวลาการอ่านแต่ละบทของผู้ทดลองก็ไม่เท่ากัน เพราะผู้ทดลองแต่ละคนไม่ได้มีพื้นฐานความรู้เท่าเทียมกัน

การอ่านนวนิยายจะได้ความสนุกสนานมากกว่าหนังสือเรียนทั่วไป การเรียนรู้ภาษาไทยจากนวนิยายไทยทำให้เห็นถึงศิลปะการใช้ภาษาและการใช้ภาษาของคนไทยในบริบทต่าง ๆ สามารถเรียนรู้วัฒนธรรมไทย เข้าใจความคิด ความเชื่อและลักษณะนิสัยของคนไทย ดังนั้น หนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทำให้รู้จักนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** ได้ดีขึ้น ได้รับความสนุกสนานในการอ่าน อีกทั้งได้เสริมความรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทยด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. หนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สำหรับผู้เรียนชาวจีน สามารถพัฒนาเป็นแบบเรียนได้
2. แนวคิดในการสร้างหนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** สามารถนำไปใช้ในการสร้างหนังสืออ่านประกอบการอ่านวรรณกรรมหรือวรรณคดีเรื่องอื่น ๆ ได้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนก จันทร์ขจร. (2543). **คู่มือวัฒนธรรม วิถีชีวิตไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มูลนิธิกนก จันทร์ขจร. กรมวิชาการ. (2534). **การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน**. กรุงเทพฯ: กรมการศาสนา.
- กรมศิลปากร. (2544). **นานาสาระวัฒนธรรมไทย เล่ม 2**. กรุงเทพฯ: อาทิตย์ โพรดักส์ กรุ๊ป.
- กรองแก้ว ฉายสภาวะธรรม. (2537). **สารานุกรม ภาษิต คำพังเพย และสำนวนไทย**. กรุงเทพฯ: ต้นธรรม. ----- . (2537). **ปลูกไม้มงคลรอบบ้าน**. กรุงเทพฯ: ต้นธรรม.
- กฤษณา แยมยังยืน. (2537, กุมภาพันธ์). ภาษากับวัฒนธรรม. **วารสารร่วมพฤษ**. 12 (2): 150.
- กอบกุล อิงคุทานนท์. (2545). **ศัพท์วรรณกรรม**. กรุงเทพฯ: รักอักษร.
- กาญจนา นาคสกุล. (2528, เมษายน). คำเรียกสีในภาษาไทย. **ภาษาและวรรณคดีไทย**. 2 (1): 43-52.
- กุสุมา รักษมณี. (2554). วรรณคดีไทย: การเรียนรู้และสร้างสรรค์จากสังคมไทยสู่สังคมโลก ใน **เอกสารหลังการประชุมวิชาการระดับชาติ ภาษา วรรณคดีไทย และการสอน ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ: การเรียนรู้และสร้างสรรค์จากสังคมไทยสู่สังคมโลก**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กุลลาบ มัลลิกะมาส. (2555). **วรรณคดีวิจารณ์**. พิมพ์ครั้งที่ 16. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เกษ ศิริสุวรรณ. (2537, มิถุนายน). บ้านเรือนไทย ใน **วารสารโลกใบใหม่**. 5 (60): 72-73.
- งามพรรณ เวชชาชีวะ. (2556). **ความสุขของกะทิ**. พิมพ์ครั้งที่ 87. กรุงเทพฯ: แพรว.
- จันทกานต์ สุวรรณนานาญาติ. (2538, มกราคม-เมษายน). วันสงกรานต์. **จุลสารการศึกษาต่อเนื่อง**. 3 (6): 22-25.
- จิตรา ศรีมงคล. (2552). **การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง นิทานไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า กบินทร์บุรี อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี**. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จินตนา ไบกาฐยี่. (2536). **การเขียนสื่อการเรียนการสอน**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- จุลทรรศน์ พยาฆรานนท์. (2542). “ต้ม, ขนม” ใน **สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคกลาง เล่ม 5**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์. หน้า 2169.
- . (2536). **เรือนไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติและสำนัก เลขาธิการนายกรัฐมนตรี.
- . (2539, ตุลาคม-ธันวาคม). ศาลา. **วารสารโลกประวัติศาสตร์**. 2 (4): 43.
- เจือ สตะเวทิน. (2510). **ศิลปะการประพันธ์**. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

- เจียงหยู (姜瑜). (2558, 17 เมษายน). สัมภาษณ์โดย เจียงหยวน (曾媛), ที่หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชูลีพร สุสุวรรณ และสุชีราภรณ์ บริสุทธิ์. (2542). **ความรู้รอบตัวชนบธรรมเนียม และประเพณีไทย**. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- ซิ่ว ชิววัน (萧少云). (2557). **พจนานุกรมไทย-จีน ฉบับสมบูรณ์ทันสมัย**. กรุงเทพฯ: ตาตา.
- ญาดา ศรีเงินยวง และชนิรัตน์ สำเร็จ. (2556). **แกงไทย**. กรุงเทพฯ: แสงแดด.
- ณัฐภัทร จันทวิช. (2542). “ข้างมวงคล: ความเชื่อ” ใน **สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคกลาง เล่ม 4**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์. หน้า 1898.
- ดนัย เมธิตานนท์. (2548). **บ่อเกิดสำนวนไทย**. กรุงเทพฯ: มิติใหม่.
- ถนอมนวล โอเจริญ. (2551). **ความคิดสร้างสรรค์ในการถ่ายทอดวรรณศิลป์และบริบททางวัฒนธรรม: กรณีศึกษาการแปล ‘ความสุขของกะทิ’ จากฉบับแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเยอรมัน**. กรุงเทพฯ: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ถวัลย์ มาศจรัส และประหยัด ปริงประโคน. (2554). **คู่มือการพัฒนาผลงานทางวิชาการ หนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษ สำหรับข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: อารักษ์.
- นวลทิพย์ เพิ่มเกษร. (2547, พฤศจิกายน). การสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยแก่ชาวต่างประเทศ. **วรรณวิทัศน์**. 4: 268.
- นันทวัน สาวนายน. (2544). “กระต่ายขูดมะพร้าว” ใน **นานาสาระวัฒนธรรมไทยเล่ม 2**. กรุงเทพฯ: อาทิตย์ โปรดักส์ กรุ๊ป.
- (2544). “ผ้าขาวม้า” ใน **นานาสาระวัฒนธรรมไทย เล่ม 2**. กรุงเทพฯ: อาทิตย์ โปรดักส์ กรุ๊ป.
- นิตยา บุญสิงห์. (2546). **วัฒนธรรมไทย**. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- บันลือ พุกชะวัน. (2536). **วรรณกรรมกับเด็ก**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2555). **ระเบียบวิธีวิจัยทางหลักสูตรและการสอน**. นครราชสีมา: แหยมทอง.
- บุญสิริ สุวรรณเพ็ชร. (2539). **ปทานุกรม สำนวน สุภาษิต และคำพังเพยไทย**. กรุงเทพฯ: เอส แอนด์ เค บุคส์.
- บุญเหลือ เทพยสุวรรณ. (2522). **วิเคราะห์วรรณคดีไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- (2539). **แว่นวรรณกรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง.
- บุปผา บุญทิพย์. (2550, ตุลาคม - ธันวาคม). จากเศรษฐกิจพอเพียงถึงความสุขของกะทิ. **วารสารรามคำแหง**. 24(4): 201 - 210.

- เบญจมาศ แพทอง. (2547). ประเพณีตักบาตร ใน **นานาสาระวัฒนธรรมไทย เล่ม 1**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: กราฟฟิคปริ้นติ้ง ฟรีเพลส ชิสเต็มส์ (ประเทศไทย).
- ป. มหาจันทร์. (2544). **ทำครอบครวให้อบอุ่น**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ปรมินทร์ จารูวร. (2542). “ขนุน: พืช” ใน **สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคกลาง เล่ม 2**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์. หน้า 532-535.
- ประสาธ เนืองเฉลิม. (2556). **วิจัยการเรียนการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: วี. พรินท์.
- ผ่องพันธุ์ มณีรัตน์. (2542). ข้าว ใน **สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคกลาง เล่ม 2**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์. หน้า 589.
- ผอยผา พันธุพัก. (2542). ข้าว ใน **สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคกลาง เล่ม 4**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์. หน้า 1882.
- (2542). “ตักบาตร” ใน **สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคกลาง เล่ม 5**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์. หน้า 2253-2255.
- พรณี ลีกิจวัฒน์. (2556). **การวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์.
- พระพรหมคุณาภรณ์. (2551). **พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์**. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ: บริษัท เอส.อาร์.พรินติ้ง แมส โปรดักส์ จำกัด.
- พระยาอนุมานราชธน. (2531). **หมวดวัฒนธรรม เรื่องรวมเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ:คุรุสภาลาดพร้าว.
- พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2485. (2485, 29 กันยายน). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 59. ตอนที่ 63. หน้า 1745.
- พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2553. (2553, 12 พฤศจิกายน). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 127. ตอนที่ 69. หน้า 30.
- เพชรินทร์ นาทศรีทา. (2554). **ภาพลักษณ์หญิงไทยในวรรณกรรมของนักเขียนหญิงที่ได้รับรางวัลซีไรต์**. ปรินูญานิพนธ์ ศศ.ม.(ไทยคดีศึกษา) นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ฟานซุนเสี่ย (范春霞). (2558, 17 เมษายน). สัมภาษณ์โดย เจิงหยวน (曾媛), ที่หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มานพ ถนอมศรี. (2539). **คนไทยสมัยก่อน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ต้นอ่อนแถมมี.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2539). **พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม: ภาพพจน์ ไวยากรณ์ และกลการประพันธ์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน**. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- (2551). **ภาษิต คำพังเพย สำนวนไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- (2552). **พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมไทย**. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

- . (2554). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- วันฤทัย สัจจพันธ์. (2550). **วรรณกรรมปัจจุบัน**. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ลิขิต จินดาว์ณิน. (2552, มกราคม). การบูชาพระ. **วารสารวัฒนธรรมไทย**. 48 (1): 32-34.
- วรรณิ ชาติ. (2522). **วรรณกรรมปัจจุบัน**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วราภรณ์ จิรัชยศักดิ์. (2542). “อาหารการกินในภาคกลาง” ใน **สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคกลาง เล่ม 15**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์. หน้า 7379-7387.
- . (2542). “น้ำพริกเงาะ” ใน **สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคกลาง เล่ม 7**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์. หน้า 3047-3048.
- วันดี ณ สงขลา. (2532). “อาหารไทย” ใน **สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่ม 13**. กรุงเทพฯ: สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน. หน้า 213-224.
- วัลยา วิวัฒน์ศร. (2552). **ความคิดสร้างสรรค์ในการถ่ายทอดวรรณศิลป์และบริบททางวัฒนธรรม: กรณีศึกษาการแปล ‘ความสุขของกะทิ’ จากฉบับแปลภาษาอังกฤษเป็น ภาษาฝรั่งเศส**. กรุงเทพฯ: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- . (2549, 20 - 26 ตุลาคม). **ความสุขของกะทิ (1)**. **วารสารมติชนสุดสัปดาห์**. 26 (1366): 91.
- . (2549, 27 ตุลาคม - 2 พฤศจิกายน). **ความสุขของกะทิ (2)**. **วารสารมติชนสุดสัปดาห์**. 27 (1367): 114.
- . (2549, 3 - 9 พฤศจิกายน). **ความสุขของกะทิ (จบ)**. **วารสารมติชนสุดสัปดาห์**. 27 (1367): 114.
- วิทยากร เชียงกุล และคณะ. (2556). **100 หนังสือดีเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน.
- วิพุธ ไกลวงศ์. (2542). **หนังสือเรียนภาษาไทย รายวิชา ท 021 การอ่านและพิจารณาวรรณกรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- วิมล จิโรจน์พันธุ์ ประชิต สกุนะพัฒน์ และอุดม เขยกิจวงศ์. (2548). **วิถีไทย**. กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- วิยะดา ทองมิตร. (2541). **สารานุกรมเมืองโบราณ: ศาลา**. กรุงเทพฯ: เมืองโบราณ.
- วิริยะ สิริสิงห. (2549). **ต้นไม้ในบ้าน ไม้มงคล**. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. (2552). **วิสัยทัศน์ศิลปวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ศักดิ์ศรี แย้มนัตตา. (2553). **สำนวนไทยที่มาจากวรรณคดี**. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิวพร ณ ถกลาง. (2540). “ครอบครัวไทย” ใน **สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่ม 22**. กรุงเทพฯ: สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน. หน้า 199-215.
- ศิริลักษณ์ บัตรประโคน. (2551). รายงานการวิจัยเรื่อง **การสืบทอดภูมิปัญญาไทยและการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในวรรณกรรมเยาวชนไทยช่วง พ.ศ. 2546 - 2549**. ชลบุรี: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศรีวิไล พลมณี. (2545). **พื้นฐานการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ**. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรีสมร คงพันธุ์. (2555). **เรื่องเล่ากับข้าวไทย**. กรุงเทพฯ: ส.ส.ส.ส.
- ศุภรางค์ อินทรารุณ. (2544, มกราคม-มิถุนายน และ กรกฎาคม-ธันวาคม). ภาพพจน์ใน **ชีวิตประจำวัน. วารสารคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**. 9 (11-12): 97-112.
- ส. พลายน้อย. (2558). **ครัวไทย**. กรุงเทพฯ: สถาพรบุ๊คส์.
- สง่า กาญจนาคพันธุ์. (2538). **สำนวนไทย**. กรุงเทพฯ: บริษัท ดวงกลมสมัย.
- สถาบันภาษาไทย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). **คู่มือการใช้ภาพประกอบการสอนวรรณกรรมสำหรับเด็ก ระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย. (2553). **101 เล่มหนังสือในดวงใจนักเขียนและนักอ่าน**. กรุงเทพฯ: เม็ดทรายพริ้นติ้ง.
- สัจภูมิ ละออ. (2551). **ซีไรต์ไดอารี: S.E.A. Write diary**. กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ.
- สายทิพย์ นุกูลกิจ. (2543). **วรรณกรรมไทยปัจจุบัน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: เอส. อาร์. พริ้นติ้ง แอนด์โปรดักส์.
- ลีธนา พิณจวบดล; และนิตยา กาญจนะวรรณ. (2520). **ความรู้ทั่วไปทางวรรณกรรมไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครพิมพ์.
- สุกัญญา อุดมโภชน. (2553). **การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง ประเพณีไทยในวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน กรุงเทพมหานคร**. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุจิตรา จงสถิตย์วัฒนา. (2548). **เจิมจันทร์กังสดาล: ภาษาวรรณศิลป์ในวรรณคดีไทย**. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพรรณิ วราทร. (2519). **ประวัติการประพันธ์นวนิยายไทย**. กรุงเทพฯ: เจริญวิทย์การพิมพ์.

- สุมน อมรวิวัฒน์. (2548). **สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ ฉบับเสริมการเรียนรู้ เล่ม 2**. กรุงเทพฯ: โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว.
- สุวัฒนา วรณรังษี. (2542). “จำปา: พีช” ใน **สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคกลาง เล่ม 2**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์. หน้า 1458.
- เสฐียรโกเศศ. (2551). **ประเพณีเกี่ยวกับชีวิต**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ศยาม.
- แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย. (2548). **วัฒนธรรมในสังคมไทย**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนงค์ศรี พวงเพชร และจุลทรรศน์ พยาฆรานนท์. (2542). “แกง” ใน **สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคกลาง เล่ม 1**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์. หน้า 446.
- อิงอร สุพันธ์วิช. (2552). **นวนิยายนิทัศน์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: แอคทีฟ พรีน.
- อุมาพร พันธะไชย. (2553). **การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชาภาษาไทย เรื่อง ข้าว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนไทยนิยมสงเคราะห์ บางเขน กรุงเทพมหานคร**. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การมัธยมศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Jiang Nannan. (2555). **กลวิธีการแต่งและแนวคิดในนวนิยายชุดความสุขของกะทิ โดยงามพรรณ เวชชาชีวะ**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- Chao Peng. (2557). **การสร้างแบบเรียนภาษาไทยจากวรรณกรรมที่สะท้อนวัฒนธรรมไทย และวิถีชีวิตของคนไทยสำหรับผู้เรียนชาวจีน**. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญและแบบประเมินความคิดเห็นสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ 0519.12/ ๐๐ ๒๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

5 มกราคม 2559

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน รองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย

เนื่องด้วย นางสาว Yuan Zeng นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะ
ภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การสร้าง
หนังสืออ่านประกอบนวนิยาย “ความสุขของกะทิ” สำหรับผู้เรียนชาวจีน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.สุภัค มหาวรากร และ รองศาสตราจารย์ผกาศรี เย็นบุตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์
ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขออนุญาตเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจหนังสืออ่านประกอบ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาว Yuan Zeng และขอขอบคุณ
เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ดุขฎิ โยเหลา)
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพุทธธรรมศาสตร์
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิติศาสตร์ โทรศัพท์ 080 307 0832

แบบประเมินความคิดเห็นสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
หนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง "ความสุขของกะทิ"

คำชี้แจง โปรดประเมินและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมรวมทั้งข้อวิจารณ์ สำหรับเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข โดยขอความกรุณา

เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น ตามแนวความคิดของท่านโดยกำหนดรายการประเมินคุณภาพหนังสือไว้ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง คุณภาพดีมาก

คะแนน 4 หมายถึง คุณภาพดี

คะแนน 3 หมายถึง คุณภาพปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ต้องปรับปรุงคุณภาพ

คะแนน 1 หมายถึง ไม่มีคุณภาพ

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
1	เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์	/					
2	ความถูกต้องของเนื้อหา		/				
3	ความชัดเจนของการอธิบายเนื้อหา		/				
4	เนื้อหามีความต่อเนื่องกัน	/					
5	ภาษาที่ใช้เหมาะสมกับผู้เรียน	/					
6	ความยากง่ายเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน		/				
7	ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหา			/			
8	ความเหมาะสมของจำนวนแบบฝึกหัดในแต่ละบท		/				
9	การมีส่วนช่วยในการเรียนรู้รายวิชาไทย	/					
10	การส่งเสริมความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรมไทย	/					
รวม		44	25	14	1		

ข้อเสนอแนะและข้อวิจารณ์

ข้อดี: เก่งมาก มีเนื้อหาที่อ่านง่าย น่าสนใจ - ข้อเสีย: ความยาว - ภาษา

ได้พอสมควร ขอขอบคุณอาจารย์ที่จัดทำหนังสือเล่มนี้

- หน้า 120 ขอบเขตเนื้อหาเพิ่มให้อีกนิด เพื่อเสริมความรู้ให้เด็กได้รู้เรื่อง สอดคล้องกับเนื้อหาที่อ่านแล้ว น่าสนใจ / 1 หน้า 120 เพื่อเสริมความรู้ให้เด็กได้รู้เรื่อง สอดคล้องกับเนื้อหาที่อ่านแล้ว น่าสนใจ / 1 หน้า 120 เพื่อเสริมความรู้ให้เด็กได้รู้เรื่อง สอดคล้องกับเนื้อหาที่อ่านแล้ว น่าสนใจ / 1

- มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย - สดชื่น น่าอ่าน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่ 18 มกราคม 2558

พิกุล มีชัย ภาณุ

30 เมษายน 2558

0.11.2558 - พิกุล มีชัย

084 674 2080

ที่ ศธ 0519.12/ ๐๐๖๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

5 มกราคม 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา

เนื่องด้วย นางสาว Yuan Zeng นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะ
ภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การสร้าง
หนังสืออ่านประกอบนวนิยาย “ความสุขของกะทิ” สำหรับผู้เรียนชาวจีน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.สุภัค มหาวรรกร และ รองศาสตราจารย์ผกาศรี เอ็นบุตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์
ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจหนังสืออ่านประกอบ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาว Yuan Zeng และขอขอบคุณ
เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัชฎิ โยเหลา)
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 080 307 0832

แบบประเมินความคิดเห็นสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
หนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง "ความสุขของกะทิ"

คำชี้แจง โปรดประเมินและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมรวมทั้งข้อวิจารณ์ สำหรับเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข โดยขอความกรุณา

เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น ตามแนวความคิดของท่านโดยกำหนดรายการประเมินคุณภาพหนังสือไว้ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง คุณภาพดีมาก

คะแนน 4 หมายถึง คุณภาพดี

คะแนน 3 หมายถึง คุณภาพปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ต้องปรับปรุงคุณภาพ

คะแนน 1 หมายถึง ไม่มีคุณภาพ

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
1	เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์	✓					
2	ความถูกต้องของเนื้อหา	✓					
3	ความชัดเจนของการอธิบายเนื้อหา		✓				
4	เนื้อหามีความต่อเนื่องกัน		✓				
5	ภาษาที่ใช้เหมาะสมกับผู้เรียน		✓				
6	ความยากง่ายเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน		✓				
7	ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหา		✓				
8	ความเหมาะสมของจำนวนแบบฝึกหัดในแต่ละบท		✓				
9	การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้รายไทย		✓				
10	การส่งเสริมความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรมไทย		✓				
รวม							

ข้อเสนอแนะและข้อวิจารณ์

- ควรเพิ่มภาพประกอบและภาพวาดให้มากขึ้น
 - เนื้อหาอ่านง่ายและน่าสนใจ
 ในแต่ละบท เนื้อหาและภาพประกอบให้มากขึ้น
 งบจ้าง = งบให้ ๑๐๐๐ บาท
 ค่าแปล ๑๐๐๐ บาท

ลงชื่อ ผู้ประเมิน
 (อริส อภิรักษ์นันทกุล)
 วันที่ 18 ม.ค. 59

ที่ ศธ 0519.12/ 06๒4

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

5 มกราคม 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์หทัยรัตน์ ทับพร

เนื่องด้วย นางสาว Yuan Zeng นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะ
ภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การสร้าง
หนังสืออ่านประกอบนวนิยาย “ความสุขของกะทิ” สำหรับผู้เรียนชาวจีน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.สุภัค มหาวรากร และ รองศาสตราจารย์ผกาศรี เย็นบุตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์
ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจหนังสืออ่านประกอบ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาว Yuan Zeng และขอขอบคุณ
เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.คุชฎี โยเหลา)
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 080 307 0832

แบบประเมินความคิดเห็นสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

หนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง "ความสุขของกะทิ"

คำชี้แจง โปรดประเมินและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมรวมทั้งข้อวิจารณ์ สำหรับเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข โดยขอความกรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น ตามแนวความคิดของท่านโดยกำหนดรายการประเมินคุณภาพหนังสือไว้ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง คุณภาพดีมาก

คะแนน 4 หมายถึง คุณภาพดี

คะแนน 3 หมายถึง คุณภาพปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ต้องปรับปรุงคุณภาพ

คะแนน 1 หมายถึง ไม่มีคุณภาพ

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
1	เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์		✓				
2	ความถูกต้องของเนื้อหา		✓				
3	ความชัดเจนของการอธิบายเนื้อหา		✓				
4	เนื้อหามีความต่อเนื่องกัน		✓				
5	ภาษาที่ใช้เหมาะสมกับผู้เรียน		✓				
6	ความยากง่ายเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน		✓				
7	ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหา		✓				
8	ความเหมาะสมของจำนวนแบบฝึกหัดในแต่ละบท		✓				
9	การมีส่วนช่วยในการเรียนรู้ภาษาไทย		✓				
10	การส่งเสริมความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรมไทย	✓					
รวม							

ข้อเสนอแนะและข้อวิจารณ์

โดยภาพรวมดี เนื้อหา การอธิบาย สอดคล้องชัดเจน แต่มีส่วนที่ไม่เข้าใจ
 จ. ยากไปสำหรับระดับชั้นหรือไม่คือ ในบทที่ 3 ภาพพจน์ สำหรับการเขียนภาษาจีนกำกับ
 ในศัพท์ที่ยาก เป็นสิ่งที่ได้ แต่ควรพยายามทำให้มีเล่มต่อไปก็ได้

ข้อแนะนำเพิ่มเติม

หน้า 3, 4 - ข้อ 6, 7, 8, 10 ควรทำตัวเลือกที่มีความแตกต่าง ไม่ซ้ำกัน หน้า 53 - ข้อ 2, 4 ให้นัก
 หน้า 28 ตรวจสอบ "น้ำเงินปลาเงินมด" หน้า "น้ำเงินปลาเงินมด" หน้า 56 กะทิ ไม่ให้ กระ
 หน้า 83 ภาพประกอบไม่สอดคล้องชัดเจน มีคนเลี้ยงไก่ ต้องมีหน้า

ไม่เหมือน

หน้า 88 ชื่อภาษาจีนกำกับ พระพุทธเจ้าไปวัดที่

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(พล.ดร. พชรวิทย์ ทับพร)

วันที่ 17 มีนาคม 2559

ภาคผนวก ข
จดหมายขออนุญาตเก็บข้อมูล

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย งานบริหารและธุรการ โทร. 15664

ที่ ศธ 0519.12/ 1130

วันที่ 3 มีนาคม 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะมนุษยศาสตร์

เนื่องด้วย น.ส. Yuan Zeng นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างหนังสืออ่านประกอบนวนิยาย “ความสุขของกะทิ” สำหรับผู้เรียนชาวจีน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภัค มหาวรรการ และ รองศาสตราจารย์ผกาศรี เย็นบุตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน และระหว่างเรียนที่ประกอบในหนังสืออ่านประกอบนวนิยาย “ความสุขของกะทิ” สำหรับผู้เรียนชาวจีน กับนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 ภาคปกติ จำนวน 1 คน และขอใช้สถานที่ หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนมีนาคม 2559 ทั้งนี้สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 080 307 0832

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.คุษฎี โยเหลา)

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 0519.12/๒๐๐๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

41 เมษายน 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และประยุกต์ศิลป์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

เนื่องด้วย นางสาว Yuan Zeng นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะ
ภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “หนังสืออ่าน
ประกอบนวนิยาย “ความสุขของกะทิ” สำหรับผู้เรียนชาวจีน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภัค มหาวรรณ
และ รองศาสตราจารย์ผกาศรี เย็นบุตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน
และระหว่างเรียนที่ประกอบในหนังสืออ่าน ประกอบนวนิยายเรื่อง “ความสุขของกะทิ” สำหรับผู้เรียนชาวจีน
กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 ภาคปกติ จำนวน 3 คน เพื่อเป็นข้อมูลในการทำ
วิจัย และขอใช้สถานที่ห้องสมุด มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ระหว่างเดือนเมษายน ถึงเดือนพฤษภาคม 2559
ทั้งนี้ นิสิต จะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ดุขี โยเหลา)

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 080 307 0832

ที่ ศธ 0519.12/ 2505

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

LP พฤษภาคม 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

เนื่องด้วย นางสาว Yuan Zeng นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะ
ภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “หนังสืออ่าน
ประกอบนวนิยาย “ความสุขของกะทิ” สำหรับผู้เรียนชาวจีน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภัค มหาวรรค
และ รองศาสตราจารย์ผกาศรี เย็นบุตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน
และระหว่างเรียนที่ประกอบในหนังสืออ่าน ประกอบนวนิยายเรื่อง “ความสุขของกะทิ” สำหรับผู้เรียนชาวจีน
กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 ภาคปกติ จำนวน 15 คน เพื่อเป็นข้อมูลในการ
ทำวิจัย และขอใช้สถานที่ห้องสมุด มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ในเดือนพฤษภาคม 2559 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้
ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรินทร์ ชัยวิสุทธิทางกูร)
คณบดีคณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 080 307 0832

ภาคผนวก ค
แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ให้กากบาท (X) ข้อที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดไม่ใช่องค์ประกอบของนวนิยาย

- ก. ฉาก
- ข. ตัวละคร
- ค. โครงเรื่อง
- ง. ภาพประกอบ

2. ข้อความข้างล่างนี้แสดงว่ากะทิมีลักษณะนิสัยอย่างไร

“ตอนเย็นเมื่อกลับถึงบ้าน กะทิล้างปิ่นโตและวางคว่ำไว้ที่อ่างในครัว ค่ำ ๆ ค่อยมาเช็ดให้สะอาดอีกที แล้วยกไปวางข้างเตาใกล้มือยายตอนเช้า”

- ก. มารยาทดี
- ข. มีอารมณ์ขัน
- ค. มองโลกในแง่ดี
- ง. ละเอียดยรอบคอบ

3. ข้อใดไม่ใช่ฉากในนวนิยายเรื่อง “ความสุขของกะทิ”

- ก. บ้านริมคลอง
- ข. บ้านชายทะเล
- ค. บ้านกลางเมือง
- ง. บ้านต่างประเทศ

4. ข้อความข้างล่างนี้แสดงให้เห็นถึงอารมณ์ใดเด่นชัดที่สุด

“ดวงจันทร์เหลือเพียงเสี้ยวเล็ก ๆ อยู่กลางฟ้า เงามต้นสนริมรั้วลู่เอนตามแรงลมน้อย ๆ นาทิเหมือนหยุดนิ่ง นี่จนกว่าดวงตะวันจะขึ้นอีกครั้งอย่างสดชื่นสวยงามพ้นจากขอบฟ้าเหนือทะเล ปลูกทุกสรรพชีวิตบนโลกให้ตื่นขึ้น แต่ไม่มีแม่ร่วมอยู่ด้วยอีกต่อไป”

- ก. ความคิดถึง
- ข. ความโศกเศร้า
- ค. ความเบิกบานใจ
- ง. ความรักและความผูกพัน

5. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะนิสัยของแม่

- ก. จิตใจดี
- ข. เข้มแข็ง
- ค. เคร่งขรึม
- ง. มีระเบียบ

6. ในช่วงสิ้นเดือนที่ยากจนแบบนี้ จะมี.....มาช่วยบ้างไหม

- ก. ร่ายยาว
- ข. ไม้เบื่อไม้เมา
- ค. ช้างเผือกงาดำ
- ง. พระเอกขี่ม้าขาว

7. สองคนนี้เป็น.....มาตั้งแต่สมัยเรียน ทุกครั้งที่เจอกันก็เถียงกันไม่หยุด

- ก. กล่าวขวัญ
- ข. เจาตามตัว
- ค. ไม้เบื่อไม้เมา
- ง. หน้าสิ่วหน้าขวาน

8. ลูกกำลังจะเข้าผ่าตัด ใครจะยิ้มได้ในเวลา.....แบบนี้

- ก. ชัดใจ
- ข. ผิดตา
- ค. ตีบทแตก
- ง. หน้าสิ่วหน้าขวาน

9. ในที่สุดพระเอกกับนางเอกก็.....กันได้หลังจากผ่านอุปสรรคหลายอย่างมาด้วยกัน

- ก. ลงขัน
- ข. ลงเอย
- ค. อยู่โยง
- ง. กล่าวขวัญ

10. สองคนนี้ไปไหนมาไหนด้วยกันตลอด เหมือน.....กันเลย

- ก. เงามตามตัว
- ข. ไม้แป๊ะไม้เมา
- ค. ช้างเผือกงาดำ
- ง. พระเอกขี่ม้าขาว

11. ข้อความข้างล่างมีการใช้ภาพพจน์แบบใด

“...ปิ่นโตเล็กใหญ่สูงต่ำต่างสี มันคงจะคุยกันว่าวันนี้บรรจอะไรไว้ข้างใน รสเด็ดเผ็ดมันแค่ไหน ผู้ปรุงเป็นใคร...”

- ก. อุปมา
- ข. อติพจน์
- ค. บุคคลวัต
- ง. อุปลักษณะ

12. “การบินไทยรักคุณเท่าฟ้า” เป็นการใชภาพพจน์แบบใด

- ก. สัทพจน์
- ข. อติพจน์
- ค. บุคคลวัต
- ง. อุปลักษณะ

13. ข้อความข้างล่างมีการใช้ภาพพจน์แบบใด

“รถเคลื่อนที่ไปข้างหน้าเหมือนลอยไปในอากาศ ในตัวของกะทิเบาโหวงเหมือนกลองเปล่า...”

- ก. อุปมา
- ข. อติพจน์
- ค. บุคคลวัต
- ง. อุปลักษณะ

14. ข้อใดมีการใช้ภาพพจน์ต่างกับข้ออื่น

- ก. “แม่ยังกับกินรี บินเป็นว่าเล่น”
- ข. “ในตัวของกะทิเบาโหวงเหมือนกลองเปล่า”
- ค. “แม่บอกว่าแมงกะพรุนดูเหมือนร่มชูชีพกลางฟ้า”
- ง. “กะทินี้ก็ถึงนิทานเรื่องเงือกน้อยที่ยอมตัดลิ้นเพื่อเปลี่ยนหางให้เป็นขา”

15. ข้อใดมีการใช้ภาพพจน์แบบสัทพจน์

- ก. “ไม่นานเสียงพายกระทบน้ำก็ดังขึ้น พร้อมกับที่หัวเรือพุ่งค้ำน้ำให้เห็น”
- ข. “เสียงกริ่งสัญญาณพักเที่ยงดังก้องกังวาน กะทิวิ่งแข่งลงบันไดมากับเพื่อน ๆ”
- ค. “กะทินอนฟังเพลง แต่จะเริ่มสะดุ้งหากเสียงร่ำกราวพ่ายต่อเสียงครื้นครั่นของฟ้า”
- ง. “เสียงฝนสาดซำกระทบหลังคาชวนฟังมากขึ้นเมื่อมีเสียงเปาะแปะกระทบกะละมัง”

16. “แต่งลูกเขยเข้าบ้าน” มีความหมายตรงกับข้อใด

- ก. หลังจากแต่งงานแล้ว คู่แต่งงานจะอาศัยอยู่บ้านฝ่ายชาย
- ข. หลังจากแต่งงานแล้ว คู่แต่งงานจะอาศัยอยู่บ้านฝ่ายหญิง
- ค. หลังจากแต่งงานแล้ว คู่แต่งงานจะย้ายมาอยู่ใกล้ ๆ บ้านฝ่ายชาย
- ง. หลังจากแต่งงานแล้ว คู่แต่งงานจะย้ายมาอยู่ใกล้ ๆ บ้านฝ่ายหญิง

17. “ออกเรือน” มีความหมายตรงกับข้อใด

- ก. ทำงานอยู่ต่างจังหวัด
- ข. ถูกไล่ออกจากบ้านพ่อแม่
- ค. ออกจากบ้านไปเรียนหนังสือ
- ง. แยกจากเรือนพ่อแม่ไปอยู่กับสามี

18. ข้อใดไม่ใช่สถานภาพของผู้หญิงในสมัยก่อน

- ก. ผู้หญิงไม่ค่อยมีอิสระในการเลือกคู่
- ข. ผู้หญิงสามารถเลือกอาชีพได้หลากหลาย
- ค. ผู้หญิงมักเป็นแม่บ้านแม่เรือนหลังจากแต่งงานแล้ว
- ง. หลังจากแต่งงานแล้ว ผู้หญิงจะเปรียบเป็นช้างเท้าหลัง ผู้ชายเปรียบเป็นช้างเท้าหน้า

19. ข้อใดไม่ใช่วิธีการอบรมเลี้ยงดูลูกของครอบครัวกะทิ

- ก. สอนให้มั่นใจ
- ข. สอนให้มีระเบียบ
- ค. สอนให้มีความรับผิดชอบ
- ง. สอนให้ยึดตัวเองเป็นหลัก

20. ข้อใดไม่ใช่ครอบครัวขยาย

- ก. ครอบครัวที่ประกอบด้วย พ่อ แม่ ลูก
- ข. ครอบครัวที่ประกอบด้วย ปู่ ย่า พ่อ แม่ ลูก
- ค. ครอบครัวที่ประกอบด้วยตา ยาย พ่อ แม่ ลูก
- ง. ครอบครัวที่ประกอบด้วย ตา ยาย ลุง พ่อ แม่ ลูก

21. ข้อใดเป็นเหตุผลของการสร้างหลังคาทรงสูง

- ก. ช่วยลดความร้อน
- ข. ช่วยป้องกันฝนสาด
- ค. ช่วยป้องกันสัตว์รบกวน
- ง. ช่วยให้ลมผ่านสะดวก

22. ข้อใดไม่ใช่เหตุผลที่สร้างบ้านเรือนไทยให้มีใต้ถุนโปร่ง

- ก. เพื่อป้องกันน้ำท่วม
- ข. เพื่อประหยัดวัสดุติดิ
- ค. เพื่อระบายความร้อน
- ง. เพื่อให้ลมพัดได้สะดวก

23. คนไทยเชื่อว่าการปลูกต้นอะไรจะมีคนช่วยเหลือและสนับสนุน

- ก. ขนุน
- ข. จำปี
- ค. จำปา
- ง. มะม่วง

24. “เรือนขวาง” คือห้องใดของบ้าน

- ก. ห้องนั่งเล่น
- ข. ห้องแขวนกรรณ
- ค. ห้องนอนของลูก ๆ
- ง. ห้องทำอาหารคาวหวาน

25. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของศาลา

- ก. เป็นที่ทำบุญ
- ข. เป็นที่ค้าขาย
- ค. เป็นที่ประชุม
- ง. เป็นที่พักผ่อน

26. อาหารหลักของคนไทยคืออะไร

- ก. ผัก
- ข. ข้าว
- ค. ปลา
- ง. น้ำพริก

27. “เปิบข้าว” มีความหมายตรงกับข้อใด

- ก. ทานข้าว
- ข. นั่งทานข้าว
- ค. ทานข้าวด้วยมือ
- ง. ทานข้าวด้วยช้อน

28. “ข้าวใหม่” มีความหมายตรงกับข้อใด

- ก. ข้าวที่หุงใหม่
- ข. ข้าวที่เพิ่งซื้อมาใหม่
- ค. ข้าวที่ปลูกด้วยวิธีใหม่
- ง. ข้าวที่เพิ่งเก็บเกี่ยวใหม่

29. “ห้วงกะทิ” คืออะไร

- ก. น้ำกะทิที่ได้จากการคั้นเนื้อมะพร้าวครั้งที่สี่
- ข. น้ำกะทิที่ได้จากการคั้นเนื้อมะพร้าวครั้งแรก
- ค. น้ำกะทิที่ได้จากการคั้นเนื้อมะพร้าวครั้งที่สอง
- ง. น้ำกะทิที่ได้จากการคั้นเนื้อมะพร้าวครั้งที่สาม

30. ข้อใดไม่ใช่อาหารคาว

- ก. แกงบวด
- ข. หมูหวาน
- ค. แกงหมูเทโพ
- ง. น้ำพริกปลาร้า

31. ข้อใดเป็นขั้นตอนของวิธีการหุงข้าวแบบเช็ดน้ำ

- ก. ต้มข้าว เช็ดน้ำข้าว ดองข้าว
- ข. ดองข้าว เช็ดน้ำข้าว ต้มข้าว
- ค. เช็ดน้ำข้าว ต้มข้าว ดองข้าว
- ง. ต้มข้าว ดองข้าว เช็ดน้ำข้าว

32. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของโถ่งมังกร

- ก. ราคาถูก
- ข. คุณภาพดี
- ค. มีลายมังกร
- ง. เป็นโถ่งเคลือบ

33. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการถนอมอาหาร

- ก. เพื่อนำไปถวายพระ
- ข. เพื่อมีอาหารบริโภคได้เป็นเวลานาน
- ค. เพื่อมีอาหารบริโภคในยามขาดแคลน
- ง. เพื่อมีอาหารบริโภคนอกฤดูกาลของอาหารนั้น

34. คำปริศนาข้างล่างนี้กล่าวถึงเครื่องใช้อะไร

“อะไรเอ๋ย ซื่ออยู่ในครัว ตัวอยู่ในป่า”

- ก. ไม้ขัดหม้อ
- ข. ผ้าขาวม้า
- ค. โถ่งและอ่าง
- ง. กระต่ายชุมมะพร้าว

35. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของผ้าขาวม้า

- ก. ใช้ในการอาบน้ำ
- ข. เป็นผ้าที่ผู้ชายส่วนใหญ่ใช้
- ค. เป็นผ้าที่ผู้หญิงส่วนใหญ่ใช้
- ง. เป็นผ้าฝ้ายที่ทอเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า

36. ข้อใดไม่ใช่ชนบประเพณี

- ก. การทำบุญ
- ข. การแต่งงาน
- ค. การทำขวัญนาคน
- ง. การแต่งตัวอย่างสุภาพ

37. การตัดผมไฟจะจัดขึ้นเมื่อใดกอายุครบกี่วัน

- ก. 3 วัน
- ข. 10 วัน
- ค. 30 วัน
- ง. 60 วัน

38. เวลาสงกรานต์คือช่วงเวลาใด

- ก. วันที่ 11 - 13 เมษายน
- ข. วันที่ 13 - 15 เมษายน
- ค. วันที่ 12 - 16 เมษายน
- ง. วันที่ 15 - 18 เมษายน

39. การทำบุญตักบาตรทำในเวลาใด

- ก. ตอนเช้า
- ข. ตอนเย็น
- ค. ตอนบ่าย
- ง. ตอนเที่ยง

40. “เมรุ” หมายถึงอะไร

- ก. ที่ตั้งศพ
- ข. ที่วางศพ
- ค. ที่เผาศพ
- ง. ที่บูชาศพ

ภาคผนวก ง
หนังสืออ่านประกอบบรรยายเรื่อง “ความสุขของกะทิ” สำหรับผู้เรียนชาวจีน

หนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง
“ความสุขของกะทิ” สำหรับผู้เรียนชาวจีน

คำนำ

สวัสดีค่ะ หนูชื่อกะทิ เป็นตัวละครเอกในนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** นี่คือนักอ่านประกอบนวนิยายเรื่อง “**ความสุขของกะทิ**” สร้างขึ้นเพื่อเสริมความรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทยแก่ผู้เรียนชาวจีนที่มีความรู้ภาษาไทยระดับกลางต่อไป หนูจะพาพี่ ๆ เรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทยจากเรื่อง **ความสุขของกะทิ** นะคะ

หนังสืออ่านประกอบนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** มีทั้งหมด 8 บท ดังนี้

- บทที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับนวนิยาย
- บทที่ 2 สำนวนไทย
- บทที่ 3 ภาพพจน์
- บทที่ 4 ครอบครัวไทย
- บทที่ 5 ที่อยู่อาศัย
- บทที่ 6 อาหารการกิน
- บทที่ 7 ภูมิปัญญาไทย
- บทที่ 8 ประเพณีไทย

บทที่ 1

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับนวนิยาย

บทที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับนวนิยาย

สวัสดีค่ะ วันนี้เรามารู้จัก
นวนิยายกันก่อนนะคะ

นวนิยาย คือ **บันเทิงคดี** ที่เขียนเป็นร้อยแก้วขนาดยาว นำเสนอเรื่องราวต่าง ๆ ของมนุษย์ ได้รับอิทธิพลจากตะวันตกในสมัยรัชกาลที่ 5 มีความหมายตรงกับภาษาอังกฤษว่า Novel

นวนิยายภาษาไทยเรื่องแรกเป็นนวนิยายแปล เรื่อง **ความพยาบาท** แปลจากนวนิยายภาษาอังกฤษเรื่อง **Vendetta** ของ Marie Corelli โดยแม่วัน ซึ่งเป็นนามปากกาของ **พระยาสุรินทราชา** ต่อมาครูเหลื่อม (หลวงวิลาศบริวัตร) ได้แต่งนวนิยายเรื่อง **ความไม่พยาบาท**

องค์ประกอบของนวนิยาย

เนื้อเรื่อง	คือการลำดับเหตุการณ์ให้ต่อเนื่องกันโดยตลอด
โครงเรื่อง	คือเค้าโครงของเรื่อง เป็นจุดสำคัญในเรื่อง
แก่นเรื่อง	คือแนวคิดหลักที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อให้ผู้อ่าน
ตัวละคร	คือบุคคลที่ผู้เขียนสมมติขึ้นให้มีพฤติกรรมเหมือนมนุษย์ในสังคมจริง
ฉาก	คือเวลา สถานที่ รวมถึงบรรยากาศของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
ลีลาการใช้ภาษา	คือกลวิธีการเขียนที่มีลักษณะเฉพาะตัวของผู้เขียนในการเลือกใช้คำ สำนวนโวหาร ลักษณะประโยค เป็นต้น

ต่อไปเรามาดู **องค์ประกอบ** ของนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** นะคะ

1. เนื้อเรื่อง

เนื้อเรื่องคือการลำดับเหตุการณ์ให้ต่อเนื่องกันโดยตลอด เนื้อเรื่องจะบอกให้รู้ว่าเป็นเรื่องของใคร เกิดเหตุการณ์อะไร ที่ไหน เมื่อไรและอย่างไร เนื้อเรื่องย่อของเรื่อง **ความสุขของกะทิ** มีดังนี้

เด็กหญิง 9 ขวบ ชื่อ **กะทิ** อาศัยอยู่กับตายายที่ **บ้านเรือนไทยริมคลอง** ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทุกเช้าจะมี **พี่ทอง** พายเรือพาหลวงลุงมาบิณฑบาต กะทิจะไปใส่บาตรกับตา **ตา** ของกะทิเป็นนักกฎหมาย มีน้ำใจและมีอารมณ์ขัน หลังจากเกษียณแล้วมาใช้ชีวิตในชนบท และช่วยเหลือชาวบ้านเสมอ **ยาย** ของกะทิเคยเป็นเลขานุการโรงแรมห้าดาว เป็นคนที่เคร่งครัดและเจ้าระเบียบ ตากับยายรักและเอาใจใส่กะทิมาก ในบ้านไม่มีใครพูดถึงแม่ของกะทิ แต่ในใจกะทิดูคิดถึงแม่ทุกวันและอยากพบแม่ วันหนึ่งยายถามกะทิว่า อยากไปหาแม่ไหม ตาบอกกะทิว่าแม่ป่วยหนัก ให้กะทิตัดสินใจเองว่าจะไปหาแม่หรือเปล่า

กะทิไปหาแม่ที่ **บ้านชายทะเล** หัวหิน แม่ป่วยเป็นโรคกล้ามเนื้ออ่อนแรง ตอนนี้อาการของแม่หนักแล้ว แต่แม่อยากพูดกับกะทิจนนาทีสุดท้าย จึงไม่ใช่เครื่องช่วยหายใจ แม่เล่าให้กะทิฟังว่า หลังจากแม่รู้ว่าตัวเองป่วยก็ย้ายกลับไปอยู่กับตายายที่บ้านริมคลอง วันหนึ่งแม่พายเรือพากะทิไปถึงศาลาริมน้ำแล้วเจอพายุ แม่ตัดสินใจพายเรือกลับ แม่วางกะทิในเรือแล้วไปปลดเชือกจากเสา แต่เชือกหลุดจากมือแม่ แม่ไม่มีแรงช่วยกะทิได้จึงอธิษฐานว่า ถ้ากะทิปลอดภัย แม่ก็จะไม่ต้องเจอตัวกะทิอีก พอดีพี่ทองพายเรือมาจึงช่วยกะทิไว้ได้ วันรุ่งขึ้นแม่ก็จากไปโดยไม่บอกเหตุผลกับใคร

หลังจากแม่เสียชีวิตแล้ว กะทิไป **บ้านกลางเมือง** กับ **น้ำภา** และ **น้ำก้นต์** **ลุงทอง** พากะทิไปดูห้องที่แม่เตรียมไว้ให้กะทิโดยเฉพาะ ซึ่งมีเอกสารจัดไว้ในลิ้นชัก **ลุงทอง** เล่าให้ฟังว่า **พ่อ** ของกะทิชื่อแอนโทนี่ ชัมเมอร์ เป็นชาวพม่าแต่เติบโตที่อังกฤษ พ่อกับแม่รักกันแล้วแต่งงานกัน แม่ไปทำงานที่ฮ่องกงจึงแยกกันอยู่กับพ่อ วันหนึ่งแม่เลิกกับพ่อและตัดสินใจกลับเมืองไทยโดยรู้ว่าตัวเองกำลังท้อง แม่เตรียมจดหมายฉบับหนึ่งให้กะทิตัดสินใจเองว่าจะส่งให้พ่อหรือไม่ สุดท้ายกะทิไม่ได้ส่งจดหมายให้พ่อและเลือกกลับไปอยู่กับตายายที่บ้านริมคลองเหมือนเดิม

2. โครงเรื่อง

โครงเรื่อง คือเค้าโครงของเรื่อง ซึ่งเป็นจุดสำคัญในเรื่อง โครงเรื่องที่ดีต้องมีความ **ขัดแย้ง** อาจจะเป็นความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวเอง ความขัดแย้งระหว่างตัวละคร ฝ่ายหนึ่งกับอีกฝ่ายหนึ่ง ความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับสังคมหรือกับธรรมชาติก็ได้ โครงเรื่องของ **ความสุขของกะทิ** มีดังนี้

เปิดเรื่อง โดยบรรยายภาพชีวิตของเด็กหญิง 9 ขวบที่อาศัยอยู่กับตายายที่ต่างจังหวัด ซึ่งเป็นชีวิตแบบเรียบง่ายและมีความสุข

ดำเนินเรื่อง โดยเล่ากิจกรรมในชีวิตประจำวันของเด็กหญิงที่อยู่ใน **บ้านริมคลอง** วันหนึ่งได้ไปพบแม่ที่ **บ้านชายทะเล** หัวหินและใช้ชีวิตกับแม่อย่างมีความสุขเป็นระยะเวลาสั้น ๆ แม่ก็เสียชีวิตเพราะโรคกล้ามเนื้ออ่อนแรง แล้วเด็กหญิงไปถึง **บ้านกลางเมือง** กรุงเทพฯ ได้รู้จักเรื่องราวของพ่อ แม่ แม่ฝากจดหมายฉบับหนึ่งที่แม่เขียนไว้ก่อนเสียชีวิต โดยให้เด็กหญิงตัดสินใจเองว่าจะส่งให้พ่อหรือไม่

ปิดเรื่อง ด้วยการเฉลยว่าเด็กหญิงไม่ได้ส่งจดหมายให้พ่อและเลือกกลับไปใช้ชีวิตกับตายายเหมือนเดิม

นวนิยายเรื่องนี้แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ **บ้านริมคลอง** **บ้านชายทะเล** และ **บ้านกลางเมือง** การเปิดเรื่อง เริ่มจากตอนบ้านริมคลอง บทที่ 1 คือ **กระทะกับตะหลิว** แต่ละบทจะมีประโยคนำเรื่อง ในบทแรกมีประโยคนำเรื่องคือ “แม่ไม่เคยสัญญาว่าจะกลับมา” ตัวอย่างการเปิดเรื่องมีดังนี้

บทที่ 1 กระทั่งทะเล

“แม่ไม่เคยสัญญาว่าจะกลับมา”

เสียงกระทั่งทะเลพลิ้วลูกกะทิให้ตื่นขึ้นเหมือนวันก่อน ๆ ที่จริงแล้วกลิ่นหอมกรุ่น ๆ ของข้าวสุกก็มีส่วนด้วย รวมทั้งกลิ่นควันจากเตาและกลิ่นโช่ทอด แต่เสียงทะเลลิ่วเคาะกระทุ้งต่างหากที่ดึงกะทิให้พ้นจากวงค์นิราและภาพฝันส่วนใหม่

กะทิไม่เคยใช้เวลาล้าหน้าแต่งตัวนาน ตาล้อบ้อย ๆ ว่าวิ่งผ่านน้ำเสร็จแล้วหรือ ยายหันมามองเมื่อกะทิเข้ามาในครัว ยายไม่เคยยิ้มตอบหรือทักทาย ตาบอกว่ายิ้มของยายมีน้อยต้องสงวนเอาไว้วัดกระป๋องส่งออกไปขายต่างประเทศ

กะทิดูดข้าวใส่ขัน สีขาว ๆ ของข้าวสวยเข้ากันดีกับอากาศสดชื่นยามเช้าแบบนี้ ไออุ่นจากขันข้าวในอ้อมแขนแผ่ซ่านทั่วทั้งอกและใจที่ร่ำจึ่งหวั่นกระช้านขึ้นเมื่อกะทิออกวิ่งไปหาน้ำ ตานั่งอ่านหนังสือพิมพ์รออยู่แล้วกับถาดอาหารเหมือนเคย ไม่นานเสียงพายกระทบน้ำก็ดังขึ้น พร้อมกับที่หัวเรือพุ่งคุ้งน้ำออกมาให้เห็น สีจิวของหลวงลุงเพิ่มความสดใสให้บรรยากาศ พี่ทองลูกศิษย์ยังพันขาวมาแต่ไกล ตาบอกว่าพี่ทองนำไปอยู่คณะตลกชนยิ้ม ยิ้มของพี่ทองเหมือนโรคติดต่อ ยิ้มที่ส่งมาจากหัวใจระรื่น ต่อสายตรงถึงปากและแววตา แม่รัศมีเป็นคลื่นรอบ ๆ เหมือนเวลาโยนก้อนหินลงในน้ำ จนคนรอบข้างรู้สึกได้

ตากรวดน้ำใต้ต้นโพใหญ่ กะทิอนุโมทนาบุญกับตาและอธิษฐานอยู่ในใจ

สำหรับข้าวรออยู่แล้ว มือใหญ่แบบนี้ทุกเช้า ตาจะยัดผักต้มกับน้ำพริกเป็นหลัก ผัดผักกับปลาทอดเป็นของกะทิเกือบคนเดียว ตาเลี้ยงของทอดน้ำมันทุกชนิด ตาบ่นลับหลังยายว่า อาหารของยายเหมือนทาเซลแล็ก สักวันจะเอากระทุ้งทะเลลิ่วของยายไปบริจาคกองทัพล้อมทำปิ่นใหญ่กู้ชาติ ถ้ายายได้ยืนก็จะปึงปัง และวันนั้นเสียงทะเลลิ่วเคาะกระทุ้งของยายก็จะดังลั่นสะท้านสะเทือนและถึกระแทก จนน่าแปลกใจที่กระทุ้งยังอยู่ดีและทำหน้าที่เช่นเดิมได้ในวันต่อมา

(ความสุขของกะทิ. 2556: 12-14)

การปิดเรื่องอยู่ในตอน **บ้านกลางเมือง** เป็น **บทส่งท้าย** บทนี้เป็นบทเดียวที่ไม่มีประโยคนำเรื่อง เป็นบทที่เฉลยให้ผู้อ่านรู้ว่า กะทิส่งจดหมายไปถึงพี่ทองแทนที่จะส่งให้พ่อ และเลือกใช้ชีวิตกับตายายที่บ้านริมคลองเหมือนเดิม ตัวอย่างการปิดเรื่องมีดังนี้

บทส่งท้าย

...

ลายมือพี่ทองตัวโตแบบที่เรียกว่าโตเท่าหม้อแกง ที่เขียนมาได้หลายประโยคบนเนื้อที่จำกัดแบบนี้ก็เก่งแล้ว กะทิตีใจที่พี่ทองเข้าใจกะทิ และไม่โกรธที่กะทิทำลงไปแบบนั้น

คืนนั้น กะทิเปิดกล่องขนมเก่า ๆ ที่ใช้เก็บของส่วนตัว ใส่โปสการ์ดของพี่ทองลงไปด้วย รวมกับจดหมายของแม่ จดหมายฉบับที่แม่เขียนถึงพ่อ จดหมายฉบับที่กะทิตัดสินใจไม่ส่งไปรษณีย์ วันนั้นกะทิส่งจดหมายไปต่างประเทศก็จริง แต่เป็นจดหมายที่ส่งไปถึงพี่ทอง วิธีนี้ทำให้กะทิไม่ต้องอธิบายให้ลุงตอง น้ากันต์ และน้าฎาฟังว่ากะทิตัดสินใจเช่นนั้นเพราะอะไร

บางที่ชีวิตก็ไม่มีคำอธิบาย แม่เคยบอกไว้อย่างนั้นไม่ใช่หรือ และระหว่างแม่กับกะทิ กะทิก็เชื่อว่าแม่เข้าใจได้โดยที่กะทิไม่ต้องอธิบาย

กะทิกราบพระก่อนนอน พรุ่งนี้ต้องตื่นแต่เข้าไปโรงเรียน ทุกอย่างเหมือนเดิม ไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง แล้วเสียงตะลิวของยายก็จะปลุกให้กะทิตื่นขึ้นพบกับโลกใบนี้อีกครั้ง

(ความสุขของกะทิ. 2556: 107-108)

3. แก่นเรื่อง

แก่นเรื่องคือแนวคิดหลักที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อให้ผู้อ่าน แก่นเรื่องของ **ความสุขของกะทิ** เกี่ยวข้องกับความตาย ความรัก และความสุข **ความตายของชีวิตไม่ใช่การสิ้นสุดของความรัก ความสุขหาได้ไม่ยาก ถ้าเราไม่ตั้งเงื่อนไขกับชีวิตมากเกินไป** ถึงแม้ว่ากะทิสัญญเสียแม่ ซึ่งเป็นคนที่รักมากที่สุด แต่ความรักและความผูกพันของแม่ที่มีต่อกะทิไม่ได้สูญหายไปด้วย ความรักและการดูแลเอาใจใส่ของคนรอบข้างทำให้กะทิสามารถพ้นความทุกข์จากการสูญเสียแม่และมองหาความสุขรอบตัวได้

4. ตัวละคร

ตัวละคร คือบุคคลที่ผู้เขียนสมมติขึ้นให้มีพฤติกรรมเหมือนมนุษย์ในสังคมจริง นวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** มี**ตัวละครเอก**คือ กะทิ แม่ ตา และยาย **ตัวละครรอง** คือ พี่ทอง ลุงตอง น้าภาและน้ากันต์ ดังนี้

 กะทิ	กะทิ เด็กหญิง 9 ขวบ ชื่อจริงว่า ณกมล พจนวิทย์ อาศัยอยู่กับตายายโดยไม่มีพ่อแม่ เติบโตด้วยความรักและเอาใจใส่จากตายายและคนรอบข้าง เป็นเด็กที่เก็บความรู้สึกไว้ในใจ มองโลกในแง่ดี เป็นเด็กใจดี จิตใจเข้มแข็ง มีความรับผิดชอบและมีระเบียบ
 แม่	แม่ของกะทิ ชื่อจริงว่า ณภัทร พจนวิทย์ เป็นผู้หญิงเก่ง ทันสมัย ได้รับการศึกษาสูง มีความเชื่อมั่นในตัวเอง เป็นผู้หญิงที่รู้ว่าตัวเองต้องการอะไร และมีความกล้าหาญในการวางแผนชีวิตตามที่ตัวเองต้องการ เป็นคนที่ละเอียดรอบคอบและมีระเบียบ
 ตา	ตาของกะทิ เคยเป็นทนาย เก่งทางด้านกฎหมาย ได้รับการศึกษาจากต่างประเทศ มีความรู้และฐานะดี เมื่อเกษียณจึงมาใช้ชีวิตเรียบง่ายในชนบท เป็นคนมีน้ำใจ ชอบช่วยเหลือ คนอื่น และมีอารมณ์ขัน
 ยาย	ยายของกะทิ เคยเป็นเลขานุการของผู้บริหารโรงแรมห้าดาว เป็นผู้หญิงที่เจ้าระเบียบ ละเอียดรอบคอบ เคร่งครัด หลังเกษียณแล้วปรับตัวเป็นเหมือนแม่บ้านแม่เรือนในสมัยก่อน ชอบทำอาหาร ดูแลคนในครอบครัว ศรัทธาในพุทธศาสนา มีน้ำใจ ชอบทำบุญทำทาน

 พี่ทอง	พี่ทอง เป็นเด็กวัด ชื่อจริงว่า สุวรรณ วินัยดี เป็นเพื่อนที่เข้าใจและคอยช่วยเหลือกะทิ มีน้ำใจ ยิ้มเก่ง ว่ายน้ำแข็ง และมารยาทดี
 ลุงตอง	ลุงตอง เป็นลูกพี่ลูกน้องของแม่ของกะทิ สนิทกับแม่ตอนเรียนมหาวิทยาลัยเดียวกัน เป็นนักจัดดอกไม้มืออาชีพ เก่งทางด้านศิลปะ มีนิสัยเหมือนผู้หญิง
 น้ำภา	น้ำภา เป็นเพื่อนร่วมงานของแม่ เป็นผู้หญิงสมัยใหม่ ทำงานเก่ง จิตใจดี
 น้ำกันต์	น้ำกันต์ เป็นรุ่นน้องของแม่ สนิทกับแม่ตอนอยู่ชมรมเทนนิสในมหาวิทยาลัย เป็นผู้เขียนบทโฆษณาวิทยุ เก็บตัว ไม่ค่อยแสดงออก พูดน้อย เป็นคนที่มีน้ำใจ

5. ฉาก

ฉาก คือเวลา สถานที่ รวมถึงบรรยากาศของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ฉากในนวนิยายเรื่อง **ความสุขของกะทิ** แบ่งเป็น 3 ตอน แต่ละตอนตั้งชื่อตามสถานที่พักของตัวละคร ได้แก่ **บ้านริมคลอง** **บ้านชายทะเล** และ **บ้านกลางเมือง** ดังนี้

บ้านริมคลอง	
เป็นฉากชนบท ตอนที่อยู่บ้านริมคลองเป็นตอนที่กะทิอาศัยอยู่กับตายายในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา แวดล้อมด้วยธรรมชาติที่สงบและสวยงาม สามารถเห็นถึงวิถีชีวิตริมน้ำของชาวบ้าน ซึ่งเป็นชีวิตที่เรียบง่ายและมีความสุข	
1. ฉากบ้านริมคลอง	
บ้านชายทะเล	
เป็นฉากบ้านชมคลื่นริมทะเล ฉากบ้านชายทะเลเป็นตอนที่กะทิไปหาแม่และอยู่กับแม่เป็นระยะเวลาสั้น ๆ ที่ชายทะเลหัวหิน ลักษณะฉากชายทะเลสอดคล้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่อง ทะเลมีคลื่นลมที่ทั้งรุนแรงและสงบ น้ำทะเลมีขึ้นมีลง ชีวิตของกะทิในตอนนั้นก็เช่นกัน ได้สัมผัสทั้งความสุขและความทุกข์ มีความสุขเพราะได้พบแม่และได้รับความรักจากแม่ มีความทุกข์เพราะสูญเสียแม่	
2. ฉากบ้านชายทะเล	
บ้านกลางเมือง	
เป็นฉากคอนโดมิเนียมที่กรุงเทพฯ ตอนอยู่บ้านกลางเมืองเป็นตอนที่กะทิได้รู้จักเรื่องราวของพ่อแม่ และตนเองมากขึ้น ในบ้านกลางเมืองมีเอกสารที่แม่เตรียมไว้ก่อนเสียชีวิตเพื่อให้กะทิรู้เรื่องราวอดีต พร้อมมีจดหมายฉบับหนึ่งที่เตรียมไว้ให้กะทิตัดสินใจว่าจะส่งไปให้พ่อหรือไม่	
3. ฉากบ้านกลางเมือง	

6. ลีลาการใช้ภาษา

ลีลาการใช้ภาษา หมายถึงกลวิธีการเขียนที่มีลักษณะเฉพาะตัวของผู้เขียนในการเลือกใช้คำ สำนวนโวหาร ลักษณะประโยค เป็นต้น ลีลาการใช้ภาษาในนวนิยาย **ความสุขของกะทิ** มีอยู่ 2 ลักษณะ ได้แก่ **การใช้ถ้อยคำที่แสดงอารมณ์ความรู้สึก** และ **การใช้ภาพพจน์**

การใช้ถ้อยคำที่แสดงอารมณ์ความรู้สึก เช่น

(1) การใช้ถ้อยคำแสดงความรักและความคิดถึงของแม่กับกะทิ

ไม่ต่างกันตรงไหนที่แม่กอดกะทิหรือกะทิกอดแม่ น้ำตาจากความดีใจไหลรินรวมกัน กะทิกางแขนกอดแม่อย่างที่ฝันไว้ กอดแม่แทนคำว่ารักจากใจ แทนคำว่าเข้าใจที่ต้องแยกห่างจากกัน แทนคำว่าคิดถึง นานเท่าไรไม่รู้กว่ากะทิจะปล่อยแขนจากแม่

(ความสุขของกะทิ. 2556: 47)

กะทิกอดแม่อย่างที่ฝันไว้ เห็นได้ว่ากะทิดูคิดถึงและอยากเจอแม่มาก แม่กอดกะทิกับกะทิกอดแม่ไม่ต่างกันตรงไหน เห็นได้ว่าแม่ก็คิดถึงกะทิเหมือนที่กะทิดูคิดถึงแม่ แม่ดูสองคนนี่ถึงแม้ว่าไม่ได้เจอกันเป็นเวลานาน แต่ความรักที่มีต่อกันทำให้เข้าใจซึ่งกันและกันโดยไม่ต้องอธิบายมาก แค่กางแขนกอดกันก็สามารถแทนความรัก ความเข้าใจ และความคิดถึงได้ การซ้ำโครงสร้างประโยค **"แทนคำว่า..."** ทำให้เห็นถึงความเรียบง่ายและไพเราะสวยงามของภาษา และเน้นความรักและความคิดถึงของตัวละคร

(2) การใช้ถ้อยคำแสดงความรู้สึกเสียใจของกะทิ

สายลมบนไอร้อนที่ลอยขึ้นจากพื้นทรายกระทบใบหน้า กะทิวิ่งเร็วขึ้นเรื่อย ๆ วิ่งไปให้ถึงขอบฟ้า ทำสัมผัสทรายเนื้อละเอียดอย่างที่ไม่ได้...อย่างที่เคยทำได้ สองมือกำเข้าหากัน ขยับขึ้นลงตามจังหวะการวิ่งอย่างที่ไม่ได้...อย่างที่เคยทำได้ กะทียกมือขึ้นปาดน้ำตา กิริยาง่าย ๆ แบบนี้แม่ก็ไม่ได้...ทั้ง ๆ ที่เคยทำได้

(ความสุขของกะทิ. 2556: 51)

การซ้ำโครงสร้างประโยค "อย่างที่ไม่ได้...อย่างที่เคยทำได้" ทำให้ภาษาไพเราะ งดงาม และเน้นอารมณ์ความโศกเศร้าของตัวละคร กะทิเสียใจที่แม่ป่วยและไม่สามารถเคลื่อนไหวร่างกายเหมือนคนปกติได้ เสียใจที่ไม่รู้ว่าแม้อย่างไรเสียเวลาอีกนานเท่าไร เสียใจที่ตนเองเพิ่งได้เจอแม่ แต่ก็กำลังจะสูญเสียแม่ไป

การใช้ภาพพจน์ (修辞手法) เช่น

(1) การใช้ภาพพจน์แบบอุปมา (明喻)

ฟ้าผืนกว้างวันนี้ไม่มีเมฆ
ให้เห็น มองดู**เหมือนผ้าสีฟ้าสด**
ผืนใหญ่ผืนเดียว กะทินอนหงาย
ลอยคออยู่ในทะเลที่เรียบ**ราวแผ่น**
กระจก ดวงอาทิตย์สีส้มเพ็ญโผล่พ้น
ขอบฟ้า อากาศจึงเย็นรื่น

(ความสุขของกะทิ. 2556: 58)

เปรียบ “ฟ้า” เป็น “ผ้า” ใช้คำว่า **เหมือน** เป็นคำเชื่อมโยง เนื่องจากฟ้าผืนกว้างไม่มีเมฆเป็นผืนใหญ่ผืนเดียวเหมือนผ้าผืนใหญ่สีฟ้าสด และเปรียบ “ทะเล” เป็น “แผ่นกระจก” ใช้คำว่า **ราว** เป็นคำเชื่อมโยง เนื่องจากทะเลมีลักษณะเรียบเหมือนแผ่นกระจก ทำให้**เห็นภาพ**ฟ้าผืนกว้างที่สะอาดตาและทะเลที่เรียบ ๆ ทำให้ผู้อ่านได้สัมผัสถึงธรรมชาติที่สงบและสวยงาม

(2) การใช้ภาพพจน์แบบบุคคลวัต (拟人)

เปรียบ “เรือ” กับ “น้ำ” เป็นเหมือน**มนุษย์** สามารถทักทายกัน ตากับกะทินั่งอยู่บนเรืออย่างสบายไม่ พูดกันปล่อยให้เรือลอยอยู่บนน้ำ ทำให้ผู้อ่าน**เห็นภาพ**ท่ามกลางทุ่งนา มีเรือ ลำหนึ่งลอยอยู่บนน้ำ รอบ ๆ เป็นธรรมชาติที่เต็มไปด้วยบรรยากาศสงบและสวยงาม เรืออยู่บนน้ำ ตากับกะทิอยู่บนเรือ ผ่อนคลายและมีความสุข

เรือท้องแบนหัวเรือสั้น ๆ
ลำนี้ ทำหน้าที่เป็นพาหนะชั้นดี ไม่
ก่อมลพิษ เคลื่อนที่แหวกสายน้ำใส
ไปตามแรงของคนพาย ถ้าผ่านเข้าไป
กลางฝูงจิงโจ้น้ำ ก็จะถูกกันแตก
หนี ดูวุ่นวายจั่วจะหว้นดี ตากับ
กะทิแทบไม่สงสัยเลยพูดกัน **ปล่อย**
ให้เรือกับผืนน้ำทักทายกันให้พอ...

(ความสุขของกะทิ. 2556: 24)

คำศัพท์ บทที่ 1

คำศัพท์	คำอธิบายภาษาไทย	คำอธิบายภาษาจีน
เกษียณ(กะ-เสียน)	สิ้นกำหนดเวลารับราชการหรือการทำงาน	退休
อธิษฐาน (อะ-ทิด-ถาน)	ตั้งใจมุ่งผลอย่างใดอย่างหนึ่ง	祈祷
ขัดแย้ง	ไม่ลงรอยกัน	矛盾
ภวังค์นิทรา (กะ-วัง-นิต-ทรา)	การหลับแบบไม่รู้สึกรู้สึ	梦幻
คดข้าว	ตักข้าวสุกออกจากหม้อ	盛饭
คુંน้ำ	ส่วนเว้าโค้งเข้าไปของฝั่งน้ำ	江河的湾
กรวดน้ำ	แผ่ส่วนบุญด้วยวิธีการรินน้ำลงพื้นดินหรือที่ รองรับที่สะอาด	洒法水祈祷
อนุโมทนา (อะ-นุ-โม-ทะ-นา)	ยินดีด้วย ใช้เมื่อผู้อื่นได้ทำบุญหรือความดี	祝贺
สำหรับ	ภาชนะเช่นถาด ใส่ถ้วยชามพร้อมบรรจุอาหาร คาวหรือหวานเป็นชุด	套餐
เซลแล็ก	มาจากภาษาอังกฤษ Shellac หมายถึง ของแข็งที่มีลักษณะเป็นแผ่นบาง สีค่อนข้าง เหลือง ละลายได้ดีในแอลกอฮอล์	虫漆
ทนาย(ทะ-นาย)	คำเรียกทนายความอย่างสั้น ๆ หมายถึงผู้ที่ ได้รับอนุญาตให้ว่าความแทนคู่ความในศาล	律师
ศรัทธา(สัด-ทา)	เชื่อ	信仰

แบบฝึกหัด บทที่ 1

ให้ขีด ✓ หน้าข้อความที่ถูกต้อง และขีด ✗ หน้าข้อความที่ผิด

1. ____ แก่นเรื่องคือเค้าโครงของเรื่อง
2. ____ นวนิยายเป็นงานเขียนแบบสารคดี
3. ____ นวนิยายเป็นงานเขียนประเภทร้อยแก้ว
4. ____ นวนิยายเรื่องแรกของไทยคือ **ความไม่พยายาบท**
5. ____ นวนิยายได้รับอิทธิพลจากตะวันตกในสมัยรัชกาลที่ 4
6. ____ โครงเรื่องคือการลำดับเหตุการณ์ให้ต่อเนื่องกันโดยตลอด
7. ____ ฉากคือเวลา สถานที่ รวมถึงบรรยากาศของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
8. ____ นวนิยายเรื่อง **ความไม่พยายาบท** เป็นนวนิยายที่แปลจากภาษาอื่น
9. ____ เนื้อเรื่องจะบอกให้รู้ว่าเป็นเรื่องของใคร เกิดเหตุการณ์อะไร ที่ไหน เมื่อไรและอย่างไร
10. ____ นวนิยายประกอบด้วย เนื้อเรื่อง โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละคร ฉาก และลีลาการใช้ภาษา

เฉลย แบบฝึกหัด บทที่ 1

ให้ขีด ✓ หน้าข้อความที่ถูกต้อง และขีด ✗ หน้าข้อความที่ผิด

1. ✗ แก่นเรื่องคือเค้าโครงของเรื่อง
2. ✗ นวนิยายเป็นงานเขียนแบบสารคดี
3. ✓ นวนิยายเป็นงานเขียนประเภทร้อยแก้ว
4. ✗ นวนิยายเรื่องแรกของไทยคือ **ความไม่พยายาบท**
5. ✗ นวนิยายได้รับอิทธิพลจากตะวันตกในสมัยรัชกาลที่ 4
6. ✗ โครงเรื่องคือการลำดับเหตุการณ์ให้ต่อเนื่องกันโดยตลอด
7. ✓ ฉากคือเวลา สถานที่ รวมถึงบรรยากาศของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
8. ✗ นวนิยายเรื่อง **ความไม่พยายาบท** เป็นนวนิยายที่แปลจากภาษาอื่น
9. ✓ เนื้อเรื่องจะบอกให้รู้ว่าเป็นเรื่องของใคร เกิดเหตุการณ์อะไร ที่ไหน เมื่อไรและอย่างไร
10. ✓ นวนิยายประกอบด้วย เนื้อเรื่อง โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละคร ฉาก และลีลาการใช้ภาษา

แบบทดสอบระหว่างเรียน บทที่ 1

ให้กากบาท (X) ข้อที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดไม่ใช่องค์ประกอบของนวนิยาย

- ก. ฉาก
- ข. ตัวละคร
- ค. โครงเรื่อง
- ง. ภาพประกอบ

2. ข้อความข้างล่างนี้แสดงว่าตามีลักษณะนิสัยอย่างไร

“กะทิไม่เคยใช้เวลาว่างหน้าเต่างตัวนาน ตาล้อบ่อยๆว่าวิ่งผ่านน้ำเสร็จแล้วหรือ ยายหันมามองเมื่อกะทิเข้ามาในครัว ยายไม่เคยยิ้มตอบหรือทักทาย ตาบอกว่ายิ้มของยายมีน้อย ต้องสงวนเอาไว้วัดกระป๋องส่งออกไปขายต่างประเทศ”

- ก. ซอບดຸ
- ข. เครื่องขี้ม
- ค. ไม่ซอບຍື່ມ
- ง. มีอารมณ์ขัน

3. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะนิสัยของยาย

- ก. เครื่องขี้ม
- ข. มีระเบียบ
- ค. ไม่ซอບຍື່ມ
- ง. มีอารมณ์ขัน

4. ข้อใดไม่ใช่ฉากในนวนิยายเรื่อง “ความสุขของกะทิ”

- ก. บ้านริมคลอง
- ข. บ้านชายทะเล
- ค. บ้านกลางเมือง
- ง. บ้านต่างประเทศ

5. ข้อความข้างล่างนี้แสดงให้เห็นว่าฟิทองมีลักษณะนิสัยตรงกับข้อใด

“...ฟิทองถูกศิษย์ยิงฟันมาแต่ไกล ตาบอกว่าฟิทองนำไปอยู่คณะตลกชนยิ้ม ยิ้มของฟิทองเหมือนโรคติดต่อ ยิ้มที่ส่งมาจากหัวใจระรื่น...”

- ก. ยิ้มเก่ง
- ข. เครื่องขี้ม
- ข. มีระเบียบ
- ง. มีความรับผิดชอบ

6. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะนิสัยของกะทิ

- ก. จิตใจดี
- ข. มีระเบียบ
- ค. เอาแต่ใจตัวเอง
- ง. มองโลกในแง่ดี

7. ลุงตองเก่งทางด้านใด

- ก. ศิลปะ
- ข. กฎหมาย
- ค. การทำอาหาร
- ง. การเขียนโฆษณา

8. ข้อความข้างล่างนี้แสดงว่ากะทิมีลักษณะนิสัยอย่างไร

“ตอนเย็นเมื่อกลับถึงบ้าน กะทิล้างปิ่นโตและวางคว่ำไว้ที่อ่างในครัว ค่ำๆค่อยมาเช็ดให้สะอาดอีกที แล้วยกไปวางข้างเตาใกล้มือยายตอนเช้า”

- ก. มารยาทดี
- ข. มีอารมณ์ขัน
- ค. มองโลกในแง่ดี
- ง. ละเอียดยรอบคอบ

9. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะนิสัยของแม่

- ก. จิตใจดี
- ข. เข้มแข็ง
- ค. เกร่งขี้ม
- ง. มีระเบียบ

10. ข้อความข้างล่างนี้แสดงให้เห็นถึงอารมณ์ใดเด่นชัดที่สุด

“ดวงจันทร์เหลือเพียงเสี้ยวเล็ก ๆ อยู่กลางฟ้า เงามันสนิมร้าวลู่อ่อนตามแรงลมน้อย ๆ นาทิเหมือนหยุดนิ่ง นิ่งจนกว่าดวงตะวันจะขึ้นอีกครั้งอย่างสดชื่นสวยงามพ้นจากขอบฟ้าเหนือทะเล ปลุกทุกสรรพชีวิตบนโลกให้ตื่นขึ้น แต่ไม่มีแม่รวมอยู่ด้วยอีกต่อไป”

- ก. ความคิดถึง
- ข. ความโศกเศร้า
- ค. ความเบิกบานใจ
- ง. ความรักและความผูกพัน

บทที่ 4

ครอบครัวไทย

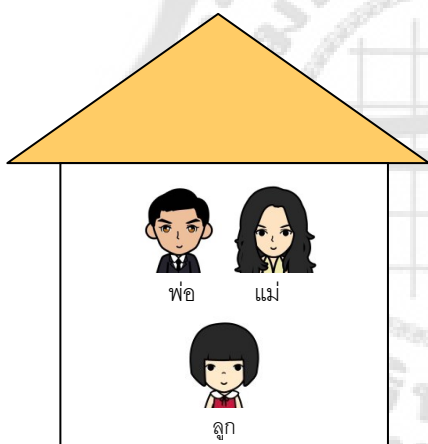
บทที่ 4 ครอบครัวไทย

ครอบครัวเป็นหน่วยที่เล็กที่สุด
ของสังคม เป็นพื้นฐานสำคัญ
ของสังคม

1. โครงสร้างครอบครัว

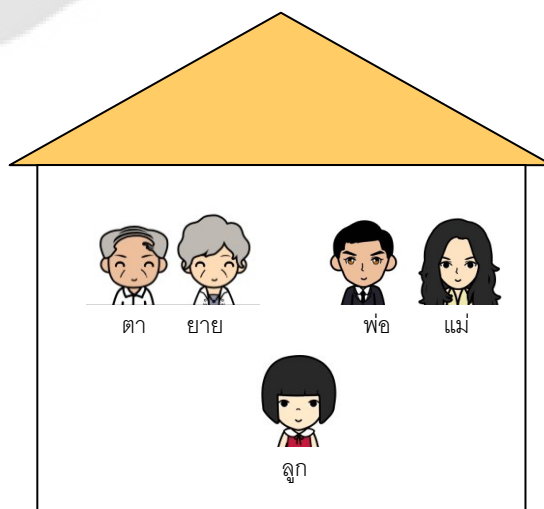
โครงสร้างของครอบครัวไทยมีทั้งครอบครัวเดี่ยวและครอบครัวขยาย

ครอบครัวเดี่ยว หมายถึง
ครอบครัวที่ประกอบด้วยพ่อ แม่
และลูกเท่านั้น

ครอบครัวขยาย เป็น
ครอบครัวที่มีคน 3 รุ่นอยู่ด้วยกัน
เช่น ครอบครัวที่มีตา ยาย พ่อ แม่
และลูกอยู่ด้วยกัน เพื่อน ๆ สงสัย
ไหมคะ ทำไมครอบครัวขยายมักจะ
อยู่กับตากับยาย ไม่ใช่ปู่กับย่า

เพราะในสังคมไทยนิยมให้หนุ่มสาวที่เพิ่งแต่งงานใหม่อาศัยอยู่บ้านฝ่ายหญิงเพื่อช่วยบ้านฝ่ายหญิงทำนา เรียกว่า “**แต่งงานเขยเข้าบ้าน**” ซึ่งตรงข้ามกับสังคมจีนที่เป็นแบบ “**แต่งงานสะใภ้เข้าบ้าน**” คือนิยมอยู่บ้านฝ่ายชายหลังจากแต่งงานแล้ว

ถ้ามีลูกสาวหลายคน ลูกสาวคนโตแต่งงานแล้วอยู่กับพ่อแม่ฝ่ายหญิง เมื่อลูกสาวคนที่ 2 แต่งงานและพาสามีเข้ามาอยู่ในบ้าน ลูกสาวคนโตกับสามีจะย้ายออกไป เรียกว่า “**ออกเรือน**” เมื่อลูกสาวคนที่สามแต่งงาน ลูกสาวคนที่สองจะทำเช่นเดียวกัน จนถึงลูกสาวที่เล็กสุดแต่งงานแล้วพาสามีอยู่บ้าน ลูกสาวคนเล็กจะอยู่กับพ่อแม่

ครอบครัวของกะทิเป็น**ครอบครัวเดี่ยว**ตอนที่กะทิยังเด็ก ๆ อยู่กับแม่เพียง 2 คนในคอนโดมิเนียมที่กรุงเทพฯ

แม่เพิ่งย้ายกลับมาทำงานที่กรุงเทพฯ เราสองคนแม่ลูกอยู่คอนโดกลางเมือง...

(ความสุขของกะทิ. 2556: 63)

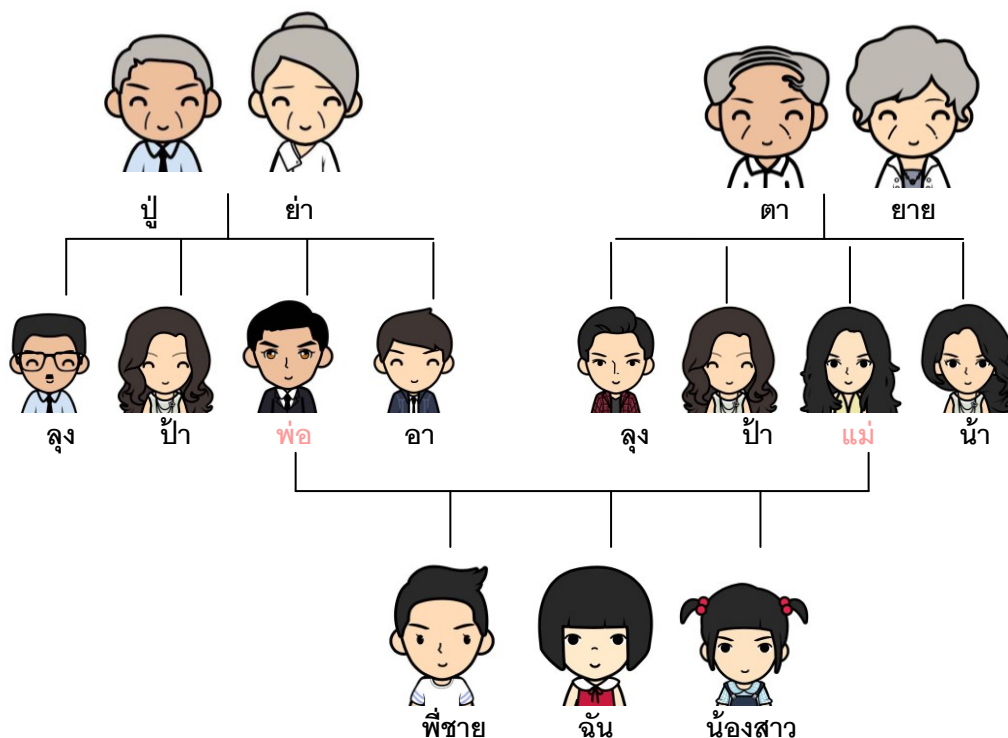
แต่แม่เริ่มแน่ใจแล้วว่าตัวเองไม่สบาย แม่ลางานกลับไปอยู่กับตา ยายหลังจากรู้ผลตรวจแน่นอน...

(ความสุขของกะทิ. 2556: 65)

เมื่อแม่รู้ว่าตัวเองป่วยก็ย้ายกลับไปอยู่อยุธยา กับตา ยาย กลายเป็น**ครอบครัวขยาย**ที่มีสามรุ่นอยู่ด้วยกัน คือ ตา ยาย แม่และกะทิ

2. ดำนับญาติในสังคมไทย

“**อา**” ใช้กับทั้งน้องชายและน้องสาวของพ่อ “**น้า**” ใช้เรียกทั้งน้องชายและน้องสาวของแม่ ในสังคมไทย คำเรียกญาตินอกจากใช้กับญาติที่เป็นครอบครัวเดียวกัน ยังนิยมใช้คำเรียกญาติกับผู้อื่น เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดและความสนิทสนม เช่น กะทิใช้คำเรียกญาติกับเพื่อนที่ชื่อทองว่า **พี่ทอง** กับเพื่อนร่วมงานของแม่ที่ชื่อภาว่า **น้าภา** และรุ่นน้องของแม่ที่ชื่อกันต์ว่า **น้ากันต์** ซึ่งไม่ใช่ญาติของกะทิ

3. สถานภาพของหญิงชาย

ในสมัยก่อน การแต่งงานของหนุ่มสาวไม่ค่อยมีโอกาสเลือกคู่เอง พ่อแม่จะเลือกให้ หรือทั้ง 2 ฝ่ายตกลงกันตั้งแต่ลูกยังเล็ก เรียกว่า “**คลุมถุงชน**” หมายถึงการแต่งงานที่ผู้ใหญ่จัดการให้โดยบ่าวสาวไม่รู้จักกันมาก่อน

ปัจจุบันชายหญิงไทยมีอิสระในการเลือกคู่มากขึ้น เช่น แม่ของกะทิเลือกคู่อย่างอิสระ แต่งงานกับหนุ่มพม่าที่ลอนดอน เห็นได้จากตัวบทดังนี้

กะทิฟังผ่านหูขณะที่สายตาไล่ไปตามรูปถ่ายในอัลบั้มบนตัก มีรูปสวมแหวน เข้าโบสถ์ แม่ในชุดเจ้าสาวแสนสวย เคียงข้างตากับยาย กะทินึกไม่ออกว่า ตากับยายรู้สึกอย่างไรที่ลูกสาวคนเดียวแต่งงานในแดนไกลและไม่มีวันจะกลับสู่มาตุภูมิในอนาคตอันไกล นี่ยังไม่รวมถึงเรื่องที่สาวอัยยารับรักหนุ่มที่มีวงศ์วานอยู่มั่งมีทะเลย์

(ความสุขของกะทิ. 2556: 95)

หญิงไทยสมัยก่อน ส่วนใหญ่จะเป็นแม่บ้านแม่เรือน เมื่อแต่งงานแล้ว ผู้หญิงจะใช้นามสกุลของสามี สามีจะเป็นผู้นำครอบครัว ภรรยาเป็นผู้ตาม จึงถูกเปรียบเทียบว่าเป็น “**ช้างเท้าหลัง**” สามีเป็น “**ช้างเท้าหน้า**”

ในปัจจุบัน ผู้หญิงมีสิทธิและความสามารถมากยิ่งขึ้น สามารถศึกษาได้เท่าเทียมกับผู้ชาย และมีตำแหน่งสูงได้เท่าเทียมกันด้วย

แม่ของกะทิ ได้รับการศึกษาสูงและมีประสบการณ์ไปเรียนและทำงานที่ต่างประเทศ เห็นได้จากตัวบทดังนี้

งานของแม่่มากจนล้นมือ คนกำลังห่อ อีคอมเมิร์ซ ขายสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ตใจจะ แม่จับด้านนี้มาตั้งแต่ประจำอยู่ที่ฮ่องกง มอบงานให้ใครช่วยแทบไม่ได้ ต้องคอยแก้ปัญหา เป็นที่ปรึกษากฎหมายให้บริษัทต่างชาติที่มาตั้งในเมืองไทย

(ความสุขของกะทิ. 2556: 64)

นอกจากนี้ สมัยก่อนยังไม่มี **การหย่าร้าง** มากนัก ไม่ค่อยมีผู้หญิงที่แต่งงานแล้วใช้ชีวิตตามลำพัง เพราะเกรงจะถูกรังแก แต่ปัจจุบันมีการหย่าร้างเพิ่มมากขึ้น ผู้หญิงอยู่คนเดียวในสังคมได้เหมือนผู้ชาย เช่น แม่ของกะทิ หย่าร้างกับพ่อและกลับเมืองไทยโดยรู้ว่าตัวเองกำลังท้อง แต่ก็ตัดสินใจจะเลี้ยงลูกตามลำพัง เห็นได้จากตัวบทดังนี้

กระเป๋านี้แหละที่แม่เอาติดตัวมาเพียงอย่างเดียววันที่ตัดสินใจกลับเมืองไทย อ้อ...รวมหนูในท้องด้วย

(ความสุขของกะทิ. 2556: 95)

4. การอบรมเลี้ยงดูลูก

การอบรมเลี้ยงดู หมายถึงวิธีการที่ผู้ใหญ่ในครอบครัวปฏิบัติต่อเด็ก ทั้งร่างกายและจิตใจ ดังนั้น ผู้ใหญ่ในครอบครัวนอกจะเลี้ยงดูลูกให้มีความเจริญเติบโตทางด้านร่างกายแล้วยังจำเป็นต้องฝึกอบรมให้มีความเจริญงอกงาม **ทางด้านจิตใจ**ด้วย เช่น สอนให้เป็นคนดีมีน้ำใจ สอนให้เคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่ สอนให้เป็นคนละเอียดรอบคอบ เป็นต้น

ครอบครัวของกะทิ ถึงแม้ว่าไม่มีคุณพ่อคุณแม่อยู่ด้วยกัน แต่ครอบครัวก็เต็มไปด้วยความรักและความอบอุ่น ผู้ใหญ่และคนรอบข้างรักและเอาใจใส่กะทิอย่างจริงจัง สอนให้กะทิเป็นเด็กดี ดังนี้

สอนให้กะทิมีความศรัทธาต่อพุทธศาสนา

คนไทยส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ตากับยายของกะทิเป็นชาวพุทธที่ศรัทธาในพุทธศาสนา การกระทำของตากับยายจะส่งผลให้กะทิทำตามไปด้วยจนติดเป็นนิสัย เกิดความศรัทธาในพุทธศาสนาเช่นกัน เช่น

ตาจะไปทำบุญตักบาตรในตอนเช้า กะทิจะเป็นคนคดข้าวไปใส่บาตรกับตาด้วย เห็นได้จากตัวบทดังนี้

กะทิคดข้าวใส่ขัน ... ตานั่งอ่านหนังสือพิมพ์รออยู่แล้วกับถาดอาหาร...ตากรวดน้ำใต้ต้นโพใหญ่ กะทิอนุโมทนาบุญกับตาและอธิษฐานอยู่ในใจ

(ความสุขของกะทิ. 2556: 13-14)

ยายจะใช้เวลานานในห้องพระเพื่อสวดมนต์ไหว้พระ กะทิจะอาบน้ำให้สะอาดแล้วเข้าไปฟังยายสวดมนต์ด้วย เห็นได้จากตัวบทดังนี้

ห้องพระเป็นอีกห้องหนึ่งที่ยายใช้เวลาในแต่ละวันรองจากห้องครัว กะทิเก็บดอกมะลิมาเสียบทางมะพร้าวและจัดใส่แจกัน พออาบน้ำสะอาดดีกว่าตอนเช้าแล้ว ก็ยกแจกันเข้าไปให้ยายในห้องพระ ...

(ความสุขของกะทิ. 2556: 39)

สอนให้กะทิมีความรับผิดชอบและมีระเบียบ

ยายของกะทิเป็นคนที่ระเบียบ ทุกสิ่งทุกอย่างต้องจัดให้เรียบร้อย และสอนให้กะทิมีความรับผิดชอบและมีระเบียบ โดยกำหนดให้กะทิมีหน้าที่ทำงานบ้านบางอย่างตั้งแต่เด็ก เช่น กะทิมีหน้าที่เก็บผ้าจากราวและแยกผ้าที่เก็บมาใส่กะละมังให้ยาย เห็นได้จากตัวบทดังนี้

กะทิมีหน้าที่เก็บผ้าจากราวใส่กะละมังให้ยาย ทำมาตั้งแต่เอื้อมมือไม่ถึงไม้หนีบผ้าบนราว...

ในห้องอเนกประสงค์ของยาย หรือที่ตาเรียกออฟฟิศของยาย จะมีกะละมังวางเข้าแถวไว้ กะทิต้องแยกผ้าที่เก็บมาใส่ลงในกะละมังให้ถูกต้อง เสื้อผ้าของตา ของยาย ของกะทิเอง แยกคนละใบ ผ้าปูที่นอนปลอกหมอนอีกใบ ผ้าเช็ดขาม ผ้าเช็ดปาก ผ้าที่ใช้ทำความสะอาดหรือ “ผ้าขี้เหว” อย่างที่ตาเรียก ก็ต้องแยกไว้...

(ความสุขของกะทิ. 2556: 20)

สอนให้กะทิมีน้ำใจ

คนในครอบครัวอบรมสั่งสอนกะทิให้เป็นเด็กมีน้ำใจผ่านการปฏิบัติของตัวเอง คือ ทำเป็นตัวอย่างที่ดี ทำให้กะทิรู้จักการช่วยเหลือคนอื่นและ是孩子ที่มีน้ำใจ เช่น

ตาของกะทิจะช่วยเหลือชาวบ้านอยู่เสมอหลังจากเกษียณแล้วกลับไปอยู่ที่บ้านริมคลอง ใช้ความรู้ด้านกฎหมาย**ช่วยเหลือชาวบ้าน** ทำให้ชาวบ้านไม่ถูกเอาเปรียบ เห็นได้จากตัวบทดังนี้

หมู่บ้านริมคลองโชคดีจริงๆที่ตาเกษียณจากงานในกรุงเทพฯแล้วเลือกกลับมาอยู่ที่บ้านหลังเดิมของทวดที่ปิดร้างมานาน ตาร่ำเรียนจากเมืองนอกเมืองนา เป็นนักกฎหมายมือหนึ่ง...หากไม่ได้ตา ชาวบ้านคงถูกเอาเปรียบที่ดินทำกินของบรรพบุรุษ...

(ความสุขของกะทิ. 2556: 27)

แม่กะทิช่วยเหลือคุณตุ๊ก ซึ่งเป็นคนที่เคยνωดให้แม่เป็นประจำที่คอนโดมิเนียมในกรุงเทพฯ เห็นได้จากตัวบทดังนี้

น้ำกันต์มาบอกทีหลังว่าสามีของคุณตุ๊กติดการพนัน มีเท่าไรก็หมด คุณตุ๊กจึงแยกทาง และต้องเลี้ยงลูกชายตามลำพัง แม่เคยให้ความช่วยเหลือไปหลายครั้ง โดยเฉพาะเรื่องค่าเล่าเรียนของลูก แม่ดูจะทำให้คนรอบตัวมีความสุขได้อย่างน่าชื่นชม กะทิภูมิใจที่เป็นลูกของแม่

(ความสุขของกะทิ. 2556: 106)

สอนให้กะทิตัดสินใจด้วยตนเอง

ผู้ใหญ่สอนให้กะทิตัดสินใจด้วยตนเองโดยเคารพสิทธิความคิดเห็นของกะทิ ถึงแม้ว่ากะทิเป็นเด็กอายุ 9 ขวบ เช่น

ตาให้กะทิตัดสินใจเองว่าจะไปหาแม่หรือไม่ไป ดังนี้

น้าฐาเป็นคนขี้บ่นมารับกะทิและตากับยาย ตาให้กะทิตัดสินใจเองว่าจะไปหาแม่หรือไม่ไป ตาส่ายหน้าเหมือนไม่แน่ใจเมื่อพูดว่า ที่ผ่านมามีคนอื่น ๆ คิดแทนกะทิมาตลอด คราวนี้กะทิเลือกได้

(ความสุขของกะทิ. 2556: 45)

แม่ให้กะทิตัดสินใจเองว่าจะส่งจดหมายให้พ่อหรือไม่ส่ง ดังนี้

กะทิคิดถึงแม่เหลือเกิน แม่เตรียมทุกอย่างไว้ให้กะทิแต่ก็ยอมให้กะทิตัดสินใจด้วยตัวเองไปพร้อม ๆ กัน

(ความสุขของกะทิ. 2556: 106)

คำศัพท์ บทที่ 4

คำศัพท์	คำอธิบายภาษาไทย	คำอธิบายภาษาจีน
มาตุภูมิ (มา-ตุ-ภูมิ)	บ้านเกิดเมืองนอน	祖国
วงศ์วาน	ลูกหลานเหลนในตระกูล	宗族 苗裔
มันตะเลย์	เป็นอดีตเมืองหลวงและเป็นเมืองใหญ่อันดับที่สามของพม่า	曼德勒(缅甸的故都并且是缅甸的第三大城市)
ล้นมือ	มากเกินไปจะทำไหว	满手 太多
อบรม	แนะนำพร้อมสอนให้ซึมซาบเข้าไปจนติดเป็นนิสัย ชี้แจงให้เข้าใจในเรื่องที่ต้องการ	培养 教育
เอาใจใส่	ใส่ใจ ตั้งใจ	用心 关心
หย่าร้าง	เลิกเป็นสามีภรรยา	离婚
สวดมนต์	สวดคำศักดิ์สิทธิ์	诵经
อเนกประสงค์	ใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง แล้วแต่ความต้องการ	多种用处 综合性的
ทวด	พ่อหรือแม่ของปู่ ย่า ตา ยาย	曾祖父母

แบบฝึกหัด บทที่ 4

จงเติมคำในช่องว่างให้ได้ใจความ

1. น้องสาวของพ่อเรียกว่า _____
2. น้องชายของแม่เรียกว่า _____
3. คำว่า “**ลุง**” ใช้เรียกพี่ชายของ _____
4. คำว่า “**ป้า**” ใช้เรียก _____ ของพ่อและแม่
5. ครอบครัวที่ประกอบด้วย พ่อ แม่ ลูก คือครอบครัว _____
6. ครอบครัวที่ประกอบด้วย ตา ยาย พ่อ แม่ และลูก คือครอบครัว _____
7. ในสมัยก่อน ผู้หญิงแต่งงานแล้วจะเป็นผู้ตามสามี ถูกเปรียบว่าเป็น _____
8. การที่ลูกสาวแต่งงานแล้วย้ายออกจากบ้านพ่อแม่ไปอยู่กับสามีเรียกว่า _____
9. การแต่งงานที่ผู้ใหญ่จัดการให้โดยเจ้าบ่าวสาวไม่รู้จักกันมาก่อน เรียกว่า _____
10. ในประเทศไทย หนุ่มสาวที่เพิ่งแต่งงานใหม่จะอาศัยอยู่บ้านฝ่ายหญิงเพื่อช่วยบ้านฝ่ายหญิงทำนา เป็นการแต่งงานแบบ _____

เฉลย แบบฝึกหัด บทที่ 4

จงเติมคำในช่องว่างให้ได้ใจความ

1. น้องสาวของพ่อเรียกว่า อา
2. น้องชายของแม่เรียกว่า น้า
3. คำว่า “ลุง” ใช้เรียกพี่ชายของ พ่อและแม่
4. คำว่า “ป้า” ใช้เรียก พี่สาว ของพ่อและแม่
5. ครอบครัวที่ประกอบด้วย พ่อ แม่ ลูก คือครอบครัว เดี่ยว
6. ครอบครัวที่ประกอบด้วย ตา ยาย พ่อ แม่ และลูก คือครอบครัว ขยาย
7. ในสมัยก่อน ผู้หญิงแต่งงานแล้วจะเป็นผู้ตามสามี ถูกเปรียบว่าเป็น ช้างเท้าหลัง
8. การที่ลูกสาวแต่งงานแล้วย้ายออกจากบ้านพ่อแม่ไปอยู่กับสามีเรียกว่า ออกเรือน
9. การแต่งงานที่ผู้ใหญ่จัดการให้โดยเจ้าบ่าวสาวไม่รู้จักกันมาก่อน เรียกว่า คลุมถุงชน
10. ในประเทศไทย หนุ่มสาวที่เพิ่งแต่งงานใหม่จะอาศัยอยู่บ้านฝ่ายหญิงเพื่อช่วยบ้านฝ่ายหญิงทำนา เป็นการแต่งงานแบบ แต่งงานเขยเข้าบ้าน

แบบทดสอบระหว่างเรียน บทที่ 4

ให้กากบาท (X) ข้อที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

1. ครอบครัวเดี่ยวประกอบด้วย...

- ก. ปู่ ย่า และลูก ๆ
- ข. พ่อ แม่ และลูก ๆ
- ค. ตา ยาย และลูก ๆ
- ง. ตา ยาย พ่อ แม่ และลูก ๆ

2. “แต่งงานเขยเข้าบ้าน” มีความหมายตรงกับข้อใด

- ก. หลังจากแต่งงานแล้ว คู่แต่งงานจะอาศัยอยู่บ้านฝ่ายชาย
- ข. หลังจากแต่งงานแล้ว คู่แต่งงานจะอาศัยอยู่บ้านฝ่ายหญิง
- ค. หลังจากแต่งงานแล้ว คู่แต่งงานจะย้ายมาอยู่ใกล้ ๆ บ้านฝ่ายชาย
- ง. หลังจากแต่งงานแล้ว คู่แต่งงานจะย้ายมาอยู่ใกล้ ๆ บ้านฝ่ายหญิง

3. “ออกเรือน” มีความหมายตรงกับข้อใด

- ก. ทำงานอยู่ต่างจังหวัด
- ข. ถูกไล่ออกจากบ้านพ่อแม่
- ค. ออกจากบ้านไปเรียนหนังสือ
- ง. แยกจากเรือนพ่อแม่ไปอยู่กับสามี

4. “อา” เป็นคำเรียกญาติที่ใช้กับใคร

- ก. พี่ชายหรือพี่สาวของพ่อ
- ข. พี่ชายหรือพี่สาวของแม่
- ค. น้องชายหรือน้องสาวของพ่อ
- ง. น้องชายหรือน้องสาวของแม่

5. “น้า” เป็นคำเรียกญาติที่ใช้กับใคร

- ก. พี่ชายหรือพี่สาวของแม่
- ข. พี่ชายหรือพี่สาวของพ่อ
- ค. น้องชายหรือน้องสาวของแม่
- ง. น้องชายหรือน้องสาวของพ่อ

6. ข้อใดไม่ใช่สถานภาพของผู้หญิงในสมัยก่อน

- ก. ผู้หญิงไม่ค่อยมีอิสระในการเลือกคู่
- ข. ผู้หญิงสามารถเลือกอาชีพได้หลากหลาย
- ค. ผู้หญิงมักเป็นแม่บ้านแม่เรือนหลังจากแต่งงานแล้ว
- ง. หลังจากแต่งงานแล้ว ผู้หญิงจะเปรียบเป็นช้างเท้าหลัง ผู้ชายเปรียบเป็นช้างเท้าหน้า

7. ในปัจจุบันผู้หญิงมีสถานภาพตรงกับข้อใด

- ก. เป็นผู้ปฏิบัติตามสามี
- ข. ไม่สามารถศึกษาระดับสูง
- ค. ส่วนใหญ่เป็นแม่บ้านแม่เรือน
- ง. สามารถเลือกอาชีพได้หลากหลาย

8. ข้อใดไม่ใช่ครอบครัวขยาย

- ก. ครอบครัวที่ประกอบด้วย พ่อ แม่ ลูก
- ข. ครอบครัวที่ประกอบด้วย ปู่ ย่า พ่อ แม่ ลูก
- ค. ครอบครัวที่ประกอบด้วยตา ยาย พ่อ แม่ ลูก
- ง. ครอบครัวที่ประกอบด้วย ตา ยาย ลูก พ่อ แม่ ลูก

9. ข้อใดไม่ใช่วิธีการอบรมเลี้ยงดูลูกของครอบครัวกะทิ

- ก. สอนให้มีน้ำใจ
- ข. สอนให้มีระเบียบ
- ค. สอนให้ยึดตัวเองเป็นหลัก
- ง. สอนให้มีความรับผิดชอบ

10. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

- ก. ผู้หญิงปัจจุบันสามารถได้รับการศึกษาสูงกว่าผู้หญิงสมัยก่อน
- ข. ในเรื่องการเลือกคู่ ผู้หญิงปัจจุบันมีอิสระมากกว่าผู้หญิงสมัยก่อน
- ค. ผู้หญิงสมัยปัจจุบันมีการหย่าร้างกับสามีน้อยกว่าผู้หญิงสมัยก่อน
- ง. ผู้หญิงปัจจุบันสามารถเลือกอาชีพได้หลากหลายกว่าผู้หญิงสมัยก่อน

บทที่ 5

ที่อยู่อาศัย

บทที่ 5 ที่อยู่อาศัย

สวัสดีค่ะ วันนี้กะที่จะพาพี่ ๆ ไปรู้จักกับที่อยู่อาศัยของคนไทยนะคะ

1. บ้านเรือนไทย

สภาพทางภูมิศาสตร์ของประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำลำคลองไหลผ่าน เป็น**แหล่งเพาะปลูก**ที่ดี คนไทยจึงมีอาชีพเกี่ยวกับการเพาะปลูกเป็นอาชีพหลัก ในสมัยก่อน เพื่อความสะดวกในการเดินทางและการใช้น้ำ คนไทยมักจะสร้างบ้าน**ริมแม่น้ำลำคลอง**

4. บ้านริมคลอง

บ้านที่กะที่อาศัยกับตายายที่ต่างจังหวัดเป็นบ้าน**ริมคลอง** หน้าบ้านมี**ท่อน้ำ** ด้านหลังบ้านมี**ทุ่งนา** ใช้**เรือ**ในการเดินทาง เวลาว่างตาจะพายเรือพากะทิไปเที่ยวทุ่งนา เห็นได้จากตัวบทดังนี้

ตาหาซื้อ**เรืออีแปะ**หรือที่ชาวบ้านในละแวกเรียกเรือพายมาไว้พาย**เที่ยวเล่นในทุ่ง**หน้าน้ำ...ที่สองข้างทางมีไม้ผลให้เห็น เช่นมะม่วง ชมพู่ ต้นโสน ที่ชอบขึ้นริมน้ำบ้าง ตาไม่หยุดแวะพัก แต่ร้องทักทายทุกคนที่เห็น ลุงสนกำลังทอดแหอยู่ที่**ท่อน้ำหน้าบ้าน**

(ความสุขของกะทิ. 2556: 23)

เรือนไทยในแต่ละภูมิภาคมีลักษณะแตกต่างกันไป บ้านกะทืออยู่

ภาคกลาง เรามาดูลักษณะบ้านเรือนไทยในภาคกลางกันนะคะ

ลักษณะบ้านเรือนไทย

สร้างด้วยไม้	เป็นวัสดุที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น เมืองไทยมีอากาศร้อน บ้านสร้างด้วยไม้ทำให้ห้องเย็นสบาย
หลังคาทรงสูง	ช่วยลดความร้อนที่ถ่ายเทลงมาถึงห้องต่าง ๆ
ชายคายื่นยาว	เพื่อป้องกันฝนสาด แดดส่อง
ยกพื้นสูง	เพื่อป้องกันน้ำท่วมและสัตว์รบกวน
ใต้ถุนโปร่ง	เพื่อช่วยให้ลมผ่านสะดวกเพราะเมืองไทยมีอากาศร้อนและมีความชื้นสูง

ใต้ถุนโปรงนั้นนอกจากช่วยให้ลมพัดผ่านได้สะดวกแล้วยังสามารถใช้ประกอบกิจกรรมในครอบครัวได้หลายอย่าง เช่น ใช้เป็นที่ทอดผ้า ตำข้าว เก็บของใช้ เลี้ยงสัตว์ เป็นต้น บ้านกะทิใต้ถุนทำกิจกรรมหลายอย่างดังนี้

ยายใช้เก็บตุ่มที่
ใส่น้ำใช้

น้ำใช้ใส่ในตุ่มซีเมนต์อยู่ใต้ถุน

เอาไว้ซักผ้าล้างจาน

(ความสุขของกะทิ. 2556: 30)

ยายชี้มือไปที่กระต่ายชุด
มะพร้าวที่มุมครัว มีมะพร้าวผ่าซีกวาง
รออยู่แล้ว พี่ทองคว้ากระต่ายกับ
กะละมังใส่มะพร้าวได้ก็เดินพรวด ๆ ลง
ไปใต้ถุน เสียงยายร้องตามหลังว่าชุด
ละเอียดไว้ คลุกขนมต้มขาวสองฝา ที่
เหลื้อจะคั้นกะทิทำแกงบวด

(ความสุขของกะทิ. 2556: 33)

พี่ทองชุด
มะพร้าวที่ใต้ถุน

ยายใช้เก็บมะพร้าว

กะทิสั่งเกตเห็นมะพร้าวทะเลลาย
ใหญ่ที่**ได้ถุน** แล้วก็ยังมีกล้วยตากอยู่ใน
ถาดใบโต ไหใส่มะม่วงดองวางแอบอยู่
ข้างตุ่มน้ำ

(ความสุขของกะทิ. 2556: 112)

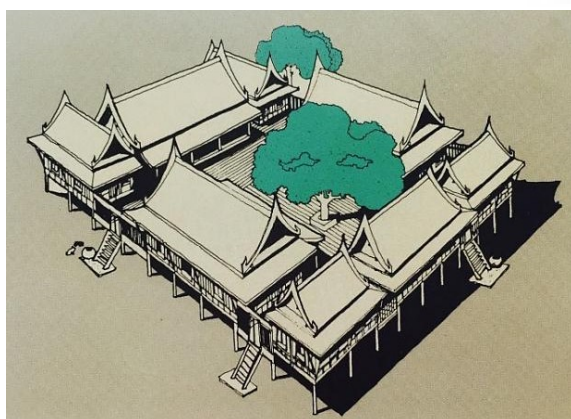
เรือนไทยที่เต็มรูปแบบส่วนใหญ่เป็นเรือนของคนที่มีฐานะ มีแบบแผน
แน่นอนในการสร้าง ขนาดใหญ่ มีหลายเรือนอยู่รวมกันเป็นหมู่ เรียกว่า “**เรือนหมู่ทรง
ไทย**” บ้านริมคลองที่กะทิดำรงอยู่กับตายายในสมัยก่อนเป็นบ้านเรือนไทยแบบเดิมเต็ม
รูปแบบ เห็นได้จากตัวบทดังนี้

บ้านหลังนี้มีประวัติยาวนาน สร้างตั้งแต่สมัยดาทวด ตาเล่าว่า แต่เดิม
เป็นเรือนไทยเต็มรูปแบบ เรียกว่าเรือนหมู่ทรงไทย ใหญ่โต โอ่อ่า งดงาม เป็นที่
กล่าวขวัญถึงทั่วทั้งบาง ทุกส่วนสร้างอย่างประณีต มีครบทั้ง**เรือนนอน เรือนรี
เรือนขวาง** ตลอดจน**เรือนครัว** และ**หอนก** ทุกเรือนเชื่อมต่อกันด้วย**ชาน**เปิดโล่ง
ร่วมครีมีด้วยไม้ใหญ่ อย่างเช่น **ชุนน มะม่วง จำปี จำปา**

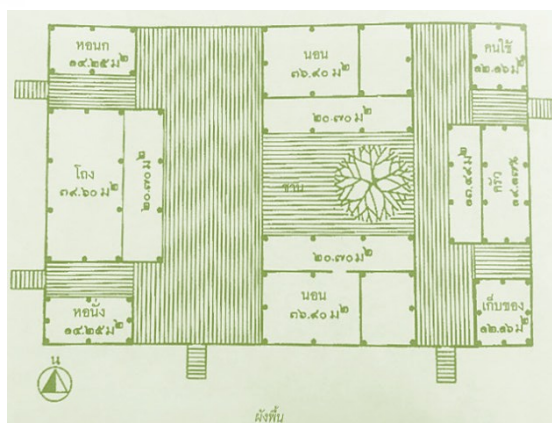
(ความสุขของกะทิ. 2556: 112)

ส่วนประกอบของเรือนหมู่ทรงไทย

เรือนนอน	เป็นห้องนอนของคนในบ้าน ห้องนอนของลูก ๆ มักจะอยู่ตรงข้ามกับพ่อแม่ เรียกว่า เรือนรี
เรือนขวาง	เป็นห้องนั่งหรือหอกกลาง ใช้เป็นที่พักผ่อนและที่รับแขก
เรือนครัว	เป็นเรือนที่ใช้ทำอาหารคาวหวาน ตั้งอยู่ทางด้านหลัง
หอนก	เป็นเรือนที่ใช้แขวนกรงนก ในสมัยก่อน คนรวยจะมีงานอดิเรก เช่น เลี้ยงนกเขา เพื่อดูและฟังเสียงอันไพเราะของนกหรือเพื่อไว้ประกวดระหว่างเพื่อน ๆ
ชาน	เป็นพื้นที่นอกตัวเรือน มีขนาดกว้าง ใช้พักผ่อนนั่งเล่น รับแขกหรือจัดงานตามประเพณีนิยม เช่นงานแต่งงาน งานทำบุญ

6. เรือนหมู่ทรงไทย

7. ผังพื้นเรือนหมู่ทรงไทย

คนไทยนิยมปลูกต้นไม้รอบบ้าน ต้นไม้ที่นิยมปลูกถือเป็นไม้มงคล คนไทยเชื่อว่าปลูกแล้วจะเป็นสิริมงคล เช่น ขนุน มะม่วง จำปี จำปา ฯลฯ ดังนี้

ต้นไม้	ความเชื่อ
 8. ขนุน 菠萝蜜	ต้นขนุนเป็นต้นไม้มงคล คนไทยโบราณเชื่อว่า ควรปลูกขนุนไว้หลังบ้านจะมีคนช่วยเหลือหรือสนับสนุน และจะมีบุญหนุนให้ชีวิตเจริญรุ่งเรืองขึ้น มีเงินทองใช้อย่างไม่ขาดมือ เพราะ“ขนุน”มีเสียงคล้ายคำว่า “เกื้อหนุน”
 9. มะม่วง 芒果	ต้นมะม่วงเป็นต้นไม้มงคลตั้งแต่สมัยพุทธกาล(พระพุทธเจ้ายังมีชีวิตอยู่) มีความเชื่อว่าถ้าปลูกต้นมะม่วงในบริเวณบ้านเรือน จะทำให้ผู้อยู่อาศัยในบ้านเรือนร่ำรวยยิ่งขึ้น
 10. จำปี 白兰	คนโบราณเชื่อว่าต้นจำปีเป็นต้นไม้มงคล ดอกสีขาวบริสุทธิ์มีกลิ่นหอม จะทำให้ชีวิตสดใส การงานก้าวหน้าไปในทางที่ถูกที่ควร ควรปลูกต้นจำปีไว้ทางทิศตะวันตกของบ้าน
 11. จำปา 黄兰	ต้นจำปาเป็นต้นไม้ที่ปลูกยากและอยู่ได้ไม่นาน คนโบราณจึงถือต้นจำปาเป็นไม้มงคลหายาก เชื่อว่า ถ้าต้นจำปาได้ผลดงามดี เจ้าของบ้านจะเจริญรุ่งเรือง ถ้าได้ผลไม่ดี หมายถึงเจ้าของบ้านจะเสื่อมลง

ในบ้านเรือนของคนไทย **ห้องพระ** เป็นห้องที่สำคัญสำหรับชาวไทย โดยเฉพาะชาวพุทธ ยายของกะทิศรัทธาในศาสนาพุทธ ใช้เวลาในห้องพระครั้งละนาน ๆ เห็นได้จากตัวบทดังนี้

ห้องพระ เป็นอีกห้องหนึ่งที่ยายใช้เวลาในแต่ละวันรองจากห้องครัว กะทิเก็บ **ดอกมะลิ** มาเลียบทางมะพร้าวและจัดใส่ **แจกัน** พออาบน้ำจนสะอาดดีกว่าตอนเช้าแล้ว ก็ยกแจกันเข้าไปให้ยายในห้องพระ...

ที่สะดุดตาตรงหน้า **โต๊ะหมู่บูชา** คือกระถางรูปใหญ่ ยายชอบ **จุดธูปบูชาพระ** กะทิไม่ชอบกลิ่นชวนเวียนหัวของธูป แสบคอแสบจมูก แต่ชอบเปลว **เทียน** ในครอบแก้วที่ดูนิ่งสนิท กะทิจ้องมองได้ครั้งละนาน ๆ ระหว่างที่ยายสวดมนต์ บทแล้วบทเล่าเหมือนไม่รู้จบ

(ความสุขของกะทิ. 2556: 39)

ใน **ห้องพระ** มักจะมี **โต๊ะหมู่บูชา** ตั้งไว้สำหรับบูชาพระ **การบูชาพระ** หมายถึง การบูชาพระรัตนตรัย **พระรัตนตรัย** แปลว่าแก้ว 3 ดวง ได้แก่

พระพุทธ 佛祖	หมายถึงพระพุทธเจ้า
พระธรรม 佛法	หมายถึงคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ทั้งหลักความจริงและหลักความประพฤติ
พระสงฆ์ 僧人	หมายถึงสาวก(ลูกศิษย์)ของพระพุทธเจ้า ที่ปฏิบัติตามพระธรรมวินัย

อุปกรณ์ในการบูชาพระ ต้องมีความหมายในการบูชาได้ครบถ้วนรัตนตรัย เครื่องบูชาที่สำคัญมีดังนี้

โต๊ะหมู่บูชา	เป็นโต๊ะทำด้วยไม้ มีลักษณะเป็นชั้น ๆ ลดหลั่นตามลำดับลงมา จำนวนของโต๊ะหมู่บูชาต้องเป็นจำนวนเลขคี่
พระพุทธรูป	ตั้งอยู่ชั้นสูงสุดของโต๊ะหมู่บูชา
ฐานรอง	โต๊ะหมู่จะต้องตั้งบนฐานล่างอีกชั้นหนึ่งเพื่อเป็นมงคล ฐานล่างนี้เปรียบเหมือนแผ่นดิน
เครื่องสักการะ	ที่สำคัญมีเทียน รูป และดอกไม้

12. โต๊ะหมู่บูชา

ความหมายของเครื่องสักการะ

เทียน	ใช้บูชาพระธรรม ดวงหนึ่งบูชาพระพุทธบัญญัติ (พระวินัย) อีกดวงหนึ่งบูชาพระพุทธโอวาท (คำกล่าวสอนของพระพุทธเจ้า)
ธูป	ใช้บูชาพระพุทธ ดอกที่หนึ่งบูชาพระปัญญาคุณ ดอกที่สองบูชาพระบริสุทธิคุณ ดอกที่สามบูชาพระเมตตาคุณ
ดอกไม้	ใช้บูชาพระสงฆ์ ควรใช้ดอกไม้สด และจัดใส่แจกันสองแจกัน เพราะพระสงฆ์เป็นผู้สืบทอดศาสนา ยังมีชีวิตอยู่ และอยู่สืบทอดตลอดไป จึงจำเป็นต้องใช้ดอกไม้สด

2. ศาลา

ศาลาเป็นอาคารที่พบบ่อยในประเทศไทย ทั้งในวัด ในหมู่บ้าน ริมแม่น้ำ และริมถนน คำว่า “ศาลา” มาจากภาษาสันสกฤตว่า “ศาล” แปลว่า โรง หรือ เรือน มักจะสร้างด้วยไม้ มีลักษณะโค้งไปรุ่ง เป็นอาคารที่สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ใช้เป็นที่พักผ่อน หรือเป็นที่ประกอบกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน เช่น เป็นที่ตากบาตร ที่พึ่งเทศน์ฟังธรรม ที่พบปะเพื่อการประชุม เป็นต้น

13. ศาลา

การสร้างศาลาให้ผู้อื่นมาใช้ประโยชน์แสดงถึงจิตใจที่กว้างขวางของผู้สร้าง มีความเชื่อว่าถ้าสร้างศาลาไว้ให้ผู้อื่นได้ใช้ ในชาติหน้าตนเองจะได้สบายมีที่พักพิง ดังนั้นศาลาจึงเป็นสถานที่แสดงถึงความมีน้ำใจ และเอื้อเฟื้อแก่ผู้เดินทาง ผู้มาเยี่ยมเยือน และผู้ที่อยู่ในชุมชนนั้น

เมื่อตاپายเรือพากะทิไปเที่ยวทุ่งนาจะพักผ่อนที่ศาลาริมน้ำ ดังนี้

จุดหมายที่ตาเลือกตามเสียงบงการจากกระเพาะคือ **ศาลาริมน้ำ** ใต้ต้นก้ามปูใหญ่ ที่จริงก็เกือบจะเป็นจุดพักทุกครั้งของการเที่ยวทุ่ง เพราะอยู่ในชัยภูมิที่เหมาะสม ต้นก้ามปูขึ้นโตเตี้ยอยู่ริมทุ่ง เรือนยอดแผ่กว้างอย่างอิสระจนได้รูปสวย ทอดเงาลงเหมาะเจาะบนหลังคาผุพังของ **ศาลาริมน้ำหลังนี้** ที่น่าจะเก่าแก่พอดู ไม่กระดานแผ่นหนายังทำหน้าที่ได้ดี ส่งเสียงเอื่อยดอดตามก้าวย่างของตากับกะทิ พังเหมือนเสียงทักทายจากผู้สูงวัยยามดีใจที่มีผู้มาเยี่ยมเยือน

(ความสุขของกะทิ. 2556: 112)

คำศัพท์ บทที่ 5

คำศัพท์	คำอธิบายภาษาไทย	คำอธิบายภาษาจีน
ทอดแห	เหยียดแหให้แผ่กว้างออกไปเพื่อจับปลา	撒网
พรวด	อาการที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว	一下子 急速
ทะลาย	ช่อผลของหมากมะพร้าวที่ออกเป็นกลุ่มรวมกัน	(槟榔 椰子 等的)串
ขูด	เอาของมีคมครูด	(用器物) 刮 刨
มงคล	ความสุข ความเจริญ มักใช้คู่กับคำ สิริ เป็น สิริมงคล	吉祥
สะดุดตา	กระทบตาชวนให้มอง	显眼 引人注目
เครื่องสักการะ	สิ่งที่ใช้สำหรับบูชา	供品
เอื้อเฟื้อ	แสดงน้ำใจดีต่อผู้อื่น	慷慨 帮助
บงการ	ระบุชี้ให้ดำเนินการตาม	指挥 指使

แบบฝึกหัด บทที่ 5

จงโยงเส้นความหมายส่วนประกอบของเรือนหมู่ทรงไทยให้ถูกต้อง

1. ชาน	•	• เป็นเรือนที่ใช้แขวนกรงนก
2. หอนก	•	• เป็นเรือนที่ใช้ทำอาหารคาวหวาน
3. เรือนรี	•	• เป็นพื้นที่นอกตัวเรือน มีขนาดกว้าง
4. เรือนครัว	•	• เป็นเรือนของลูก ๆ อยู่ตรงข้ามกับเรือนพ่อแม่
5. เรือนนอน	•	• เป็นห้องนั่งหรือหอกกลาง ใช้เป็นที่พักผ่อนและที่รับแขก
6. เรือนขวาง	•	• เป็นห้องนอนของคนในบ้าน

เฉลย แบบฝึกหัด บทที่ 5

จงโยงเส้นความหมายส่วนประกอบของเรือนหมู่ทรงไทยให้ถูกต้อง

1. ชาน	•	•	เป็นเรือนที่ใช้แขวนกรงนก
2. หอนก	•	•	เป็นเรือนที่ใช้ทำอาหารคาวหวาน
3. เรือนรี	•	•	เป็นพื้นที่นอกตัวเรือน มีขนาดกว้าง
4. เรือนครัว	•	•	เป็นเรือนของลูก ๆ อยู่ตรงข้ามกับเรือนพ่อแม่
5. เรือนนอน	•	•	เป็นห้องหรือหอกกลาง ใช้เป็นที่พักผ่อนและที่รับแขก
6. เรือนขวาง	•	•	เป็นห้องนอนของคนในบ้าน

แบบทดสอบระหว่างเรียน บทที่ 5

ให้กากบาท (X) ข้อที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดไม่ใช่เหตุผลของการสร้างบ้านริมน้ำของคนไทย
 - ก. เพื่อความสะดวกในการใช้น้ำ
 - ข. เพื่อความสะดวกในการศึกษา
 - ค. เพื่อความสะดวกในการคมนาคม
 - ง. เพื่อความสะดวกในการทำอาชีพเกษตรกรรม
2. ข้อใดเป็นเหตุผลของการสร้างหลังคาทรงสูง
 - ก. ช่วยลดความร้อน
 - ข. ช่วยป้องกันฝนสาด
 - ค. ช่วยป้องกันสัตว์รบกวน
 - ง. ช่วยให้ลมผ่านสะดวก
3. ข้อใดไม่ใช่เหตุผลที่สร้างบ้านเรือนไทยให้มีใต้ถุนโปร่ง
 - ก. เพื่อป้องกันน้ำท่วม
 - ข. เพื่อประหยัดวัสดุดิบ
 - ค. เพื่อระบายความร้อน
 - ง. เพื่อให้ลมพัดได้สะดวก
4. ข้อใดไม่ใช่ส่วนประกอบของเรือนหมู่ทรงไทย
 - ก. เรือนรี
 - ข. หอนก
 - ค. เรือนยาว
 - ง. เรือนนอน
5. หอนกเป็นห้องสำหรับทำอะไร
 - ก. ห้องนั่งเล่น
 - ข. ห้องเลี้ยงแขก
 - ค. ห้องแขวนกรงนก
 - ง. ห้องทำอาหารคาวหวาน

6. “เรือนขวาง” คือห้องใดของบ้าน
- ก. ห้องนั่งเล่น
 - ข. ห้องแขวนกรงนก
 - ค. ห้องนอนของลูก ๆ
 - ง. ห้องทำอาหารคาวหวาน
7. คนไทยเชื่อว่าการปลูกต้นอะไรจะมีคนช่วยเหลือและสนับสนุน
- ก. ขนุน
 - ข. จำปี
 - ค. จำปา
 - ง. มะม่วง
8. คนไทยปลูกต้นอะไรเพื่อการเสี่ยงทาย
- ก. ขนุน
 - ข. จำปี
 - ค. จำปา
 - ง. มะม่วง
9. ข้อใดไม่ใช่เครื่องสักการะสำหรับบูชาพระ
- ก. ธูป
 - ข. ขนม
 - ค. เทียน
 - ง. ดอกมะลิ
10. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของศาลา
- ก. เป็นที่ทำบุญ
 - ข. เป็นที่ค้าขาย
 - ค. เป็นที่ประชุม
 - ง. เป็นที่พักผ่อน

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-ชื่อสกุล

นางสาว ZENG YUAN (曾媛)

วัน เดือน ปีเกิด

27 กันยายน 2532

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

66 ซอยสุขร่วมกัน ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง
เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2555

ศิลปศาสตรบัณฑิต

วิชาเอกภาษาอังกฤษ (ภาษาอังกฤษและภาษาไทย)

จาก มหาวิทยาลัยฝักหัดครูยูนนาน (Yunnan Normal
University College of Arts and Sciences, China)

พ.ศ. 2559

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.)

สาขาวิชาภาษาไทย แขนงการสอนภาษาไทยในฐานะ
ภาษาต่างประเทศ

จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (Srinakharinwirot
University)